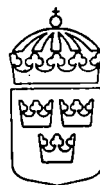

Regeringens proposition

1987/88:159

om ny vägtrafikskattelagstiftning

Prop.
1987/88:159

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 17 mars 1988.

På regeringens vägnar

Ingvar Carlsson

Bengt K. Å. Johansson

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att den nuvarande lagstiftningen på vägtrafikskatteområdet samordnas i två nya lagar, varav den ena avser beskattningen av fordon registrerade i Sverige och den andra utländska fordon som tillfälligt används här.

När det gäller beskattningen av de svenska fordonen föreslås att beslutsförfarandet anpassas till vad som gäller för andra indirekta skatter. Detta innebär bl. a. att beslut om vägtrafikskatt skall kunna meddelas dels i form av omprövningsbara beslut, dels i form av slutliga beslut som endast kan ändras genom överklagande. Överklagande skall ske hos länsrätt i stället för som nu direkt hos kammarrätt. En möjlighet att i särskild ordning överklaga lagakraftvunna beslut införs i vissa fall.

I övrigt föreslås bl. a. att uppbördsförfarandet lagregleras och att i samband därmed införs möjligheter till anstånd med betalning av vägtrafikskatt i vissa fall.

När det gäller de utländska fordonen föreslås att all beskattning av personbilar och motorcyklar slopas. Även andra fordon med en totalvikt om högst 3 500 kg föreslås bli skattefria. De nuvarande särskilda bestämmelserna om interimsskatt och skatt på exportvagnar resp. turistvagnar föreslås slopade, varvid en särskild licensavgift avses ersätta interimsskatten.

Den nya lagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 januari 1989. En ändring av vissa kontrollbestämmelser föreslås införd i nuvarande vägtrafikskattelag redan från den 1 juli 1988.

Vägförskattlag

Inledande bestämmelser

1 § Vägförskatt skall betalas till staten enligt denna lag i form av fordonsskatt och kilometerskatt.

Beteckningar i denna lag har samma betydelse som i fordonskungörelsen (1972:595) och i bilregisterkungörelsen (1972:599), om inte annat sägs.

Med bensin avses i denna lag de produkter som är skattepliktiga enligt lagen (1961:372) om bensinskatt.

2 § Bestämmelserna om skatt i denna lag, med undantag av bestämmelserna i 64 och 88 §§, gäller också för skattetillägg, förseningsavgift, ränta och restavgift.

Beskattningsmyndighet m. m.

3 § Beskattningsmyndighet är länsstyrelsen i det län där fordonets ägare har sin adress enligt bilregistret eller, om fordonet inte är registrerat, i det län där fordonets ägare har sitt hemvist. Saknar ägaren hemvist inom landet, är länsstyrelsen i Stockholms län beskattningsmyndighet.

Beskattningsmyndigheten får anlita sakkunniga i enlighet med reglerna i 1 kap. 6 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Det allmännas talan hos förvaltningsdomstol i mål enligt denna lag förs av ett allmänt ombud. Ombudet skall också yttra sig i ärenden hos riksskatteverket om förhandsbesked.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer förordnar allmänna ombud och ersättare för dessa.

4 § Riksskatteverket är central förvaltningsmyndighet i fråga om vägförskatt.

Skattevikt

5 § Med skattevikt avses den vikt efter vilken vägförskatt beräknas. Skattevikten utgörs för

personbil, motorcykel, traktor eller motorredskap

tjänstevikten

buss, lastbil eller annan släpvagn än påhängsvagn

totalvikten, dock högst den bruttovikt med vilken fordonet får föras på väg som är upplåten för högst 10 tons axeltryck eller 16 tons boggi-tryck

påhängsvagn

den del av fordonets total vikt som vilar på dess fasta axel eller fasta axlar, dock högst den bruttovikt med vilken fordonet får föras på väg som är upplåten för högst 10 tons axeltryck eller 16 tons boggi-tryck.

Kan en buss, lastbil eller släpvagn föras med två eller flera olika karosserier, beräknas skattevikten efter det karosseri som ger högst to-

talvikt för fordonet. I fråga om lastbil som kan förses med anordning för påhängsvagn beräknas dock skattevikten efter fordonets totalvikt med sådan anordning.

Skattepliktiga fordon

6 § Motorcyklar, personbilar, lastbilar, bussar, traktorer, motorredskap och släpvagnar är skattepliktiga, om de är eller bör vara upptagna i bilregistret och inte är avställda. Påhängsvagnar med en skattevikt över 3 000 kilogram är dock inte skattepliktiga, om de dras uteslutande av personbilar, lastbilar eller bussar som inte är bensin- eller gasoldrivna.

7 § Fordonsskatt skall betalas för alla skattepliktiga fordon.

8 § Utöver fordonsskatt skall kilometerskatt betalas för skattepliktiga personbilar, lastbilar eller bussar som drivs med dieselolja samt för skattepliktiga släpvagnar med en skattevikt över 3 000 kilogram, som dras av sådana personbilar, lastbilar eller bussar (kilometerskattepliktiga fordon).

9 § Motorcyklar, personbilar, lastbilar eller bussar som enligt bilregistret har årsmodellsbeteckning 1950 eller äldre är inte skattepliktiga.

Skattskyldiga

10 § Skattskyldig för ett visst fordon är ägaren av fordonet.

Har ett fordon flera ägare är de solidariskt ansvariga för den skatt som skall betalas för fordonet.

Som ägare av ett fordon anses den som är eller bör vara upptagen i bilregistret som ägare. I fråga om ett fordon som innehas på grund av kreditköp med förbehåll om återtaganderätt eller som innehas med nyttjanderätt för bestämd tid om minst ett år anses innehavaren som ägare.

Beskattningsperiod

11 § Skatt betalas för varje fordon för skatteår eller skatteperiod.

Ett skatteår består av tolv på varandra följande kalendermånader. En skatteperiod består av fyra på varandra följande kalendermånader, om regeringen inte genom föreskrifter förordnar något annat.

Närmare föreskrifter om skatteår och skatteperioder meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Fordonsskatt

Skattens storlek

12 § Fordonsskatten betalas för skatteår eller, om skatten för ett fordon överstiger 3 600 kr. för ett helt år, för skatteperiod.

Fordonsskattens storlek för skatteår framgår av bilaga 1 till denna lag. För skatteperiod uppgår skatten till en tredjedel av skatten för helt år.

13 § Är ett fordon skattepliktigt under endast en del av ett skatteår eller en skatteperiod, utgår fordonsskatt för den tid då fordonet är skattepliktigt. Föreligger skatteplikt under en del av en kalendermånad, utgår dock skatt för hela månaden, om inte annat följer av andra stycket.

I fråga om fordon för vilket fordonsskatten uppgår till minst 4 800 kr. för helt skatteår utgår skatt för dag beträffande den månad under vilken

skatteplikten första gången inträder för fordonet eller skatteplikten upphör av annan anledning än avställning. Om ett sådant fordon har varit avställt och avställningstiden har omfattat minst 15 dagar eller fordonet har övergått till ny ägare under avställningstiden, utgår skatt för dag under månad då avställningen började eller upphörde.

För kalendermånad utgör fordonsskatten en tolfedel och för dag $1/360$ av skatten för helt år.

14 § För en personbil som hör hemma i en kommun som anges i bilaga 3 till denna lag skall fordonsskatt betalas enligt bilaga 1 endast till den del fordonsskatten för år räknat överstiger 384 kronor.

En personbil anses höra hemma i den kommun där den skattskyldige har sin adress enligt bilregistret vid den tidpunkt som anges i 16 § första eller andra stycket eller vid ingången av den tid som anges i 16 § tredje stycket. Saknas sådan adress gäller i stället den adress som borde vara antecknad i bilregistret.

Första stycket tillämpas endast i samband med att fordonsskatt skall betalas enligt vad som i övrigt gäller enligt denna lag.

15 § Om ett fordons beskaffenhet ändras så att fordonsskatt skall utgå med ett högre belopp än tidigare, utgår den högre skatten från och med den kalendermånad under vilken registreringsbesiktning i anledning av ändringen skedde eller senast skulle ha skett. Medför ändringen att fordonsskatt skall utgå med ett lägre belopp än tidigare, utgår den lägre skatten från och med kalendermånaden efter den under vilken registreringsbesiktning i anledning av ändringen skedde.

Om ett fordons användning ändras så att fordonsskatt skall utgå med ett högre belopp än tidigare, utgår den högre skatten från och med den kalendermånad då ändringen skedde. Medför ändringen att fordonsskatt skall utgå med ett lägre belopp än tidigare, utgår den lägre skatten från och med kalendermånaden efter den då ändringen skedde.

Betalning och återbetalning av skatten

16 § Om inte annat följer av andra eller tredje stycket, skall fordonsskatten betalas av den som är skattskyldig för fordonet vid ingången av den kalendermånad under vilken skatten skall betalas eller skulle ha betalats.

När ett fordon blir skattepliktigt skall fordonsskatten betalas av den som var skattskyldig när skatteplikten inträdde. Sker ändring som avses i 15 §, skall fordonsskatten betalas av den som var skattskyldig när registreringsbesiktning i anledning av ändringen skedde eller senast skulle ha skett eller, i fråga om ändrad användning av fordon, när användningen ändrades.

Fordonsskatt som fastställs genom beslut om efterbeskattning skall betalas av den som var skattskyldig under den tid skatten avser.

17 § Upphör skatteplikten för ett fordon under tid för vilken fordonsskatt har betalats, återbetalas den överskjutande skatten till den som var skattskyldig när skatteplikten upphörde.

Sänks skatten i fall som avses i 15 §, återbetalas den överskjutande skatten till den som var skattskyldig när registreringsbesiktning i anledning av ändringen skedde eller, om sänkningen beror av ändrad användning, när användningen ändrades.

18 § Skall fordonsskatten för ett fordon på grund av ändring i denna lag utgå med ett annat belopp än tidigare och har fordonsskatt beslutats för tiden efter ikraftträdandet enligt äldre bestämmelser, skall tillkommande skattebelopp betalas för tiden från och med dagen för ändringen till utgången av skatteåret eller, om fordonsskatt har beslutats för skatteperiod, till utgången av skatteperioden. För samma tid skall överskjutande skattebelopp som har betalats återbetalas.

Den som är skattskyldig vid ikraftträdandet av lagändringen skall betala tillkommande skattebelopp och är berättigad till återbetalning av överskjutande skattebelopp.

19 § Skattebelopp enligt 18 § som understiger 100 kronor behöver inte betalas in till staten och återbetalas inte heller.

Traktorer m. m.

20 § Traktorer indelas i skattehänseende i klass I (trafiktraktorer) och klass II (jordbrukstraktorer).

21 § En traktor hänförs, om annat inte sägs i 22 §, till klass I om den

1. har en tjänstevikt över 2000 kilogram och används för transport på väg som inte är enskild, eller
2. är en till traktor ombyggd bil.

22 § Traktorer som inte skall hänföras till klass I skall hänföras till klass II.

Till klass II hänförs också en traktor enligt 21 § 1 om den

1. uteslutande eller så gott som uteslutande används för transport av produkter från eller förnödenheter för lantbruk, skogsbruk, yrkesmässig växtodling eller yrkesmässigt fiske, under förutsättning, när det gäller skogsbruk, att lasten sammanlagt inte överstiger 15 ton, eller
2. används endast för transporter som är begränsade till
 - a. transport av endast traktorn med förare,
 - b. godsbefordran vid passage över väg,
 - c. befordran av gods som är lastat på traktorn,
 - d. befordran vid färd till eller från arbetsplats, försäljningsställe eller dylikt av redskap som skall drivas med traktorn eller av sådant gods som behövs för driften av traktorn eller redskapet eller som behövs för dess förare.

23 § Om en jordbrukstraktor tillfälligt skall användas på sådant sätt att den blir att anse som en trafiktraktor, skall tilläggsskatt betalas beräknad efter skillnaden i skattesats enligt bilaga I för trafiktraktorer och jordbrukstraktorer. Tilläggsskatten skall vid varje tillfälle betalas för en tidsperiod om 15 dagar. För den tid tilläggsskatt betalats får traktorn användas som en trafiktraktor.

24 § Används en trafiktraktor för att dra påhängsvagnar som inte är registrerade här i landet, utgår fordonsskatt med två gånger det belopp som annars skulle ha utgått för traktorn.

25 § Ett skattepliktigt motorredskap beskattas som en jordbrukstraktor, om det har en tjänstevikt som inte överstiger 2000 kilogram och inte är en till motorredskap ombyggd bil, och i annat fall som en trafiktraktor.

Kilometerräknare och märke

26 § Ett kilometerskattepliktigt fordon skall vara försett med en särskild, godkänd räknare för registrering av fordonets körsträcka och tillhörande anordningar för dess funktion (kilometerräknarapparat). Apparaturen skall vara plomberad samt godkänd vid besiktning och fungera tillfredsställande.

Om ett kilometerskattepliktigt fordon inte är försett med sådan apparatur får det inte användas. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får dock meddela föreskrifter om att fordon ändå får användas i avvaktan på reparation eller besiktning av kilometerräknarapparaturen.

27 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får efter ansökan medge att ett kilometerskattepliktigt fordon inte behöver vara försett med kilometerräknarapparat.

28 § En kilometerskattepliktig personbil skall vara försedd med ett särskilt märke, som visar att fordonet är kilometerskattepliktigt (kilometerskattemärke). Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från skyldigheten att förse personbil med ett sådant märke.

29 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om godkännande, montering, plombering, reparation, besiktning och kontroll av kilometerräknarapparat, om beräkning av körsträcka på grundval av registreringar i kilometerräknare samt om kilometerskattemärke.

Skattens storlek

30 § Kilometerskatt betalas för skatteperiod. Skatt utgår för varje helt tiotal kilometer som fordonet, då det varit skattepliktigt, tillryggalagt under skatteperioden. Skattens storlek framgår av bilaga 2 till denna lag.

I fall som avses i 34 § andra eller tredje stycket eller 35 § utgår kilometerskatt även för en del av en skatteperiod.

31 § Den skattskyldige skall för varje skatteperiod, efter avstämpling i kilometerräknaren, lämna uppgift till ledning för beräkning av skatten. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från detta. Uppgift som nu har nämnts skall lämnas även i andra fall, om regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om detta.

32 § Om ett fordons beskaffenhet ändras så att kilometerskatt skall utgå efter en högre skattesats än tidigare, utgår den högre skatten från och med den dag då registreringsbesiktning i anledning av ändringen skedde eller senast skulle ha skett. Medför ändringen att kilometerskatt skall utgå efter en lägre skattesats än tidigare, utgår den lägre skatten från och med den dag då besiktning i anledning av ändringen skedde.

33 § Skall kilometerskatten för ett fordon på grund av ändring i denna lag utgå med ett annat belopp än tidigare, skall skatten beräknas med hänsyn till den tid som förflutit före och efter ändringen. Beräkningen får dock ske efter annan grund, om omständigheterna föranleder det.

34 § Om inte annat följer av andra eller tredje stycket, skall kilometerskatten betalas av den som är skattskyldig för fordonet vid ingången av den kalendermånad under vilken skatten skall betalas eller skulle ha betalats.

Har ett fordon övergått till ny ägare, skall den förre ägaren betala den kilometerskatt som utgår för den körsträcka under skatteperioden som fordonet tillryggalagt under den tid han varit ägare till det. Den nye ägaren skall betala den kilometerskatt som utgår för körsträckan därefter.

Har den skattskyldige försatts i konkurs, skall konkursgäldenären betala den kilometerskatt som utgår för den körsträcka under skatteperioden som fordonet tillryggalagt före beslutet om konkurs. Konkursboet skall betala den kilometerskatt som utgår för körsträckan därefter.

35 § Kilometerskatt som fastställs genom ett beslut enligt 40 § eller ett beslut om efterbeskattning skall betalas av den som är skattskyldig för fordonet under den tid skatten avser. Kilometerskatt för skatteperiod under vilken ett fordon avregistrerats skall betalas av den som då var skattskyldig för fordonet. Detsamma gäller även i övrigt då fordonet under en skatteperiod har upphört att vara skattepliktigt av annan anledning än avställning.

Skattebeslut m. m.

Beslut genom automatisk databehandling

36 § Vägtrafikskatt beslutas, om inte annat följer av 37–41 §§, genom automatisk databehandling på grundval av uppgifter i bilregistret. Om det i bilregistret saknas uppgifter som behövs för bestämmandet av skatten, bestäms den enligt föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Den som är missnöjd med ett beslut enligt första stycket kan begära omprövning enligt 37–39 §§.

Regeringen föreskriver vilken myndighet som svarar för beslut om skatt enligt första stycket.

Omprövning av beslut m. m.

37 § Om granskning, revision eller något annat förhållande föranleder det eller den skattskyldige begär det, får beskattningsmyndigheten ompröva beslut om skatt enligt 36 § och även i övrigt besluta om fastställande av skatt. Beskattningsmyndigheten skall ompröva sitt beslut, om den skattskyldige begär det eller skäl annars föreligger. Omprövning får dock inte ske, om slutligt beslut beträffande skatten har meddelats enligt 38 §.

Ett omprövningsbart beslut får inte meddelas senare än tre år från utgången av det kalenderår under vilket skatteåret eller skatteperioden har gått till ända. Om den skattskyldige begär ett beslut senare än två månader före utgången av den angivna tiden, skall framställningen anses som en begäran om slutligt beslut.

Ett omprövningsbart beslut får inte överklagas. Av beslutet skall framgå att den skattskyldige kan få ett slutligt beslut enligt 38 §.

38 § Beskattningsmyndigheten skall meddela slutligt beslut om skatt, om den skattskyldige eller det allmänna ombudet begär det inom tre år från utgången av det kalenderår under vilket skatteåret eller skatteperioden har gått till ända. Slutligt beslut skall meddelas även om begäran härom kom-

mer in senare men inom två månader från den dag då den skattskyldige har fått del av ett beslut enligt 37 § eller, om det allmänna ombudet begär slutligt beslut, inom två månader från den dag då beslut enligt 37 § meddelades. Om det finns särskilda skäl, får slutligt beslut meddelas inom tre år från utgången av det kalenderår under vilket skatteåret eller skatteperioden har gått till ända även om den skattskyldige eller det allmänna ombudet inte har begärt det.

Sedan slutligt beslut har meddelats för en viss skatteperiod eller ett visst skatteår får beslut enligt första stycket inte meddelas för samma period eller år.

39 § Vill den skattskyldige begära omprövning av ett beslut enligt 36 § på den grunden att fordonet före den tidpunkt som är avgörande för skattskyldigheten har övergått till ny ägare, skall framställningen göras hos beskattningsmyndigheten senast 30 dagar efter den dag då skatten senast skulle ha betalats. Har den skattskyldige erhållit krav på skatten först sedan den skulle ha betalats, räknas dock tiden från mottagningsdagen.

Beslut som beskattningsmyndigheten meddelar med anledning av en begäran enligt första stycket skall anses som ett slutligt beslut.

40 § Har ett kilometerskattepliktigt fordon brukats i strid mot 26 § andra stycket, får beskattningsmyndigheten även för pågående skatteperiod fastställa kilometerskatten för den vägsträcka som fordonet har brukats på sådant sätt under perioden.

Beräkning av skatt efter skälig grund

41 § Kan skatten inte bestämmas tillförlitligt med ledning av uppgifter i bilregistret eller på grundval av verkställd utredning, skall den beräknas efter skälig grund.

Beslut om efterbeskattning

42 § Beskattningsmyndigheten skall genom beslut om efterbeskattning fastställa den ytterligare vägtrafikskatt som skall betalas i de fall skatt har undandragits genom att

1. ett fordon har brukats i strid mot vad som är föreskrivet om registrering och avställning av fordon,
 2. föreskriven anmälan till registreringsmyndigheten inte har gjorts,
 3. oriktig uppgift har lämnats i anmälan eller ansökan till registrerings- eller beskattningsmyndigheten eller annars till ledning för beskattningen,
 4. fordonet inte har undergått föreskriven registreringsbesiktning efter ändring som avses i 15 § eller 32 §,
 5. uppgift om körsträcka för kilometerskattepliktigt fordon inte har lämnats i vederbörlig ordning eller oriktig uppgift har lämnats om körsträcka,
 6. ett kilometerskattepliktigt fordon har brukats i strid mot 26 § andra stycket, eller
 7. oriktig uppgift har lämnats i mål om skatt.
- Vid efterbeskattning får 41 § tillämpas.

43 § Beskattningsmyndigheten får besluta om efterbeskattning sedan slutligt beslut om skatt har meddelats eller, om så inte skett, när slutligt beslut inte längre kan meddelas. Efterbeskattning får endast ske om be-

skattningsmyndigheten meddelar beslut om detta senast under sjätte året efter utgången av det kalenderår under vilket skatteåret eller skatteperioden har gått till ända. Efterbeskattning på grund av oriktig uppgift i mål om skatt får dock ske inom ett år efter utgången av den månad då avgörande i målet har vunnit laga kraft. Vid efterbeskattning enligt denna lag gäller i övrigt 4 kap. 11 och 12 §§ lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter.

44 § Efterbeskattning får inte ske om det skattebelopp som efterbeskattningen avser är att anse som ringa eller om det med hänsyn till omständigheterna framstår som uppenbart oskäligt att efterbeskattning sker. Avser prövningen flera skatteperioder för samma skatteår, skall frågan om skattebeloppet är att anse som ringa bedömas med hänsyn till det sammanlagda beloppet för perioderna.

Rättelse på grund av skrivfel m. m.

45 § Finner beskattningsmyndigheten att ett skattebeslut eller ett beslut om efterbeskattning har blivit uppenbart oriktigt på grund av skrivfel, räknefel eller annat sådant förbiseende, skall myndigheten meddela beslut om rättelse, om inte beslut om fastställande av skatt kan meddelas enligt 37 §.

Har den skatt som bestämts genom automatisk databehandling enligt 36 § blivit uppenbart oriktig på grund av misstag vid databehandlingen, får den myndighet hos vilken databehandlingen utförts besluta om rättelse.

Skattetillägg

46 § Har den som är skattskyldig undandragit skatt på sätt som anges i 42 §, skall han i samband med beslut enligt 37, 38 eller 40 § eller vid beslut om efterbeskattning påföras en särskild avgift (skattetillägg). Skattetillägget är tjugo procent av det skattebelopp som undandragits.

Om den skattskyldige i mål om skatt skriftligen lämnat uppgift som befinns oriktig, skall han påföras skattetillägg med tjugo procent av den skatt som inte skulle ha påförts, om den oriktiga uppgiften godtagits.

47 § I fråga om skattetillägg skall 7 kap. 4 och 6 §§, 7 § andra stycket samt 8 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter tillämpas. Om skattetillägget eller det sammanlagda beloppet av flera skattetillägg som fastställts samtidigt inte uppgår till 50 kronor, påförs inte tillägg.

Frågor om skattetillägg prövas av beskattningsmyndigheten. Frågor om skattetillägg på grund av oriktig uppgift i mål om skatt prövas dock av länsrätten på talan av allmänt ombud. Sådan talan får föras, om den oriktiga uppgiften inte har godtagits efter prövning i sak eller inte har prövats i målet, och skall väckas inom ett år från utgången av den månad då dom eller slutligt beslut i målet vunnit laga kraft.

Förseningsavgift

48 § Om uppgift för en skatteperiod om körsträckan för ett kilometer-skattekomplicerat fordon inte kommit in inom föreskriven tid, skall en påminnelse om uppgiftsskyldigheten och om förseningsavgift sändas till den som ägde fordonet vid utgången av skatteperioden, om inte annat följer av andra stycket.

Om ägaren har underlåtit att inom föreskriven tid lämna uppgift om fordonets körsträcka för två på varandra följande skatteperioder, skall ägaren påföras förseningsavgift. Detsamma gäller om ägaren har anmanats att lämna uppgift om körsträckan men inte följt anmaningen inom den tid som har föreskrivits i denna.

49 § Förseningsavgiften är 100 kronor. Avgiften bestäms dock till 200 kronor om förseningsavgift har påförts även för den närmast föregående skatteperioden eller om förseningen avser en uppgift som ägaren har anmanats att lämna.

50 § Frågor om förseningsavgift prövas av beskattningsmyndigheten. I fråga om förseningsavgift skall 7 kap. 6 § första och tredje styckena samt 7 kap. 8 § lagen (1984: 151) om punktskatter och prisregleringsavgifter tillämpas. Därutöver gäller att förseningsavgifter som avser samma fordonsågarer för en och samma skatteperiod får nedsättas till 500 kronor eller, i fall som avses i 49 § andra meningen, 1 000 kronor.

Betalning av skatt

Betalningstider m. m.

51 § Fordonsskatten för ett skatteår eller en skatteperiod skall betalas under månaden före ingången av skatteåret eller skatteperioden (uppbörds månaden).

Om fordonet har blivit skattepliktigt efter ingången av uppbörds månaden, skall fordonsskatten betalas senast tre veckor efter skattepliktens inträde.

Om skatten enligt 15 § skall utgå med ett högre belopp än tidigare, skall skatten betalas

1. när det gäller ändring av fordonets beskaffenhet, senast tre veckor efter utgången av den kalendermånad under vilken registreringsbesiktningen skedde eller senast skulle ha skett,
2. när det gäller ändring av fordonets användning, senast tre veckor efter den dag då ändringen skedde.

Om fordonsskatt i de fall som avses i andra stycket skall betalas för högst en kalendermånad under skatteåret eller skatteperioden, skall fordonsskatt för närmast följande skatteår eller skatteperiod betalas samtidigt.

52 § Kilometerskatten för en skatteperiod skall betalas under månaden närmast efter utgången av skatteperioden (uppbörds månaden).

Om fordonet har övergått till ny ägare eller den skattskyldige har försatts i konkurs eller om fordonet har upphört att vara kilometerskattepliktigt av annan anledning än avställning, skall kilometerskatten betalas

1. vid ägarbyte senast fyra veckor efter det att uppgift om ägarbytet har förts in i bilregistret,
2. vid konkurs senast fyra veckor efter det att uppgift om konkursen har förts in i bilregistret,
3. beträffande fordon som upphör att vara kilometerskattepliktigt, senast tre veckor efter det att detta inträffar.

Om kilometerskatteplikt för ett fordon inträder först under den sista månaden i en skatteperiod, skall kilometerskatten för den skatteperioden betalas först i samband med att kilometerskatten för närmast följande skatteperiod skall betalas.

53 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från 51 och 52 §§ för vissa grupper av fordon.

54 § Tillkommande skatt enligt 18 § skall betalas senast en månad efter det att skatteändringen har trätt i kraft.

55 § Skatt som har fastställts enligt 37–42 §§ eller genom beslut om rättelse enligt 45 § första stycket skall betalas inom den tid som beskattningsmyndigheten bestämmer.

56 § Närmare föreskrifter om uppbörd av vägtrafikskatt meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Avrundning av belopp

57 § Vid beräkning av skatt eller skattetillägg som skall påföras eller återbetalas skall beloppet avrundas till närmast lägre hela kronantal.

Skattebelopp under 25 kronor behöver inte betalas in till staten och återbetalas inte heller.

Inbetalning av skatt

58 § Skatten betalas genom insättning på särskilt postgirokonto utan kostnad för den skattskyldige.

Inbetalning anses ha skett den dag inbetalningskortet eller försändelse som innehåller gireringshandling kommit in till postkontor.

Anstånd med betalningen

59 § Är den skattskyldiges skattebetalningsförmåga nedsatt på grund av sjukdom eller någon annan omständighet som han inte kunnat råda över och föreligger det synnerligen ömmande omständigheter, kan beskattningsmyndigheten efter ansökan från den skattskyldige medge anstånd med betalningen av den skatt som skall betalas närmast efter det att ansökan om anstånd har gjorts. Anståndet får avse hela skatten eller en del av den. Anståndstiden får bestämmas till längst ett år efter utgången av den månad då skatten skall betalas.

Har den skattskyldiges ekonomiska förhållanden förändrats väsentligt sedan anståndet beviljades, skall anståndet omprövas.

60 § Om ett beslut om skatt har överklagats, kan den skattskyldige av beskattningsmyndigheten få anstånd med betalning av skatten. Bestämmelserna i 49 § 1.2 och 3 mom. uppbördslagen (1953:272) om anstånd vid överklagande av beslut rörande taxering skall då tillämpas. Det som sägs om länsskattemyndighet i uppbördslagen gäller då det allmänna ombudet.

Ränta skall utgå på skatt som den skattskyldige fått anstånd med att betala enligt första stycket till den del skattebeloppet fastställs av den domstol som prövar överklagandet. För sådan ränta tillämpas bestämmelserna om ränta i 49 § 4 mom. uppbördslagen och i 5 kap. 14 och 15 §§ lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter. Räntan skall dock beräknas från den dag då skattebeloppet skulle ha betalats, om anstånd inte medgetts, till och med den dag då anståndstiden går ut.

61 § Restavgift skall tas ut om skatten inte betalas inom den tid och i den ordning som har bestämts enligt denna lag.

Har anstånd med betalning av skatten medgetts enligt 59 eller 60 §, tas restavgift ut endast på det skattebelopp som inte har betalats senast vid anståndstidens utgång.

62 § Restavgiften är sex öre för varje hel krona av den skatt som inte har betalats, dock minst femtio kronor. Vid beräkning av restavgiften skall avrundning ske till närmast högre hela krontal.

63 § Om särskilda omständigheter föreligger, får beskattningsmyndigheten medge befrielse från skyldigheten att betala restavgift. Bestämmelserna om skattebeslut i denna lag gäller även beslut om sådan befrielse.

Brukandeförbud på grund av obetald skatt

64 § Ett skattepliktigt fordon får inte användas, om vägtrafikskatten inte har betalats inom den tid som har bestämts enligt denna lag. Fordonet får dock användas, om det är fråga om

1. skatt som avser tid före det närmast föregående skatteåret,
2. skatt som en tidigare ägare av fordonet är skyldig att betala och som har fastställts genom beslut om efterbeskattning enligt 42 § eller avser ytterligare skatt som beslutats efter ägarbytet,
3. kilometerskatt som en tidigare ägare av fordonet är skyldig att betala och som inte har förfallit till betalning vid ägarbytet,
4. skatt för vilken anstånd med betalningen föreligger.

Om det finns särskilda skäl, får beskattningsmyndigheten medge att ett visst fordon får brukas utan hinder av första stycket.

65 § Har ett fordon sålts vid exekutiv försäljning eller av ett konkursbo, får det brukas av den nye ägaren även om fordonsskatt eller kilometerskatt, som tidigare ägare är skattskyldig för, inte har betalats. Detsamma gäller för fordon som tillhör ett konkursbo i fråga om skatt som konkursgäldenären eller en tidigare ägare är skattskyldig för.

Indrivning, avkortning och avskrivning av skatt

66 § Betalas inte skatten i rätt tid skall den drivas in:

Bestämmelserna i uppbördslagen (1953:272) om indrivning, avkortning och avskrivning gäller även skatt enligt denna lag. Vad som sägs i 58 § 2 mom. första stycket och 67 § första stycket uppbördslagen om länsskatte-myndighet skall därvid i stället gälla beskattningsmyndigheten. Fordons-skatt som skulle ha betalats men inte har erlagts får avkortas genom automatisk databehandling på grundval av uppgifter i bilregistret. Vid återbetalning av skatt skall avräknas endast sådan till betalning förfallen fordonsskatt eller kilometerskatt som inte erlagts, restavgift och skattetill-lägg som belöper på sådan skatt, förseningsavgift enligt 48 § samt sådana avgifter enligt bilregisterkungörelsen (1972:599) som uppbärs i samband med uppbörd av vägtrafikskatt. I fråga om avräkningen skall 37, 38, 45 och 84 §§ tillämpas.

Införsel enligt 15 kap. utskökningsbalken får äga rum vid indrivning av skatten.

67 § Bestämmelserna i 2 kap. 11 §, 3 kap. 2–5 §§, 6 § första stycket och 7–15 §§ samt 9 kap. 2 och 3 §§ lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter gäller vid kontroll av vägtrafikskatt. Vad som sägs om deklaration gäller i stället uppgifter som skall lämnas enligt särskilda föreskrifter och ligga till grund för beslut om skatt.

Skatterevision får företas, förutom av beskattningsmyndigheten, av riksskatteverket och av länsskattemyndighet. Vad som sägs i 3 kap. 9, 11, 13 och 15 §§ lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter om beskattningsmyndighet skall därvid gälla riksskatteverket och länsskattemyndighet. Innan riksskatteverket eller länsskattemyndighet beslutar om revision skall samråd ske med beskattningsmyndigheten.

Förhandsbesked

68 § Bestämmelserna om förhandsbesked i 6 kap. lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter gäller även för vägtrafikskatt. Vad som sägs där om beskattningsmyndighet gäller riksskatteverket, och vad som sägs om allmänt ombud gäller allmänt ombud enligt 3 §.

Återbetalning och avräkning av skatt för fordon som använts utomlands

Återbetalning av fordonsskatt

69 § Om det för kilometerskattepliktig buss, lastbil eller släpvagn som använts utomlands har utgått skatt eller avgift där för trafik med eller innehav av fordonet, får beskattningsmyndigheten, efter ansökan, medge återbetalning av fordonsskatt för varje dygn för vilket skatt eller avgift har erlagts i utlandet. Skatten betalas tillbaka med ett belopp per dygn som motsvarar 3 procent av skatten för den månad under vilken användningen skett. Motsvarande gäller när ett sådant fordon använts i Norge och det har utgått kilometerskatt där för fordonet.

70 § Berättigad till återbetalning enligt 69 § är den som är skattskyldig för fordonet när utlandsvistelsen upphör.

Ansökan om återbetalning tas upp till prövning endast om den har kommit in inom fyra månader från utgången av den månad under vilken utlandsvistelsen avslutades.

Om det finns särskilda skäl, får beskattningsmyndigheten på ansökan medge återbetalning av fordonsskatt trots att utlandsvistelsen inte har upphört. Berättigad till återbetalning är den som är skattskyldig när ansökan görs eller, om skatteplikt för fordonet upphört dessförinnan, den som då ägde fordonet.

För beskattningsmyndighetens beslut om återbetalning tillämpas 37 och 38 §§.

Avräkning av kilometerskatt

71 § Har en kilometerskattepliktig buss, lastbil eller släpvagn använts utomlands, avräknas den kilometerskatt som belöper på körsträckan i utlandet. Motsvarande gäller kilometerskattepliktiga personbilar som har använts utomlands i annat land än Norge eller Finland. Avräkning av kilometerskatt för en lastbil eller släpvagn som har använts i Norge eller för en buss, lastbil eller släpvagn som har använts i Finland sker endast om skatt har betalats för användningen av fordonet där.

72 § Om inte annat följer av andra eller tredje stycket, verkställs avräkningen av kilometerskatt i samband med närmast följande uppbörd av kilometerskatt. Den som därvid är skattskyldig är berättigad till sådan avräkning.

Har en kilometerskattepliktig buss, lastbil eller släpvagn använts i Norge eller Finland, prövar beskattningsmyndigheten efter ansökan frågan om avräkning av kilometerskatt för körsträckan där.

Har ett kilometerskattepliktigt fordon använts utomlands i ett annat land än Norge eller Finland och har utresa eller inresa skett över Norge eller Finland, prövar beskattningsmyndigheten efter ansökan frågan om avräkning av kilometerskatt för körsträckan i annat land än Norge eller Finland. Detsamma gäller i det fall medgivande har lämnats enligt 74 § andra stycket.

73 § Avräkning av kilometerskatt enligt 72 § första stycket sker, om inte annat följer av 74 eller 75 §, genom automatisk databehandling på grundval av uppgifter i bilregistret. I fråga om sådan avräkning tillämpas även 37 och 38 §§.

I fråga om ansökan enligt 72 § andra eller tredje stycket tillämpas 70 §.

Förutsättningar för återbetalning och avräkning m. m.

74 § Som förutsättning för återbetalning eller avräkning enligt 69 eller 71 § gäller att uppgifter om användningen utomlands lämnas i enlighet med de föreskrifter som regeringen meddelar. Beskattningsmyndigheten får på ansökan av fordonsägaren ändå medge återbetalning eller avräkning, om det finns särskilda skäl.

I fråga om fordon som regelmässigt förs ut ur eller in i landet flera gånger per dygn får beskattningsmyndigheten på begäran av den skattskyldige medge att uppgifter enligt första stycket inte behöver lämnas.

75 § Rätten till avräkning av kilometerskatt för personbil är förfallen för en viss resa, om kilometerskattmärke har saknats vid ut- eller inresan. Beskattningsmyndigheten får på ansökan av fordonsägaren ändå medge avräkning, om det finns särskilda skäl.

76 § Har återbetalning av skatt skett med för högt belopp till följd av oriktig uppgift som lämnats av den skattskyldige eller för hans räkning, skall den skattskyldige betala tillbaka vad han fått för mycket. Detsamma gäller när den skattskyldige inte lämnat någon uppgift.

I fråga om åtgärd för uttagande av vad som skall betalas tillbaka enligt första stycket gäller bestämmelserna om skattebeslut och efterbeskattning i tillämpliga delar.

Straffbestämmelser m. m.

Åtgärd med kilometerräknarapparaturen

77 § Den som uppsåtligen vidtar en åtgärd med kilometerräknarapparaturen på ett fordon så att körsträckan som skall ligga till grund för beräkningen av kilometerskatt för fordonet inte registreras eller registreras för lågt döms, om förfarandet ej utgör ett led i gärning som är belagd med strängare straff enligt skattebrottslagen (1971:69), till böter eller fängelse i högst sex månader. Till samma straff döms den som uppsåtligen eller av

Brukande trots obetald skatt m. m.

78 § Brukas ett fordon i strid mot 64 § och har två månader förflutit från den dag då den skatt som har föranlett brukandeförbudet senast skulle ha betalats, skall polisman ta hand om fordonets registreringsskyltar.

Polisman skall ta hand om registreringsskyltarna även på ett avställt fordon, om förutsättningarna för en sådan åtgärd skulle ha förelegat enligt första stycket om fordonet hade varit skattepliktigt.

Den polisman som har tagit hand om fordonets registreringsskyltar får medge att fordonet förs till närmaste lämpliga avlastningsplats eller uppställningsplats.

79 § Brukas ett fordon i strid mot 64 § sedan fordonets registreringsskyltar har tagits om hand enligt 78 §, döms ägaren till böter eller fängelse i högst sex månader.

Till samma straff döms ägaren till ett avställt fordon som brukas, om fordonets registreringsskyltar har tagits om hand enligt 78 § och brukandeförbud skulle ha gällt för fordonet enligt 64 § om fordonet hade varit skattepliktigt.

Brukas ett fordon på annat sätt i strid mot 26 § andra stycket eller 64 §, döms ägaren till böter.

Om ägaren visar att han iakttagit vad som ankommit på honom för att hindra att fordonet brukades, är han fri från ansvar.

80 § Den som brukar någon annans fordon utan lov döms i ägarens ställe enligt 79 §. Detsamma gäller den som innehar fordonet med nyttjanderätt och har befogenhet att bestämma om förare av fordonet eller anlitar någon annan förare än den ägaren har utsett.

81 § Bestämmelserna i 79 § första-tredje styckena gäller även föraren, om han kände till att fordonet inte fick brukas. Detta gäller dock inte när fordonet provkörs vid besiktning eller inspektion enligt 35 § fordonskungörelsen (1972:595).

82 § Ansvarsbestämmelserna för ägare eller brukare av fordon skall i fråga om fordon som tillhör eller brukas av staten eller kommun tillämpas på förarens närmaste förman. Om denne har gjort vad som ankommer på honom för att hindra att ett brott mot lagen begås men sker detta ändå på grund av en överordnads åtgärd eller vållande, tillämpas ansvarsbestämmelserna i stället på den överordnade.

I fråga om fordon som tillhör eller brukas av dödsbo, aktiebolag, ekonomisk förening eller annan juridisk person, skall ansvarsbestämmelserna tillämpas på den eller dem som har rätt att företräda den juridiska personen. Om länsstyrelsen på begäran av en juridisk person godtagit en viss fysisk person som bärare av ägares ansvar, skall dock bestämmelserna i stället gälla denne.

Oriktiga uppgifter som leder till återbetalning med för högt belopp m. m.

83 § Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnar oriktiga uppgifter som är ägnade att leda till att skatten enligt 69 eller 71 § betalas

tillbaka eller avräknas med för högt belopp döms till böter eller fängelse i högst sex månader, om ej gärningen är belagd med strängare straff i skattebrottslagen (1971:69).

Detsamma gäller den som med avsikt att skatt skall återbetalas eller avräknas med för högt belopp underlåter att lämna uppgifter enligt 74 §.

Prop. 1987/88: 159

Överklagande

Överklagande i vanlig ordning

84 § Beslut om skatt som avses i 38, 39 eller 42 § eller beslut som avses i 89 § eller som avser rättelse enligt 45 § första stycket eller anstånd att betala skatt får överklagas hos länsrätten av den skattskyldige och av det allmänna ombudet. Allmänna ombudets överklagandetid räknas från beslutets dag.

Beslut enligt 64 § andra stycket eller enligt 74 § andra stycket får överklagas hos riksskatteverket. Riksskatteverkets beslut får inte överklagas.

Bestämmelserna i 8 kap. 2–4, 6, 11 och 13 §§ lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter gäller även för vägtrafikskatt. Vad där sägs om allmänt ombud gäller då allmänt ombud enligt 3 §. Vid tillämpningen av 8 kap. 6 § är motpartens överklagandetid dock två veckor.

85 § Om det begärs omprövning enligt 37 eller 39 § eller om beslut enligt 38, 39 eller 42 § eller enligt 45 § första stycket överklagas befriar detta inte den skattskyldige från att i behörig ordning betala skatten.

Överklagande i särskild ordning

86 § Den skattskyldige får överklaga ett beslut i särskild ordning om

1. skatten har fastställts i strid med bestämmelserna om vem som är skattskyldig eller om vad som är skattepliktigt,

2. skatten har fastställts mer än en gång för samma skattepliktiga förhållande,

3. skatten har fastställts till ett belopp som väsentligt överstiger vad som rätteligen borde ha utgått och detta beror på att den skattskyldige underlåtit att lämna uppgifter som han varit skyldig att lämna eller det har föranletts av felaktighet i en uppgift som han har lämnat eller i en uppgift eller handling som har legat till grund för en sådan uppgift, eller

4. skatten borde ha fastställts till ett väsentligt lägre belopp på grund av någon annan omständighet eller något annat bevis som den skattskyldige åberopar.

Ett överklagande enligt 3 eller 4 får tas upp till prövning endast om det kan grundas på en omständighet eller ett bevis som det saknades kännedom om när skatten fastställdes och det framstår som ursäktligt att den som söker rättelse inte på annat sätt har åberopat omständigheten eller beviset för att få rättelse.

87 § Överklagande i särskild ordning får göras senast under sjätte året efter utgången av det kalenderår under vilket skatteåret eller skatteperioden har gått till ända.

Överklagande i särskild ordning prövas av länsrätten. Har länsrätten beslutat om skatten, prövas överklagandet av kammarrätten. Har kammarrätten eller regeringsrätten beslutat om skatten, prövas överklagandet av regeringsrätten.

Regeringsrätten, kammarrätten och länsrätten får, om överklagande

som gjorts i särskild ordning skall tas upp till prövning, förordna att målet skall vidare handläggas av beskattningsmyndigheten.

Prop. 1987/88:159

Vid överklagande av beslut som har meddelats i anledning av överklagande i särskild ordning gäller vad som i denna lag i övrigt föreskrivs om överklagande av beslut om fastställande av skatt.

Befrielse från skatt i vissa fall

88 § Om det finns synnerliga skäl, kan regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer medge nedsättning av eller befrielse från skatt enligt denna lag eller medge att traktor, som enligt denna lag skall höra till klass I, hänförs till klass II. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan också, om det finns synnerliga skäl, besluta om befrielse från kilometerskatteplikt och om att förhöjd fordonsskatt i stället skall påföras. Medges nedsättning av eller befrielse från skatt, får medgivandet avse även på skatten belöpande skattetillägg, förseningsavgift, ränta och restavgift.

89 § Beskattningsmyndigheten medger efter ansökan av fordonets ägare befrielse från skatteplikt för fordon som används uteslutande eller så gott som uteslutande vid räddningstjänst. Befrielse medges dock inte för personbil och inte heller för sådan buss eller för sådan lastbil med skåpkaroseri som har en skattevikt om högst 3 000 kilogram. Som räddningstjänst anses därvid även verksamhet som bedrivs av annan än staten eller kommun.

Fordonsskatt

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram		Skatt, kronor	
			grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilo- gram över den lägsta vikten i klassen
A Motorcyklar				
1 Tvåhjulig motorcykel	0—	75	100	0
utan sidvagn	76—		125	0
2 Annan motorcykel	0—		200	0
B Personbilar				
	0—	900	355	0
	901—		445	90
C Bussar				
1 Buss som är	0—	1 600	355	0
inrättad för	1 601—	3 000	391	36
drift endast	3 001—		895	0
med bensin				
eller gasol				
2 Annan buss	0—	1 600	355	0
	1 601—	3 000	391	36
	3 001—	7 000	895	14
	7 001—	10 000	1 455	35
	10 001—	30 000	2 505	61
	30 001—		14 705	0
D Lastbilar				
1 Lastbil som är	0—	1 600	355	0
inrättad för	1 601—	3 000	391	36
drift endast	3 001—		895	0
med bensin				
eller gasol				
2 Annan lastbil				
2.1 med anordning				
för påhångs-				
vagn				
med två hjul-	0—	1 600	540	0
axlar	1 601—	3 000	565	25
	3 001—	10 000	915	85
	10 001—	14 000	6 865	193
	14 001—		14 585	339
med tre eller	0—	1 600	540	0
flera hjul-	1 601—	3 000	565	25
axlar	3 001—	11 000	915	95
	11 001—	15 000	8 515	115
	15 001—	18 000	13 115	135
	18 001—	23 000	17 165	246
	23 001—	27 000	29 465	210
	27 001—		37 865	0
2.2 utan anordning				
för påhångs-				
vagn				
med två hjul-	0—	1 600	355	0
axlar	1 601—	3 000	391	36
	3 001—	6 000	895	27
	6 001—	10 000	1 705	38
	10 001—	14 000	3 225	111
	14 001—	17 000	7 665	199
	17 001—		13 635	260

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilo- gram över den lägsta vikten i klassen
med tre eller flera hjul- axlar	0— 1 600	355	0
	1 601— 3 000	391	36
	3 001— 11 000	895	21
	11 001— 15 000	2 575	88
	15 001— 18 000	6 095	155
	18 001— 27 000	10 745	194
	27 001—	28 205	0

E Traktorer

1 Traktor klass I (trafiktraktor)	0— 1 300	370	0
som inrättats för drift med	1 301— 3 000	425	55
annat drivmedel	3 001— 7 000	1 360	95
än dieselloja	7 001—	5 160	168
2 Traktor klass I (trafiktraktor)	0— 1 300	680	0
som inrättats	1 301— 3 000	790	110
för drift med	3 001— 7 000	2 660	180
dieselloja	7 001—	9 860	320
3 Traktor klass II (jordbrukstraktor)	0— 2 500	150	0
	2 501—	225	0

F Släpvagnar

1 Släpvagnar med skattevikt högst 3 000 kilogram	0— 1 000	150	0
	1 001— 3 000	170	21
2 Släpvagnar med skattevikt över 3 000 kilogram, som dras av en bensin- eller gasol driven bil ¹ med en hjulaxel	3 001—	580	11
med två hjul- axlar	3 001— 13 000	580	9
	13 001—	1 480	0
med tre eller flera hjul- axlar	3 001— 13 000	580	6
	13 001—	1 180	0
3 Kilometerskatte- pliktiga släpvagnar och andra släpvagnar med skattevikt över 3 000 kilogram, som dras av en bil som inte är bensin- eller gasol driven, om det är fråga om			
3.1 styraxel för påhängsvagn med en hjul-	3 001— 5 000	630	105

¹ Dras annan släpvagn än påhängsvagn även av en kilometerskattepliktig bil, eller av en annan bil som inte är bensin- eller gasol driven, tas skatt ut enligt 3. Dras släpvagn även av en trafiktraktor eller ett registrerat motorredskap tas skatt ut enligt 4.

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram		Skatt, kronor	
			grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilo- gram över den lägsta vikten i klassen
axel	5 001—	8 000	2 730	134
	8 001—		6 750	248
med två eller flera hjul- axlar	3 001—	8 000	610	55
	8 001—	11 000	3 360	95
	11 001—	14 000	6 210	143
	14 001—		10 500	200
3.2 andra släp- vagnar				
med en hjul- axel	3 001—	8 000	320	47
	8 001—		2 670	80
med två hjul- axlar	3 001—	8 000	310	30
	8 001—	11 000	1 810	48
	11 001—	14 000	3 250	72
	14 001—	17 000	5 410	95
	17 001—		8 260	105
med tre eller flera hjul- axlar	3 001—	11 000	300	19
	11 001—	17 000	1 820	37
	17 001—	25 000	4 040	62
	25 001—	32 000	9 000	81
	32 001—		14 670	0
4 Släpvagnar med skattevikt över 3 000 kilogram, som dras av en trafiktraktor eller av ett motorredskap ² som beskattas som en trafiktraktor med en hjulaxel	3 001—	8 000	550	45
	8 001—		2 800	120
med två hjul- axlar	3 001—	8 000	550	20
	8 001—	11 000	1 550	50
	11 001—	17 000	3 050	170
	17 001—		13 250	250
med tre eller flera hjul- axlar	3 001—	11 000	550	20
	11 001—	14 000	2 150	40
	14 001—	20 000	3 350	75
	20 001—	25 000	7 850	105
	25 001—	30 000	13 100	120
	30 001—	35 000	19 100	45
	35 001—		21 350	0

² Das annan släpvagn än påhängsvagn även av en kilometerskattepliktig bil, eller av en annan bil som inte är bensin- eller gasol driven, tas skatt ut enligt 3.

Kilometerskatt

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram		Skatt, öre för 10 kilometer	
			grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilo- gram över den lägsta vikten i klassen
1 Personbil	0– 900		140	0
	901–		155	15
2 Buss				
med två	0– 1 600		170	0
hjulaxlar	1 601–		172	1,60
med tre eller	0– 1 600		170	0
flera hjulaxlar	1 601–		171	1,10
3 Lastbil				
3.1 med anordning för påhängs- vagn				
med två	0– 1 600		240	0
hjulaxlar	1 601–		243	3,10
med tre eller	0– 1 600		240	0
flera hjul- axlar	1 601–		242	2,30
3.2 annan lastbil				
med två	0– 1 600		170	0
hjulaxlar	1 601–		173	2,50
med tre	0– 1 600		170	0
hjulaxlar	1 601–		172	1,60
med fyra	0– 1 600		170	0
eller flera	1 601–		171	1,30
hjulaxlar				
4 Släpvagnar med skattevikt över 3 000 kilogram, som dras av ett kilometerskatte- pliktigt fordon, om det är fråga om				
4.1 styraxel för påhängsvagn med en hjul- axel	3 001–		100	4,30
med två eller flera hjulaxlar	3 001–		100	2,30
4.2 annan släp- vagn med en hjulaxel	3 001–		100	2,00
med två	3 001– 11 000		100	0,70
hjulaxlar	11 001–		156	2,90
med tre	3 001– 20 000		100	0,80
hjulaxlar	20 001–		236	3,40
med fyra	3 001– 20 000		100	0,50
eller flera	20 001–		185	1,80
hjulaxlar				

Förteckning över kommuner som avses i 14 §

<i>Värmlands län</i>	<i>Västerbottens län</i>
Torsby	Bjurholm
	Dorotea
<i>Kopparbergs län</i>	Lycksele
Malung	Malå
Vansbro	Norsjö
Älvdalen	Sorsele
	Storuman
<i>Gävleborgs län</i>	Vilhelmina
Ljusdal	Vindeln
	Vännäs
<i>Västernorrlands län</i>	Åsele
Sollefteå	
Ånge	<i>Norrbottnens län</i>
	Arjeplog
<i>Jämtlands län</i>	Arvidsjaur
Berg	Gällivare
Bräcke	Haparanda
Härjedalen	Jokkmokk
Krokom	Kalix
Ragunda	Kiruna
Strömsund	Pajala
Åre	Älvsbyn
	Överkalix
	Övertorneå
	Åre

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989, då vägtrafikskattelagen (1973:601) skall upphöra att gälla.

2. Om inte annat följer av 3–5 gäller den gamla lagen fortfarande i fråga om skatt som avser skatteår eller skatteperiod som har påbörjats före den nya lagens ikraftträdande.

3. De nya bestämmelserna om skattebeslut i 36–45 §§ tillämpas efter ikraftträdandet även på äldre förhållanden om inte tiden för meddelande av motsvarande beslut enligt den gamla lagen gått ut vid den nya lagens ikraftträdande.

4. Äldre bestämmelser om överklagande tillämpas i fråga om beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

5. För körningar utom riket som har påbörjats före den nya lagens ikraftträdande skall bestämmelserna i förordningen (1973:777) om återbetalning och avräkning av vägtrafikskatt m. m. för fordon som använts utom riket tillämpas.

6. Beslut om befrielse från skatteplikt enligt 40 § andra stycket den gamla lagen gäller som beslut enligt 89 § i den nya lagen.

7. För tiden den 1 januari 1989 – den 30 juni 1989 gäller bilagorna 1 och 2 till den äldre lagen i stället för bilagorna 1 och 2 till den nya lagen.

Lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1973:601)

Härigenom föreskrivs att 30 a § vägtrafikskattelagen¹ skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

30 a §

Bestämmelserna i 2 kap. 11 §, 3 kap. 2–5 §§, 6 § första stycket och 7–15 §§ samt 9 kap. 2 och 3 §§ lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter gäller vid kontroll av vägtrafikskatt. Vad som sägs om deklaration gäller i stället uppgifter som skall lämnas enligt särskilda föreskrifter och ligga till grund för påföring eller fastställelse av skatt.

Skatterevision får företas, förutom av beskattningsmyndigheten, av riksskatteverket. Vad i 3 kap. 9, 11, 13 och 15 §§ sägs om beskattningsmyndighet skall därvid gälla riksskatteverket. Beslut om sådan revision fattas av riksskatteverket efter samråd med beskattningsmyndigheten.

Skatterevision får företas, förutom av beskattningsmyndigheten, av riksskatteverket *och av länskattemyndighet*. Vad som sägs i 3 kap. 9, 11, 13 och 15 §§ *lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter* om beskattningsmyndighet skall därvid gälla riksskatteverket *och länskattemyndighet*. *Innan riksskatteverket eller länskattemyndighet beslutar om revision skall samråd ske med beskattningsmyndigheten.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1988.

¹ Lagen omtryckt 1984:256.

Lag om vägtrafikskatt på utländska fordon

Inledande bestämmelse

1 § För lastbilar, bussar och andra släpvagnar än påhängsvagnar, som dras av lastbilar eller bussar, skall betalas fordonsskatt och kilometerskatt enligt denna lag, om fordonen har förts in till Sverige för tillfälligt brukande här och inte är registrerade här.

Skatt tas ut endast för fordon med en totalvikt över 3 500 kilogram.

Beteckningar i denna lag har samma betydelse som i vägtrafikskattelagen (1988:000).

Fordonsskatt

2 § Fordonsskattens storlek framgår av bilaga 1 till denna lag.

3 § Fordon som är registrerade i en annan stat undantas från fordonsskatt under ett år från införseln eller under den längre tid temporär tullfrihet medges för fordonen, under förutsättning att de inte används här i landet för persontransport mot betalning eller för transport av varor för industri eller handel. Som sådan transport av varor anses inte befordran av passagerares resgods eller, i fråga om handelsresande, befordran av prover. Bestämmelserna gäller också i fråga om fordon som hyrts utan förare.

4 § Fordon som är registrerade i en annan stat och som avses att användas här i landet för persontransport mot betalning eller för transport av varor för industri eller handel, undantas från fordonsskatt

1. under lika lång tid som motsvarande förmån i den andra staten tillkommer i Sverige registrerade sådana fordon,

2. under den tid temporär tullfrihet medges för fordonen, om den andra staten är ansluten till konventionen den 14 december 1956 rörande beskattning av motorfordon vid internationell befordran av resande eller konventionen samma dag rörande beskattning av motorfordon vid internationell godsbefordran,

3. under den tid som överenskommits i avtal som slutits mellan Sverige och annan stat.

5 § Släpvagn, som vid framförande på allmän väg i den stat där den hör hemma inte är underkastad registreringsplikt där, anses vid tillämpning av 3 och 4 §§ som registrerad i den staten.

Kilometerskatt

6 § Kilometerskatt skall betalas för dieseldrivna lastbilar, dieseldrivna bussar och för andra släpvagnar än påhängsvagnar, om de dras eller avses att dras av dieseldriven lastbil eller dieseldriven buss. Utgör släpvagnen inte styraxel för påhängsvagn, skall dock kilometerskatt betalas endast om dess totalvikt överstiger 10 000 kilogram.

7 § Kilometerskatt skall enligt bilaga 2 betalas för varje helt tiotal kilometer av den körsträcka fordonet tillryggalägger här i landet. Skatt skall dock inte betalas, om den sammanlagda körsträckan är högst femtio kilometer.

8 § Vägtrafikskatt enligt denna lag fastställs av och betalas till tullmyndighet i samband med att fordonet förs ut ur landet.

Förtullas ett fordon för vilket skattskyldighet föreligger enligt denna lag, betalas skatten in i den ordning som föreskrivs av den tullmyndighet hos vilken fordonet förtullas.

Om det finns särskilda skäl, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om att skatt skall betalas i annan ordning än som anges i första stycket.

I fråga om skatt enligt denna lag gäller 19, 26–29, 105 och 107 §§ tullagen (1987:1065).

9 § När ett fordon för vilket skatt skall betalas förs in i landet, skall tullmyndigheten utfärda en införselhandling, där införseldagen och övriga uppgifter som behövs för debitering och kontroll av skatten anges.

Införselhandlingen skall medfölja fordonet så länge det befinner sig i Sverige. Den skall uppvisas om polisman eller tulltjänsteman begär det.

10 § Vid utförsel av ett skattepliktigt fordon skall, om inte annat föreskrivits med stöd av 8 § tredje stycket, den som svarar för fordonet till tullmyndigheten i utförselorten lämna införselhandling enligt 9 § och övriga uppgifter som behövs för att fastställa skatt. Detsamma gäller när skatt skall betalas enligt 8 § andra stycket.

11 § Saknas införselhandling i fall som avses i 10 §, skall kilometerskatt debiteras efter en körsträcka om 400 kilometer för varje påbörjat dygn fordonet befunnit sig här i landet. Är det uppenbart att körsträckan varit längre, skall dock den verkliga körsträckan läggas till grund för debiteringen. Kan antalet dygn fordonet befunnit sig här inte utredas, skall vid debitering av fordonsskatt och kilometerskatt vistelsens längd uppskattas efter vad som är skäligt.

Tullmyndighet får, om det finns särskilda skäl, debitera kilometerskatt efter en kortare körsträcka än som anges i första stycket första meningen.

12 § Skattskyldig för ett visst fordon är den som svarar för fordonet när det förs ut ur landet eller när det förtullas eller skatten annars skall betalas. Den som inför eller här i landet förvärvar, lånar, hyr, förflyttar eller förvarar fordonet svarar tillsammans med den som är skattskyldig för betalningen av skatten.

13 § Betalas inte skatt när ett skattepliktigt fordon skall föras ut ur landet, får tullmyndigheten i utförselorten omhänderta fordonet. I fall som avses i 8 § andra stycket får tullmyndighet omhänderta ett fordon för vilket skatt inte betalas i föreskriven ordning.

Har ett fordon omhändertagits enligt första stycket, tas skatten ut i den ordning som föreskrivs i tullagen (1987:1065) och tullförordningen (1987:1114) för fall när tull, annan skatt och avgift skall tas ut av en vara.

14 § Har införselhandling utfärdats och kan den inte företes i fall som avses i 9 § andra stycket eller i 10 §, skall den som svarar för fordonet dömas till böter, högst ettusen kronor.

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet till tullmyndighet lämnar en felaktig uppgift om ett fordons väglängdmåtarställning eller om annat förhållande som är av betydelse för fastställande av skatt enligt denna lag,

skall dömas till böter eller fängelse i högst sex månader, om gärningen inte är belagd med straff i skattebrottslagen (1971:69).

Prop. 1987/88:159

15 § Vid förundersökning rörande brott enligt denna lag får åklagaren eller, om polismyndighet bedriver undersökningen, denna anlita biträde av tullmyndighet. Detsamma gäller vid förundersökning rörande sådant brott enligt skattebrottslagen (1971:69) som gäller skatt enligt denna lag.

Innan förundersökningen hunnit inledas får tulltjänsteman hålla förhör och vidta annan åtgärd i syfte att utreda brottet, om åtgärden inte kan uppskjutas utan olägenhet.

16 § Beslut enligt denna lag av annan tullmyndighet än generaltullstyrelsen får överklagas av den skattskyldige hos generaltullstyrelsen. Överklagandet skall ha kommit in inom ett år från den dag då beslutet meddelades.

Beslut av generaltullstyrelsen får överklagas hos kammarrätten.

17 § Om det finns synnerliga skäl, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer medge nedsättning av eller befrielse från skatt enligt denna lag.

Fordonsskatt

Fordonsslag	Totalvikt, kilogram	Skatt, kronor för påbörjat dygn
Lastbilar, bussar eller släpvagnar, kopplade till eller avsedda att kopplas till lastbilar eller bussar	3 501 – 10 000 10 001 – 15 000 15 001 – 20 000 20 001 –	12 22 42 63

Kilometerskatt

Fordonsslag	Totalvikt, kilogram	Skatt, kronor för 10 kilometer
1. Dieseldrivna lastbilar		
1.1 med anordning för påhängsvagn	3 501–10 000 10 001–15 000 15 001–	4,00 5,50 7,00
1.2 Övriga	3 501–10 000 10 001–15 000 15 001–	2,50 4,00 5,00
2. Dieseldrivna bussar	3 501–10 000 10 001–15 000 15 001–	2,00 3,25 4,00
3. Släpvagnar kopplade till eller avsedda att kopplas till dieseldrivna lastbilar eller diesel- drivna bussar		
3.1 Styraxel för på- hängsvagn	3 501–	3,25
3.2 Övriga	10 001–15 000 15 001–20 000 20 001–	2,00 3,25 4,00

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989, då lagen (1976:338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket skall upphöra att gälla.

2. I fråga om fordon som har förts in i landet före den 1 juli 1989 gäller följande kilometerskattesatser i stället för bilaga 2 till den nya lagen.

Kilometerskatt

Fordonsslag	Totalvikt, kilogram	Skatt, kronor för 10 kilometer
1. Dieseldrivna lastbilar		
1.1 med anordning för påhängsvagn	3 501–10 000 10 001–15 000 15 001–20 000 20 001–	3,10 4,20 5,00 5,80
1.2 Övriga	3 501–10 000 10 001–15 000 15 001–20 000 20 001–	2,00 2,75 3,30 3,90
2. Dieseldrivna bussar	3 501–10 000 10 001–15 000 15 001–20 000 20 001–	1,50 1,80 1,95 2,10
3. Släpvagnar kopplade till eller avsedda att kopplas till dieseldrivna lastbilar eller diesel- drivna bussar		
3.1 Styraxel för på- hängsvagn	3 501–10 000 10 001–	2,00 2,55
3.2 Övriga	10 001–15 000 15 001–20 000 20 001–	1,40 1,70 2,00

Lag om ändring i lagen (1976:339) om saluvagnsskatt

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (1976:339) om saluvagnsskatt skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

7 §

Talan mot länsstyrelsens beslut i fråga om saluvagnsskatt föres genom besvär hos kammarrätt. Beslut om saluvagnsskatt gäller utan hinder av förd talan, om ej annat förordnats.

Beslut av länsstyrelsen om saluvagnsskatt får överklagas hos länsrätten. Överklagande inverkar inte på skyldigheten att erlagga saluvagnsskatt, om inte annat förordnats.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989. Äldre bestämmelser om överklagande gäller i fråga om beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

Lag om ändring i lagen (1972:435) om överlastavgift

Härigenom föreskrivs att 9 § lagen (1972:435) om överlastavgift skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*9 §¹

Bestämmelserna i 3 § andra stycket och tredje stycket första meningen, 6, 8, 26 a 30, 32 och 43 §§ vägtrafikskattelagen (1973:601) äger motsvarande tillämpning på överlastavgift. Vad där sägs om beskattningsmyndighet gäller då länsstyrelsen. Allmänt ombud för överlastavgift är den som förordnats som ombud med stöd av 3 § fjärde stycket vägtrafikskattelagen.

Bestämmelserna i 3 § andra stycket och tredje stycket första meningen, 9 §, 10 § andra stycket, 45 § första stycket, 56, 66 och 85 §§ vägtrafikskattelagen (1988:000) äger motsvarande tillämpning på överlastavgift. Vad där sägs om beskattningsmyndighet gäller då länsstyrelsen. Allmänt ombud för överlastavgift är den som förordnats som ombud med stöd av 3 § fjärde stycket vägtrafikskattelagen.

Denna lag gäller ej i fråga om fordon som är registrerat i militära fordonsregistret, brukas av försvarsmakten enligt skriftligt avtal med militär myndighet, är taget i anspråk med nyttjanderätt enligt förfogandelagen (1978:262) eller civilförsvarslagen (1960:74).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989.

¹ Senaste lydelse 1984:173

Lag om ändring i skattebrottslagen (1971:69)

Härigenom föreskrivs att 1 § skattebrottslagen (1971:69) skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*1 §¹

Denna lag gäller i fråga om skatt eller avgift enligt

1. lagen (1908:128) om beviljningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, förordningen (1927:321) om skatt vid utskiftning av aktiebolags tillgångar, kommunalskattelagen (1928:370), förordningen (1933:395) om ersättningsskatt, lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt, lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift, lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt, lagen (1958:295) om sjömansskatt, lagen (1983:219) om tillfällig vinstskatt, lagen (1983:1086) om vinstdelningsskatt, lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt, lagen (1986:1225) om tillfällig förmögenhetsskatt för livförsäkringsbolag, understödsföreningar och pensionsstiftelser,

2. lagen (1928:376) om skatt på lotterivinster, lagen (1941:251) om särskild varuskatt, lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1961:394) om tobaksskatt, stämpelskattelagen (1964:308), lagen (1968:430) om mervärdeskatt, lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, vägtrafikskattelagen (1973:601), lagen (1973:1216) om särskild skatt för oljeprodukter och kol, bilskrotningslagen (1975:343), lagen (1976:338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket, lagen (1977:306) om dryckesskatt, lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978:144) om skatt på vissa resor, lagen (1982:691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982:1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983:1053) om skatt på omsättning av vissa värdepapper, lagen (1983:1104) om särskild skatt för elektrisk kraft från

2. lagen (1928:376) om skatt på lotterivinster, lagen (1941:251) om särskild varuskatt, lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1961:394) om tobaksskatt, stämpelskattelagen (1964:308), lagen (1968:430) om mervärdeskatt, lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, vägtrafikskattelagen (1973:601), lagen (1973:1216) om särskild skatt för oljeprodukter och kol, bilskrotningslagen (1975:343), lagen (1976:338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket, lagen (1977:306) om dryckesskatt, lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978:144) om skatt på vissa resor, lagen (1982:691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982:1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983:1053) om skatt på omsättning av vissa värdepapper, lagen (1983:1104) om särskild skatt för elektrisk kraft från

¹ Senaste lydelse 1986:1228.

kärnkraftverk, lagen (1984:351) om totalisatorskatt, lagen (1984:355) om skatt på vissa dryckesförpackningar, lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter, lagen (1984:405) om stämpelskatt på aktier, lagen (1984:409) om avgift på gödselmedel, lagen (1984:410) om avgift på bekämpningsmedel, lagen (1984: 852) om lagerskatt på viss bensin,

kärnkraftverk, lagen (1984:351) om totalisatorskatt, lagen (1984:355) om skatt på vissa dryckesförpackningar, lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter, lagen (1984:405) om stämpelskatt på aktier, lagen (1984:409) om avgift på gödselmedel, lagen (1984:410) om avgift på bekämpningsmedel, lagen (1984: 852) om lagerskatt på viss bensin, *vägtrafikskattelagen (1988:000), lagen (1988:000) om vägtrafikskatt på utländska fordon,*

3. lagen (1981:691) om socialavgifter.

Lagen gäller även preliminär skatt, kvarstående skatt och tillkommande skatt som avses i uppbördslagen (1953:272).

Lagen tillämpas inte om skatten eller avgiften fastställs eller uppbärs i den ordning som gäller för tull och inte heller beträffande restavgift, skattetillägg eller liknande avgift.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989.

Lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Vissa bestämmelser i denna lag gäller också för överlastavgift, vägtrafikskatt, växtförädlingsavgift och tillfällig förmögenhetsskatt enligt vad som föreskrivs i lagen (1972:435) om överlastavgift, vägtrafikskattelagen (1973:601), utsädeslagen (1976:298) och lagen (1986:1225) om tillfällig förmögenhetsskatt för livförsäkringsbolag, understödsföreningar och pensionsstiftelser.

Vissa bestämmelser i denna lag gäller också för överlastavgift, vägtrafikskatt, växtförädlingsavgift och tillfällig förmögenhetsskatt enligt vad som föreskrivs i lagen (1972:435) om överlastavgift, vägtrafikskattelagen (1973:601), utsädeslagen (1976:298) och lagen (1986:1225) om tillfällig förmögenhetsskatt för livförsäkringsbolag, understödsföreningar och pensionsstiftelser *samt vägtrafikskattelagen (1988:000).*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989.

¹ Senaste lydelse 1986:1231.

Lag om ändring i bevissäkringslagen (1975:1027) för skatte- och avgiftsprocessen

Härigenom föreskrivs att 1 § bevissäkringslagen (1975:1027) för skatte- och avgiftsprocessen skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*1 §¹

Denna lag är tillämplig vid revision eller annan granskning för fastställande av tull, annan skatt eller avgift enligt lagen (1908:128 s 1) om bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, uppbördslagen (1953:272), taxeringslagen (1956:623), lagen (1958:295) om sjömansskatt, lagen (1968:430) om mervärdeskatt, kupongskattelagen (1970:624), vägtrafikskattelagen (1973: 601), tullagen (1973:670), lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter, lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter, lagen (1984:405) om stämpelskatt på aktier, lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare, lagen (1986:1225) om tillfällig förmögenhetsskatt för livförsäkringsbolag, understödsföreningar och pensionsstiftelser och tullagen (1987:1065).

Denna lag är tillämplig vid revision eller annan granskning för fastställande av tull, annan skatt eller avgift enligt lagen (1908:128 s 1) om bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, uppbördslagen (1953:272), taxeringslagen (1956:623), lagen (1958:295) om sjömansskatt, lagen (1968:430) om mervärdeskatt, kupongskattelagen (1970:624), vägtrafikskattelagen (1973: 601), tullagen (1973:670), lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter, lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter, lagen (1984:405) om stämpelskatt på aktier, lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare, lagen (1986:1225) om tillfällig förmögenhetsskatt för livförsäkringsbolag, understödsföreningar och pensionsstiftelser, tullagen (1987:1065) och vägtrafikskattelagen (1988:000).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989.

¹ Senaste lydelse 1987:1230.

Lag om ändring i lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m.

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Förmånsrätt enligt 11 § förmånsrättslagen (1970:979) följer med fordran på

1. skatt och avgift, som anges i 1 § första stycket uppbördslagen (1953:272), samt skatt enligt lagen (1908:128) om bevilningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, lagen (1958:295) om sjömansskatt, kupongskattelagen (1970: 624), lagen (1983:219) om tillfällig vinstskatt och lagen (1986:1225) om tillfällig förmögenhetsskatt för livförsäkringsbolag, understödsföreningar och pensionsstiftelser,

2. skatt enligt lagen (1968:430) om mervärdeskatt,

3. skatt eller avgift enligt lagen (1928:376) om skatt på lotterivinster, lagen (1941:251) om särskild varuskatt, lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1961:394) om tobaksskatt, stämpelskattelagen (1964:308), lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, lagen (1973:1216) om särskild skatt för oljeprodukter och kol, bilskrotningslagen (1975:343), lagen (1977:306) om dryckesskatt, lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978:144) om skatt på vissa resor, lagen (1982:691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982:1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983:1053) om skatt på omsättning på vissa värdepapper, lagen (1983:1104) om särskild avgift för elektrisk kraft från kärnkraftverk, lagen (1984:351) om totalisatorskatt, lagen (1984:355) om skatt på vissa dryckesförpackningar, lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter, lagen (1984:405) om stämpelskatt på aktier, lagen (1984:410) om avgift på bekämpningsmedel samt lagen (1984:852) om lagerskatt på viss bensin,

4. skatt enligt vägtrafikskattelagen (1973:601) samt lagen (1976:339) om saluvagnsskatt,

4. skatt enligt vägtrafikskattelagen (1973:601), lagen (1976:339) om saluvagnsskatt, *vägtrafikskattelagen (1988:000) samt lagen (1988:000) om vägtrafikskatt på utländska fordon.*

5. tull, särskild avgift enligt 39 § tullagen (1973:670) och avgift enligt lagen (1968:361) om avgift vid införsel av vissa bakverk,

6. avgift enligt lagen (1967:340) om prisreglering på jordbrukets område, lagen (1974:266) om prisreglering på fiskets område och lagen (1984:409) om avgift på gödselmedel,

7. avgift som uppbärs med tillämpning av lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare.

¹ Senaste lydelse 1987:1197.

Förmånsrätten omfattar ej restavgift och liknande avgift som utgår vid försummelse att redovisa eller betala fordringar och ej heller skatte- eller avgiftstillägg och förseningsavgift.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 17 mars 1988

Närvarande: statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Sigurd-
sen, Gustafsson, Leijon, Hjelm-Wallén, Peterson, Göransson, Dahl, R.
Carlsson, Holmberg, Hellström, Johansson, Lindqvist, G. Andersson,
Lönnqvist, Thalén

Föredragande: statsrådet Johansson

Proposition om ny vägtrafikskattelagstiftning

1 Inledning

Den nuvarande vägtrafikskattelagstiftningen har i huvudsak gällt sedan den 1 januari 1974, då vägtrafikskattelagen (1973:601), VSL, trädde i kraft. Bestämmelser om vägtrafikskatt finns emellertid också i ett flertal andra lagar och författningar tillkomna vid olika tidpunkter. Regelkomplexet är därför delvis svåröverskådligt och tekniskt komplicerat.

Den 15 april 1977 tillkallade dåvarande chefen för budgetdepartementet en särskild utredningsman (rättschefen Leif Lindstam) för att göra en teknisk översyn av vägtrafikbeskattningen (dir. 1977:44). Utredningsman-
nen fick senare i tilläggsdirektiv den 1 februari 1979 (dir. 1979:9) respekti-
ve den 1 juni 1980 (dir. 1980:51) i uppdrag att utreda vissa särskilda frågor.

Utredningen, som arbetat under namnet vägtrafikskatteutredningen, har tidigare i sju delbetänkanden redovisat sina förslag till ändringar i vägtra-
fikbeskattningen. De flesta av förslagen har lett till författningsändringar.
Senast, med verkan från den 1 juli 1987, har reglerna om vägtrafikskatt för
traktorer ändrats på grundval av vägtrafikskatteutredningens sjunde delbe-
tänkande (prop. 1986/87:50).

Vägtrafikskatteutredningen har nu avslutat sitt arbete med en allmän
författningsteknisk översyn. Utredningens överväganden och förslag redo-
visas i slutbetänkandet Ds Fi 1986:23, Översyn av vägtrafikbeskattningen,
del 8. Författningsteknisk översyn m. m. Betänkandet innehåller förslag
till en ny vägtrafikskattelag och även förslag till andra nya eller ändrade
författningar avseende vägtrafikskatt eller närliggande områden.

Utredningens sammanfattning av betänkandet bör fogas till protokollet i
detta ärende som *bilaga 1*.

Betänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstan-
serna och en sammanfattning av remissyttrandena bör fogas till protokollet
i detta ärende som *bilaga 2*.

Regeringen beslutade den 11 februari 1988 att inhämta lagrådets yttrande
över de lagförslag som intagits i *bilaga 3*. Lagrådets yttrande över försla-
gen bör fogas till protokollet som *bilaga 4*.

Jag skall i det följande ta upp frågan om lagstiftning på grund av vägtra-
fikskatteutredningens slutbetänkande. Jag ansluter mig i allt väsentligt till

vad lagrådet har anfört och skall närmare behandla detta i anslutning till att jag kommenterar respektive paragrafer.

Prop. 1987/88: 159

Utöver de ändringar som är föranledda av lagrådets yttrande har vissa justeringar av redaktionell art gjorts i förhållande till de lagförslag som remitterats till lagrådet. Jag föreslår också att en mindre ändring i nuvarande vägtrafikskattelag görs från den 1 juli 1988.

Vägtrafikskatteutredningen lämnade i slutbetänkandet förslag även till vissa ändringar i bl. a. lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon och i lagen (1968:430) om mervärdesskatt. Jag avser inte att nu ta upp dessa förslag.

2 Allmänt om vägtrafikbeskattningen

VSL innehåller de grundläggande reglerna för beskattning av fordon som är eller bör vara registrerade i Sverige. Vägtrafikskatt utgår enligt lagen i form av fordonsskatt och kilometerskatt. Medan fordonsskatten utgår för i princip alla skattepliktiga fordon, utgår kilometerskatten endast för vissa dieseldrivna fordon och deras släpvagnar. De myndigheter som hanterar vägtrafikskatten är i första hand länsstyrelserna, som är beskattningsmyndigheter. Riksskatteverket, RSV, är central förvaltningsmyndighet. Trafiksäkerhetsverket, TSV, svarar för det centrala bilregistret och påför med hjälp av uppgifterna i bilregistret vägtrafikskatt för beskattningsmyndigheternas räkning.

I fråga om beskattningsförfarandet tillämpas också vissa bestämmelser i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter, LPP, när så särskilt anges i VSL.

Därutöver finns bestämmelser om vägtrafikskatt i författningar utfärdade av regeringen. Vägtrafikskatteförordningen (1973:776, omtryckt 1979:396), VSF, innehåller en rad tillämpningsföreskrifter till VSL, till största delen rörande beskattningsförfarandet. För det fall ett svenskt fordon används utomlands finns bestämmelser av intresse i förordningen (1973:777, omtryckt 1984:262) om återbetalning och avräkning av vägtrafikskatt m. m. för fordon som använts utom riket.

När ett fordon får brukas med stöd av saluvagnslicens enligt bilregisterkungörelsen (1972:599, omtryckt 1979:640), BRK, tas skatt ut enligt lagen (1976:339) om saluvagnsskatt. Skatten utgår med ett visst belopp per år. Om interimsslicens har utfärdats för ett fordon enligt kungörelsen (1973:766) om interimsslicens utgår skatt enligt kungörelsen (1973:780) om interimsskatt. För exportvagnar utgår i vissa fall vägtrafikskatt med stöd av kungörelsen (1973:779) om beskattning av motorfordon, som är infört i svensk exportvagnsförteckning.

För utländska fordon som tillfälligtvis används i Sverige utgår skatt enligt lagen (1976:338, omtryckt 1984:257) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket, LUF. Skatt kan i vissa fall utgå i form av fordonsskatt, men oftast enbart i form av kilometerskatt. Skatten erläggs till tullmyndighet. Tillämpningsbestämmelser finns i förordningen (1976:769, omtryckt 1984:263) om uppbörd m. m. av vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket.

De skattesatser som i olika fall tillämpas framgår av särskilda tabellbilagor till VSL resp. LUF. För svenska fordon återfinns nu gällande skattesatser i SFS 1987:213 (fordonsskatt) resp. SFS 1986:214 (kilometerskatt). För utländska fordon finns nuvarande skattesatser i SFS 1987:214 (fordonsskatt) resp. SFS 1984:873 (kilometerskatt). Regeringen har i prop. 1987/88:50 Bilaga 2 föreslagit ändringar av skattesatserna.

3 Ny vägtrafikskattelagstiftning

Mitt förslag: Den nuvarande lagstiftningen om beskattningen av svenska resp. utländska fordon samlas i två nya lagar. De bestämmelser i nuvarande regeringsförfattningar som är av den karaktären att de bör meddelas i lag förs över till de nya lagarna.

Utredningens förslag: Samma som mitt förslag, dock föreslås beträffande lagstiftningen om utländska fordon att nuvarande lag formellt behålls efter ändringar.

Remissinstanserna har genomgående varit positiva till den av utredningens föreslagna allmänna utformningen av lagstiftningen.

Skäl för mitt förslag: Den nuvarande vägtrafikskattelagstiftningen med tillhörande regeringsförfattningar är relativt svåröverskådlig. Bestämmelserna är uppdelade på onödigt många författningar. De enskilda lagarna är författningstekniskt inte i alla avseenden lämpligt uppbyggda. Det senare hänger till stor del samman med att lagstiftningen under senare år ändrats vid ett flertal tillfällen, och därigenom kommit att bli svåröverskådlig. Fördelningen av bestämmelser mellan olika författningar försvårar i vissa fall tillgängligheten. Av väsentlig betydelse är också att en hel del regler som nu återfinns i regeringsförfattningarna är av sådan karaktär att de med beaktande av nuvarande grundlagar bör ha lagform.

Mot den bakgrunden bör en ny lagstiftning i huvudsak enligt utredningens förslag införas. Att hänföra all lagstiftning för svenska resp. utländska fordon till var sin ny lag bör avsevärt förbättra överskådligheten. Jag anser i likhet med utredningen att det däremot inte finns skäl att sammanslå beskattningsreglerna för såväl svenska som utländska fordon till en enda lag, eftersom beskattningsförfarandet till stora delar är olika. Till skillnad från vad utredningen föreslagit anser jag att ändringarna i lagstiftningen om utländska fordon motiverar att den nuvarande lagen ersätts med en ny lag.

Regeringen kommer senare att föreslås att även regeringsförfattningarna på vägtrafikskatteområdet byggs upp på motsvarande sätt som här föreslagits för lagarna.

Mitt förslag: Beslut om vägtrafikskatt skall kunna meddelas dels i form av ett omprövningsbart beslut, dels i form av ett slutligt beslut som kan överklagas. Ett omprövningsbart beslut skall få omprövas av beskattningsmyndigheten senast tre år från utgången av det kalenderår under vilket skatteåret för ett fordon har gått till ända.

I de fall beslut om rättelse av vägtrafikskatt påkallas i samband med ägarbyte behålls dock nuvarande omprövningstid.

Utredningens förslag överensstämmer med mitt förslag.

Remissinstanserna: De flesta av remissinstanserna tillstyrker förslagen eller lämnar dem utan erinran. Bl. a. några av länsstyrelserna anser dock att de nya beskattningsformerna är för komplicerade och att de kommer att skapa ett merarbete hos beskattningsmyndigheterna.

Skäl för mitt förslag: För närvarande påförs vägtrafikskatt genom automatisk databehandling på grund av uppgifter i bilregistret om fordonet och dess ägare m. m., 22 § VSL. Något formellt skattebeslut fattas inte av beskattningsmyndigheten. TSV:s registeravdelning ombesörjer med hjälp av centraldatorn i Örebro påförandet av vägtrafikskatt för beskattningsmyndigheternas (länsstyrelsernas) räkning. Den påföring som görs på detta sätt gäller som beslut om skatten. Lagrådet har i sitt yttrande närmare redogjort härför. Den gällande ordningen är motiverad av det mycket stora antalet vägtrafikskattdebiteringar. Någon ändring bör inte göras i detta förfarande.

När skatten påförts finns det emellertid möjlighet för beskattningsmyndigheten att ompröva skatten genom att meddela ett beslut därom. Nuvarande regler återfinns i 23 § VSL och innebär att om någon anser att vägtrafikskatt oriktigt har påförts honom kan beslut om fastställelse av skatten påkallas inom 30 dagar efter den dag då skatten senast skulle ha betalats. Beskattningsmyndigheten kan även annars besluta om fastställelse av skatten, om särskilda skäl föreligger. I så fall får beslut inte meddelas senare än två år från utgången av det skatteår skatten avser.

Dessa regler har visat sig vara svåra att tillämpa i praktiken. Särskilt har det varit tveksamt i vilka fall sådana särskilda skäl skall anses föreligga att den längre omprövningstiden om två år skall kunna tillämpas. Jag anser inte att det finns skäl att i normalfallet iakttä så stränga tidsfrister för omprövning som nu är fallet. I likhet med utredningen förordar jag därför att det beslutssystem som numera gäller för såväl mervärdeskatten som för punktskatterna i huvudsak bör kunna tillämpas även för vägtrafikskatten. För punktskatternas del gäller enligt LPP att beskattningsmyndigheten kan meddela beslut om fastställelse av skatten inom tre år efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret gått till ända, om deklarationsgranskning, skatterevision eller något annat förhållande ger anledning därtill. Sådant beslut skall också meddelas om den skattskyldige begär det. På begäran av den skattskyldige eller allmänna ombudet kan ett slutligt, överklagbart, beslut meddelas. Denna ordning har visat sig fungera väl när

det gäller övriga indirekta skatter och bör enligt min mening vara lämplig även för vägtrafikskattens del.

Den nuvarande omprövningsfristen om 30 dagar bör emellertid behållas i en situation. Det gäller de fall då ett fordon övergått till ny ägare i nära samband med den tidpunkt som är avgörande för skattskyldighetens inträde. Eftersom beskattningen kontinuerligt grundas på uppgifter i bilregistret kan en mycket lång omprövningstid inte tillåtas i det fall att ett skattekrav bestrids på den grund att fordonet övergått till ny ägare. I detta fall bör därför den nuvarande 30-dagarsfristen behållas. Denna har också i praxis tillämpats strikt, dvs. i dessa situationer har den nuvarande tvåårsregeln inte kunnat användas för omprövning.

5 Skatteuppbörden

Mitt förslag: Den nuvarande ordningen för skatteuppbörden behålls i huvudsak. Bestämmelser om när skatten skall betalas införs i den nya vägtrafikskattelagen.

Regler om anstånd med att betala vägtrafikskatt i vissa fall införs också liksom regler om skattedebitering vid ändringar av skattesatser.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med mitt förslag. Utredningen har dock föreslagit att endast regler för skattebetalning vid s. k. ordinarie uppbörd tas in i lagen.

Remissinstanserna har i huvudsak godtagit förslagen. Några remissinstanser anser dock att anståndsregler är obehövliga. En remissinstans anser att viss ytterligare översyn av uppbördsförfarandet erfordras. En remissinstans önskar rätt till frivillig avstämpling av kilometerräknare vid ändring av kilometerskattesatser.

Skäl för mitt förslag: Den nuvarande vägtrafikskattelagstiftningen innehåller mycket få bestämmelser om uppbördsförfarandet. I vissa delar, det gäller indrivning, avkortning och avskrivning, hänvisar 30 § VSL till uppbördslagens (1953:272) bestämmelser. I övrigt finns uppbördsreglerna i 10–29 §§ VSF.

I enlighet med vad som gäller för andra indirekta skatter bör de viktigare reglerna om uppbörden tas in i den nya vägtrafikskattelagen. För närvarande återfinns tidsfristerna för betalning av skatten i VSF. Utredningen har föreslagit att endast betalningstiderna för s. k. ordinarie uppbörd tas in i lagen, medan reglerna om skatteuppbörd i andra fall, s. k. tillfällig uppbörd vid t. ex. upphörande av avställning, skulle meddelas i förordningsform. I likhet med vad lagrådet föreslagit anser jag att det är att föredra om samtliga betalningstider tas in i lagen. Betalningstiderna bör vara desamma som i nu gällande ordning. En ändring bör emellertid göras för de fall då ett fordon som varit avställt åter skall tas i bruk. Skatten behöver i dessa fall inte betalas förrän senast tre veckor efter det att skatteplikten inträder. För att få ta fordonet i bruk krävs dock att skatten först betalas.

Beskattningsmyndigheten kan dock medge undantag från detta och utfärda ett s. k. bevis om avställnings upphörande eller populärt "skattekredit". Bestämmelserna härom finns i BRK. Detta förfarande tillämpas i de flesta fall när avställning upphör. Jag anser att reglerna bör förenklas och att skatten alltid bör kunna betalas inom den vanliga fristen, dvs. tre veckor efter det avställningen upphört, även om fordonet skall brukas dessförinnan. Det bör i annat sammanhang övervägas om denna ändring föranleder åtgärder vad gäller övriga regler i BRK om avställning av fordon och om kontrollmärken.

I den nya lagen har betalningsreglerna intagits i 51–65 §§, varvid betalningstiderna anges i 51–55 §§.

Det finns för närvarande inga regler som medger anstånd med betalning av vägtrafikskatt. Enligt 32 § VSL gäller tvärtom att om beslut om fastställelse av skatt påkallats eller om ett beslut om skatt överklagats leder detta inte till att den skattskyldige befrias från skyldigheten att betala in skatten. Enligt min mening är det rimligt att anståndsregler av det slag som gäller för bl. a. punktskatterna införs även för vägtrafikskatten. Det gäller i första hand anståndsregler när ett beslut har överklagats. Även när den skattskyldiges skattebetalningsförmåga är nedsatt på grund av sjukdom m. m. bör anstånd kunna medges om omständigheterna är synnerligen ömmande. I detta senare fall bör dock enligt min mening anståndsreglerna tillämpas restriktivt och anstånd bör inte komma i fråga annat än i enstaka mycket speciella fall.

Den nuvarande lagstiftningen innehåller inga bestämmelser om förfarandet vid eventuella ändringar av skattesatserna. Det innebär att särskilda regler har fått meddelas vid varje sådant tillfälle, dels i form av särskilda övergångsregler och dels i form av särskilda tillämpningsföreskrifter. De regler som erfordras har bl. a. rört i vad mån extra debiteringar skall göras, vem som skall vara skattskyldig för tillkommande skatt, extra avstämplingar av kilometerräknare m. m.

Av praktiska skäl bör en fast ordning införas för dessa fall. I huvudsak bör den ordning som hittills tillämpats därvid användas. Det innebär att extradebiteringar eller, vid skattesänkningar, återbetalningar av fordonsskatt normalt får göras när en skatteändring sker under pågående skatteår eller skatteperiod. För att minska antalet extra in- eller utbetalningar bör dock skattebelopp understigande 100 kr. inte betalas in eller återbetalas. När det gäller kilometerskatten har vanligtvis föreskrivits en extra avstämpling vid skattesatsförändringar. Utredningen har föreslagit en särskild schablonregel för dessa fall, som skall göra extra avstämplingar onödiga. Enligt min mening skulle en sådan ordning innebära avsevärda fördelar både för de skattskyldiga och för myndigheterna. I prop. 1987/88:50 har också föreslagits sådana regler för där föreslagen kilometer-skattehöjning. En sådan schablonregel innebär dock inte att fordonsägaren är betagen möjligheten att få den verkliga körsträckan lagd till grund för debiteringen. Exempelvis kan fordonsägaren frivilligt stämpla av kilometerräknaren, och beskattningsmyndigheten bör då enligt de generella beslutsreglerna kunna ompröva skatten och frånga den schablonmässiga debiteringen.

Mitt förslag: Beskattningsmyndighetens beslut om vägtrafikskatt skall i första instans överklagas till länsrätten.

En rätt att i särskild ordning överklaga lagakraftvunna beslut om vägtrafikskatt införs.

Utredningens förslag överensstämmer med mitt förslag.

Remissinstanserna har i huvudsak tillstyrkt förslaget. Några remissinstanser anser det dock obehövt att införa regler om rätt till överklagande i särskild ordning.

Skäl för mitt förslag: Beslut i fråga om vägtrafikskatt överklagas för närvarande direkt hos kammarrätt. Antalet sådana mål hos kammarrätterna är inte obetydligt. De nya beslutsformerna hos beskattningsmyndigheterna som jag föreslagit bör komma att innebära ett minskat antal överklagade ärenden. Jag anser ändå att det inte finns skäl att tillåta att överklagande får ske direkt hos kammarrätt, utan länsrätt bör vara första instans i dessa mål. För detta talar också att målen ofta är relativt okomplicerade.

Då mina förslag i övrigt innebär att beslutsprocessen utformas på samma sätt som för punktskatterna är det enligt min mening konsekvent att det även i fråga om vägtrafikskatt införs en möjlighet att i särskild ordning ompröva lagakraftvunna beslut. Förutsättningarna för sådan prövning bör överensstämma med vad som gäller enligt LPP, bl. a. bör en sexårsfrist för rätten att överklaga i särskild ordning gälla.

7 Beskattningen av utländska fordon

Mitt förslag: Skatteplikten för utländska fordon som tillfälligt används i Sverige inskränks till att avse lastbilar, bussar och släpvagnar med en totalvikt överstigande 3 500 kg.

De särskilda bestämmelserna om interimsskatt, skatt på exportvagnar och skatt på turistvagnar slopas. När det gäller fordon som brukas med stöd av interimslicens avses en särskild licensavgift införas.

Utredningens förslag överensstämmer med mitt förslag.

Remissinstanserna har tillstyrkt förslagen. En remissinstans anser dock att föreslagna lättnader bör genomföras endast om motsvarande förmåner för svenska fordon kan erhållas i grannländerna.

Skäl för mitt förslag: För utländska fordon som tillfälligt används här utgår skatt i form av fordonsskatt och kilometerskatt. Motorcyklar och personbilar är dock vanligen befriade från fordonsskatt om de inte används för persontransport mot betalning eller för vissa varutransporter. Kilometerskatt utgår ej för dessa slags fordon. Det sagda innebär att det är ytterst ovanligt att utländska personbilar och motorcyklar beskattas vid användning här.

För utländska lastbilar, bussar och släpvagnar tas fordonsskatt ut endast i mycket begränsad omfattning, nämligen för fordon som används här för person- eller godstransporter och som dessutom är hemmahörande i ett land där motsvarande skatt tas ut för svenska fordon. På grund av den senare begränsningen är det endast fordon från ett fåtal länder som beskattas. Kilometerskatt utgår dock för alla utländska dieseldrivna lastbilar och bussar som används här och för tyngre släpvagnar till sådana fordon.

Enligt min mening kan bestämmelserna om skatt på utländska personbilar och motorcyklar slopas. Skatten tas ut i ytterligt få fall och skattebeloppet är mycket låga. För lastfordonen och bussarna skulle betydande förenklingar åstadkommas om beskattningen av de lättaste fordonen avskaffas. Fråga är här ofta om lätta distributionsbilar som används i gränsregionerna och där skatteuppbörden inte står i rimlig relation till det administrativa merarbetet för tullmyndigheterna och fordonsägarna. På senare år har det också blivit vanligt att utländska turister kommer till Sverige med husbilar och andra lätta fordon av buss- eller lastbilstyp. Att beskatta dessa fordon medför administrativa svårigheter och står i mindre god överensstämmelse med syftet med bestämmelserna. Lättare utländska lastbilar och bussar bör därför ungas från skatt. Jag anser att gränsen lämpligen bör sättas vid en totalvikt om 3 500 kg vilken gräns överensstämmer med den i trafikförfattningarna gjorda åtskillnaden mellan lätta och tunga lastbilar.

Vägförskattelagutredningen har påvisat att de nu i regeringsförfattningar meddelade bestämmelserna om skatt på exportvagnar och skatt på turistvagnar endast kunnat tillämpas i mycket få fall. Med hänsyn till de inskränkningar i skatteplikten för utländska fordon som jag nu förordat saknas skäl att behålla reglerna om exportvagnsskatt och turistvagnsskatt.

För i huvudsak privatpersoner som importerar ett utländskt oregistrerat fordon kan en interimslicens för en månads begränsad användning utfärdas av tullmyndighet. När så sker tas interimsskatt ut enligt kungörelsen (1973:780) om interimsskatt, med i de flesta fall 20 kr. Dessutom skall vissa skyltagifter betalas. Jag anser att skattesystemet bör förenklas genom att den särskilda interimsskatten slopas. Med hänsyn bl. a. till den mycket begränsade användningsrätten bör detta vara försvarbart. I stället bör avgifter som täcker myndigheternas kostnader för hantering av licensförfarandet och skyltar tas ut.

8 Ikraftträdande

Mitt förslag: Den nya lagstiftningen och följdändringar i annan lagstiftning träder i kraft den 1 januari 1989.

Till följd av RSV:s omorganisation bör länsskattemyndighet redan från den 1 juli 1988 kunna företa vägtrafikskattekontroll. 30 a § VSL föreslås därför ändrad den 1 juli 1988.

I enlighet med vad jag har anfört i det föregående har inom finansdepartementet upprättats förslag till

1. vägtrafikskattelag,
2. lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1973:601),
3. lag om vägtrafikskatt på utländska fordon,
4. lag om ändring i lagen (1976:339) om saluvagnsskatt,
5. lag om ändring i lagen (1972:435) om överlastavgift,
6. lag om ändring i skattebrottslagen (1971:69),
7. lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter,
8. lag om ändring i bevissäkringslagen (1975:1057) för skatte- och avgiftsprocessen,
9. lag om ändring i lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m.

Det under 5 angivna förslaget har upprättats i samråd med chefen för kommunikationsdepartementet.

10 Specialmotivering

Förslaget till vägtrafikskattelag

Inledande bestämmelser

1 §

De inledande bestämmelserna i denna paragraf motsvarar i sak de tre första styckena i 1 § VSL.

Lagrådet har föreslagit att, på samma sätt som i VSL, en hänvisning görs till fordonskatalogeringen (1972:595), FK, och bilregisterkatalogeringen (1972:599), BRK. Liksom tidigare är det givetvis nödvändigt att t. ex. definitionen av olika fordonsslag överensstämmer i regelkomplexen, annars skulle registrerade förhållanden inte direkt kunna användas för beskattningsändamål. De olika beteckningar som används i den nya vägtrafikskattelagen skall ha samma innebörd som motsvarande beteckningar i de angivna vägtrafikförfattningarna. Dessa beteckningar får i stort sett anses vara av den karaktären att de används i allmänt språkbruk för att beteckna ifrågavarande fordonsslag m. m. Jag delar ändå lagrådets uppfattning att en hänvisning till BRK och FK har ett värde, och bestämmelsen har kompletterats enligt lagrådets förslag.

Beroendet av fordons- och registreringsbestämmelserna kan ge upphov till vissa problem på så sätt att ändringar i dessa regeringsförfattningar, och i vissa fall i föreskrifter som har utfärdats med stöd av dem, kan få betydelse för tillämpningen av beskattningsreglerna. I några fall har sådana åtgärder på vägtrafikförfattningssidan gett upphov till oförutsedda beskattningskonsekvenser. För att undvika sådana problem erfordras ett ökat samarbete mellan registrerings- och vägtrafikskattemyndigheterna. Närmare föreskrifter om hur detta bör gå till bör kunna införas i vägtrafikför-

fattningarna. Utredningen har föreslagit att en bestämmelse härom införs i BRK. Regeringen bör senare ta ställning till denna fråga.

Prop. 1987/88:159

2 §

Denna paragraf har utformats med 1 kap. 4 § andra stycket LPP som förebild och innehåller en föreskrift om att bestämmelserna om skatt också skall gälla för skattetillägg, förseningsavgift, ränta och restavgift. Detta gäller dock inte bestämmelsen i 64 § om brukandeförbud på grund av obetald skatt, som inte bör i jämförelse med vad som stadgas i VSL utvidgas till att avse också annat än skatten. I 88 § meddelas särskilda bestämmelser om befrielse från skattetillägg, förseningsavgift, ränta och restavgift.

3 §

Bestämmelserna anger beskattningsmyndighet för vägtrafikskatten och innehåller regler om sakkunniga och allmänna ombud. De överensstämmer i sak med 3 § VSL.

När det gäller de allmänna ombuden för vägtrafikskatt kan anmärkas att RSV förordnat sådana med stöd av 52 § vägtrafikskatteförordningen (1973:776). VSF. Tidigare fanns ett ombud för varje län. Sedan den 1 januari 1987 har verksamheten omorganiserats så att endast fyra allmänna ombud utsetts, ett för varje kammarrätts domkrets. Frågan om lämpligt antal allmänna ombud, deras verksamhetsområden m. m. bör även i fortsättningen kunna överlätas på RSV.

4 §

Överensstämmer med nuvarande 4 § VSL.

5 §

Bestämmelserna om fordons skattevikt överensstämmer med nuvarande 5 § VSL.

Såväl de olika fordonsslag som anges i paragrafen som viktbegreppen definieras i BRK och FK.

Den i sista stycket angivna särskilda regeln för fordon med flera karosser infördes i VSL den 1 januari 1985, och har närmare motiverats i prop. 1983/84:178.

6 §

I paragrafen, som i sak motsvarar 2 § första stycket VSL, föreskrivs vilka fordon som är skattepliktiga.

Enligt bestämmelsen i VSL föreläg skatteplikt för motorfordon, traktorer, motorredskap och släpvagnar. Med motorfordon avses, som framgår av definitionerna i vägtrafikförfattningarna, bilar, motorcyklar och mope-

der, varvid bilar innefattar fordonsslagen personbilar, lastbilar och bussar (se 4 § BRK). Mopeder är, som framgår av 8 § BRK, inte registreringspliktiga och därmed inte skattepliktiga till vägtrafikskatt.

För att förtydliga paragrafen anges därför att skatteplikten omfattar motorcyklar, personbilar, lastbilar, bussar, släpvagnar som dras av dessa fordon samt traktorer, motorredskap och släpvagnar därtill, allt i den mån de skall vara registrerade. Bestämmelser om registrering finns i 8–9 §§ BRK.

Den särskilda regeln i andra meningen av innebörd att tyngre påhängsvagnar som dras av dieseldrivna dragbilar är skattefria beror på att dragbilarna i dessa fall har en förhöjd skatt. Detta gäller såväl fordons- som kilometerskatten. Dessa regler infördes den 1 januari 1985 (prop. 1983/84:178).

En förutsättning för skatteplikten är att fordonet inte är avställt. Bestämmelser om avställning meddelas i 33–37 §§ BRK. Ett avställt fordon får i princip inte användas annat än i de fall då även ett oregistrerat fordon får användas, dvs. bl. a. inom vissa inhägnade områden, 37 § första stycket BRK.

7 §

I paragrafen föreskrivs att fordonsskatt skall betalas för alla skattepliktiga fordon. Detta har förut framgått av 2 § första stycket VSL. Närmare bestämmelser om fordonsskatt återfinns i 12–25 §§.

8 §

Paragrafen motsvarar 2 § andra stycket VSL. Närmare bestämmelser om kilometerskatt finns i 26–35 §§. Bestämningen brännolja i den gamla lagen har bytts ut mot den numera brukliga beteckningen dieselolja.

9 §

Bestämmelsen motsvarar 6 § första stycket 2 VSL.

Övriga undantag från skatteplikt enligt 6 § VSL har inte överförts till den nya lagen. Det gäller 6 § första stycket 1 VSL, enligt vilket motorcyklar som är inrättade som invalidfordon är skattefria. Det finns endast några enstaka sådana motorcyklar som är av årsmodell 1951 eller yngre. Några nya tillkommer inte. Det innebär att i stort sett samtliga sådana fordon är skattebefriade i sin egenskap av veteranfordon. De få som är av senare årsmodell kan om så erfordras skattebefrias enligt 88 §, som motsvarar nuvarande 39 § VSL.

Andra stycket i 6 § VSL om skattefrihet för beskickningspersonal m. m. har tillämpats endast i mycket begränsad omfattning. Av bestämmelserna i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall samt konventionen om diplomatiska förbindelser som avslutades i Wien den 18 april 1961 (den s. k. Wienkonventionen) följer att diplomatfordon är skattebefriade.

10 §

Första stycket första meningen motsvarar 7 § VSL.

Andra stycket motsvarar 8 § VSL.

Tredje stycket första meningen motsvarar 1 § fjärde stycket VSL. Med den som bör vara upptagen som ägare avses inte bara ägaren till ett fordon som inte alls är registrerat men borde vara det utan också en ny ägare som ännu inte hunnit bli antecknad i bilregistret. I vissa fall skall inte ägaren vara skattskyldig, utan i stället kreditköpare eller hyresman. Detta har tidigare ansetts framgå av att enligt 7 § BRK innehavaren i dessa fall antecknas i bilregistret som ägare. Enligt min mening är det tydligare om regeln införs i vägtrafikskattelagen.

11 §

Paragrafen har utformats i enlighet med lagrådets förslag och motsvarar i sak 9 § första och tredje styckena VSL. Begreppen skatteår och skatteperiod definieras. Skatteåren och skatteperioderna varierar av praktiska skäl med fordonets slutsiffra i registreringsnumren. På så sätt kan arbetet med skattcuppbörden fördelas jämnt under året. Skatteåren och skatteperioderna anges i regeringsförfattning, se 4 § VSF. Att skatteperioderna enligt dessa bestämmelser i vissa fall inte bör vara fyra månader utan tre eller fem månader beror på att det inte är lämpligt att verkställa uppbörd av vägtrafikskatt eller kräva avstämpling av kilometerräknare under juli månad.

Fordonsskatt

12 §

Paragrafen har utformats i enlighet med lagrådets förslag. Där anges på samma sätt som i 12 § VSL fordonsskattens storlek genom en hänvisning till bilaga 1 till lagen. En särskild skattenedsättning på vissa glesbygdsfordon kan dock förekomma enligt 14 §.

I övrigt lämnas, som i 12 § VSL, bestämmelser om i vilka fall skatt skall betalas för skatteår eller skatteperiod och skattens storlek för skatteperiod. Övriga regler i 12 § VSL har införts i 13 §.

13 §

Paragrafen har utformats i enlighet med lagrådets förslag. Bestämmelserna motsvarar delar av 12 § VSL och ger regler för hur fordonsskatten skall beräknas när skatteplikten omfattar endast del av kalendermånad. Normalt utgår skatt alltid för hel kalendermånad, om skatteplikt gällt för någon del av månaden. För fordon med hög årlig fordonsskatt, minst 4 800 kr., skall

14 §

Paragrafen motsvarar 12 a § VSL enligt förslag i prop. 1987/88:50 bilaga 2, och innehåller regler för skattenedsättning för vissa personbilar inom kommuner som anges i bilaga 3 till lagen.

Tredje stycket innebär, liksom motsvarande regel i 12 a § VSL, att den lägre skatten endast skall tillämpas då skattedebitering skall ske för ett fordon vid ordinarie uppbördstillfällen eller t. ex. i samband med att skatt debiteras då avställning upphör. Däremot skall, under löpande skatteår, någon ändring av redan påförd skatt inte ske om en fordonsägare flyttar till en av de angivna kommunerna.

15 §

I paragrafen ges bestämmelser för beräkningen av fordonsskatt när ett fordots beskaffenhet eller användningssätt ändras. Bestämmelserna motsvarar 13 § VSL.

Att ett fordons användningssätt i vissa fall påverkar fordonsskatten framgår av 6 § (påhängsvagnar), 22 § (traktorklass I eller II) samt av skattesatserna för vissa släpvagnar enligt bilaga 1. Bestämmelser om när registreringsbesiktning skall ske finns i FK.

16 §

Paragrafen, som föreskriver vem som skall betala fordonsskatten, motsvarar i sak 14 § VSL, men är anpassad till regeln i 10 § om vem som är skattskyldig.

17 §

Paragrafen motsvarar 15 § VSL och reglerar till vem återbetalning av fordonsskatt skall ske i vissa fall.

18 §

I 18 och 19 §§ har införts generella regler rörande den särskilda uppbörd som skall göras i samband med att fordonsskatten ändras. I fortsättningen skall det inte vara nödvändigt att utfärda särskilda uppbördsbestämmelser varje gång skatten ändras.

I denna paragraf föreskrivs att om fordonsskatten ändras och skatt redan har påförts för tid efter ändringens ikraftträdande, skall tillkommande skatt betalas för tiden efter ändringen. För samma tid skall överskjutande skatt betalas tillbaka. Detta motsvarar det förfarande som tidigare brukat tillämpas vid skattesatsändringar.

19 §

I paragrafen anges att skattebelopp som understiger 100 kr. inte behöver betalas in och inte heller återbetalas. Genom denna bestämmelse kan antalet debiteringar och återbetalningar av små belopp minskas betydligt. Vid andra former av skattedebiteringar/återbetalningar är gränobeloppet 25 kr., se 57 §.

20–25 §§

Bestämmelserna ger särskilda regler för beskattningen av traktorer. Genom att åtskillnad görs på trafiktraktorer resp. jordbrukstraktorer, en indelning som inte definierats i vägtrafikförfattningarna, blir regleringen något komplicerad. Bestämmelserna överensstämmer med de regler om beskattning av traktorer som infördes i VSL (11, 11 a, 11 b, 11 c, 12 b och 13 §§ sista stycket) den 1 juli 1987 (prop. 1986/87:50).

Det kan anmärkas att i promemorian Ds K 1987:15 Motorredskap och traktorer har framlagts förslag beträffande registrering av vissa motorredskap m. m., och i samband därmed förslag till vissa ändringar när det gäller vägtrafikskatten. Dessa förslag bereds för närvarande i regeringskansliet.

Kilometerskatt

26 §

I denna paragraf har sammanförts bestämmelser om att ett kilometerskattepliktigt fordon skall vara försett med godkänd räknare som fungerar och att det i annat fall inte får användas.

Paragrafens första stycke motsvarar delar av 17 § första stycket VSL samt delar av 21 § första stycket 1 VSL.

Paragrafens andra stycke motsvarar 21 § första stycket 1 samt andra stycket VSL. De delar av 21 § VSL som rör obetald skatt har flyttats till 64 §.

Föreskriftsrätten enligt andra stycket andra meningen har utnyttjats i 48 § VSF.

27 §

Paragrafen motsvarar 17 § tredje stycket VSL och 21 § tredje stycket VSL. Nuvarande bemyndigande – se 8 § VSF. Om medgivande lämnats gäller givetvis inte brukandeförbudsbestämmelsen i 26 § andra stycket.

Bestämmelsen om kilometerskattemärke överensstämmer med 17 § första stycket, tredje–fjärde meningarna VSL. Föreskrifter om kilometerskattemärke har lämnats i 9 a § VSF. Se om kilometerskattemarkets betydelse 75 §.

29 §

Paragrafen motsvarar i huvudsak 17 § andra stycket VSL. Ett flertal bestämmelser i VSF har utfärdats med stöd av detta lagrum, bl. a. 31–51 §§.

30 §

Paragrafen, som utformats i enlighet med lagrådets förslag, anger huvudprinciperna för beräkning av kilometerskatt. Reglerna motsvarar i huvudsak 18 § första, andra och tredje styckena VSL.

31 §

Paragrafen har utformats i enlighet med lagrådets förslag. Bestämmelserna motsvarar 18 § tredje stycket VSL. Vidare föreskrivs att uppgift till ledning för beräkning av skatten skall lämnas genom avstämpling i kilometerräknaren. Föreskrifter om avstämplingar lämnas nu i 5–9 §§ VSF.

32 §

Paragrafen motsvarar 19 § VSL, men har enligt förslag av lagrådet utformats i närmare överensstämmelse med 15 §. Om registreringsbesiktning i dessa fall se 38 § FK.

33 §

I denna paragraf, som utformats i enlighet med lagrådets förslag, föreskrivs att om kilometerskatten till följd av en lagändring ändras skall skatten beräknas med hänsyn till den tid som förflutit före och efter ändringen. En sådan ändring kan nämligen infalla under en pågående skatteperiod. Beräkningen skall dock kunna ske efter annan skälig grund om omständigheterna föranleder detta. I fortsättningen skall således ingen särskild avstämpling göras i samband med en ändring av kilometerskatten. Bestämmelsen har motiverats i avsnitt 5.

Normalt bör således kunna antas att körsträckan under den skatteperiod då en skattesatsändring inträffar kan fördelas i proportion till den tid under perioden då den lägre resp. högre skattesatsen gällt. Om ett fordon en betydande del av skatteperioden t. ex. använts utomlands eller varit avställt kan det finnas motiv för att frånga en sådan fördelning.

Paragrafen motsvarar i sak 20 § första—tredje styckena VSL.

35 §

Denna paragraf överensstämmer i sak med 20 § fjärde stycket VSL.

Skattebeslut m. m.

36 §

Denna paragraf har, liksom efterföljande 37–41 §§, utformats i enlighet med lagrådets förslag. Paragrafen innehåller huvudregeln för hur vägtrafikskatt beslutas. Något beslut meddelas inte av beskattningsmyndigheten. I stället påför TSV skatten (nuvarande 10 § VSF). Motsvarande bemyndigande för TSV bör införas även i en ny tillämpningsförfordning till den nya vägtrafikskattelagen. Som lagrådet framhållit får genom skattepåföringen beslut anses ha fattats om skatten. Sedan skatt påförts i denna ordning kan omprövning ske i de särskilda former som föreskrivs i 37–45 §§. Skatt som påförts enligt 36 § kan i vissa fall rättas även av den myndighet som påför skatten, se 45 § andra stycket.

Om uppgifter för påföringen saknas i bilregistret påförs skatten enligt bestämmelser som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. I nuvarande 10 § tredje stycket VSF har RSV getts bemyndigande att utfärda sådana föreskrifter, vilket utnyttjats i RSV:s författningssamling RSFS 1986:11. Det torde i huvudsak vara i fråga om kilometerskatt som föreskrifter i detta hänseende kan erfordras.

37 §

Denna paragraf föreskriver att beskattningsmyndigheten kan ompröva ett beslut enligt 36 § och även annars besluta om fastställande av skatten om något annat förhållande ger anledning till det. Beskattningsmyndigheten kan alltså ompröva den tidigare påförda skatten eller sitt eget skattebeslut om detta befinns vara fel. Om den skattskyldige begär det skall också skatten omprövas. Sådana beslut får meddelas inom tre år från utgången av det kalenderår under vilket skatteåret har gått till ända. Dessa omprövningsbara beslut går inte att överklaga. I besluten skall anges att den skattskyldige kan få ett slutligt beslut enligt 38 § som kan överklagas. Om den skattskyldige begär ett beslut senare än två månader före beslutsfristens utgång, anses framställningen som en begäran om slutligt beslut.

38 §

I denna paragraf regleras de slutliga besluten. Den skattskyldige eller det allmänna ombudet kan begära slutligt beslut när som helst under beslutsfristen. Slutligt beslut skall också meddelas senare om den skattskyldige begär det inom två månader från det att han fått del av ett beslut enligt

37 §. Allmänna ombudet får begära beslut inom två månader från beslutsdagen. Dessa regler är till för att ge den skattskyldige och det allmänna ombudet skälig tid att begära ett slutligt beslut i de fall han får del av ett beslut, eller beslutet fattas, mot slutet av beslutsfristen.

Beskattningsmyndigheten skall kunna meddela slutligt beslut även om den skattskyldige eller det allmänna ombudet inte begär det, om det finns särskilda skäl. Sådana skäl kan föreligga t.ex. om någon gång på gång ställer grundlösa krav på omprövning.

Ett slutligt beslut kan omprövas endast genom att det överklagas. I andra stycket anges därför att fråga om ett nytt beslut för en viss skatteperiod eller ett visst skatteår inte får prövas om ett slutligt beslut tidigare har meddelats för samma period eller år.

39 §

Denna paragraf motsvarar i stort sett nuvarande bestämmelser i 23 § första stycket VSL. Paragrafen skall dock endast avse den situationen att fordonet bytt ägare, och att den som påförts skatten påkallar beslut om rättelse på grund av det ändrade ägarförhållandet. Beslut om rättelse måste påkallas inom 30 dagar från det att skatten skulle ha betalats, eller om kravet mottogs senare, från mottagningsdagen. Om beslut om rättelse på den angivna grunden påkallas senare än inom 30 dagar skall det inte leda till någon ändring. De här angivna rättelsefallen skall inte prövas enligt omprövningsreglerna i 37–38 §§.

40 §

Paragrafen motsvarar 25 a § VSL, som infördes i VSL år 1986 (prop. 1985/86:92). Om ett fordon inte är försett med föreskriven och fungerande kilometerräknare (26 §) kan beskattningsmyndigheten meddela ett eventuellt erforderligt beslut om skatten inte bara för skatteperioder som gått till ända utan också för pågående skatteperiod. Därigenom kan, exempelvis i de fall då en kilometerräknare varit ur funktion, skatt påföras för hela den period funktionsstörningen varat. Beslut i dessa fall får meddelas i de former som framgår av 37–38 §§. Även 41 § kan tillämpas.

41 §

Paragrafen innefattar regler om skönsmässig beräkning av vägtrafikskatt och motsvarar 23 § tredje stycket VSL.

42 §

Paragrafen beskriver i vilka fall efterbeskattning får ske.

Första stycket 1–4 motsvarar 24 § första stycket VSL. I punkten 3 har dock beskattningsmyndigheten lagts till för att skapa en möjlighet att efterbeskatta när exempelvis felaktiga uppgifter lämnas vid ansökan enligt 89 §. Efterbeskattning skall också kunna ske när annars oriktiga uppgifter

lämnats till ledning för beskattningen, exempelvis i samband med beskattningsmyndighetens prövning enligt 37–39 §§.

Första stycket 5–6 motsvarar 25 § VSL och första stycket 7 motsvarar 24 § andra stycket VSL.

Paragrafens andra stycke motsvarar 24 § tredje stycket VSL.

43 §

Paragrafen beskriver när efterbeskattning får ske och motsvarar när det gäller tidsfristerna 24 § fjärde stycket VSL. Första meningen, som är ny och en följd av de nya beslutsformerna i 37–38 §§, har utformats i enlighet med 4 kap. 10 § LPP och innebär att ändring av skattebeslut inte skall ske genom efterbeskattning om ändring kan ske med stöd av 37 eller 38 §.

44 §

Motsvarar 26 § VSL.

45 §

Första stycket ger beskattningsmyndigheten skyldighet att rätta uppenbart oriktiga beslut. Bestämmelsen motsvarar i princip nuvarande 26 a § VSL. I den mån beslutet kan rättas med stöd av 37 § skall dock den särskilda rättelseformen inte användas. Detta överensstämmer med vad som tillämpas på punktskatteområdet, se 4 kap. 14 § LPP.

I andra stycket återfinns en ny bestämmelse, som ger den myndighet som påför vägtrafikskatten (se motiveringen till 36 §) möjlighet att själv rätta fel som uppkommit i den automatiska databehandlingen. De fel som kan behöva rättas på detta sätt är exempelvis programmerings- eller systemfel som ger upphov till ett större antal felaktiga debiteringar och där rättelse enklast kan ske av den myndighet som har att svara för dessa funktioner.

46 §

I bestämmelsen ges föreskrifter om när skattetillägg skall utgå. Så kan enligt första stycket ske i de fall då efterbeskattningssituation föreligger enligt 42 §. Bestämmelsen motsvarar i sak nuvarande 27 § första stycket VSL. Eftersom efterbeskattning enligt 42 § endast skall kunna ske när beslut enligt 37 eller 38 § inte längre kan meddelas skall dock inte efterbeskattningsformen vara ett villkor för skattetillägg. Sådant skall kunna påföras även vid de andra formerna av skattebeslut om efterbeskattningsgrunder föreligger.

Andra stycket avser skattetillägg i anledning av oriktig uppgift i mål om skatt och motsvarar i huvudsak 27 § andra stycket VSL. Den nuvarande begränsningen till de fall då överklagande gjorts i rätt tid och uppgifter kunnat prövas i sak har slopats mot bakgrund av de nya reglerna för

47 §

Paragrafen motsvarar 27 § tredje och fjärde styckena VSL, bortsett från konsekvenserna av att länsrätt enligt 84 § skall vara första instans i mål om vägtrafikskatt.

48–50 §§

Paragraferna motsvarar 28 § VSL. Denna har med endast språkliga ändringar delats upp i tre paragrafer.

Betalning av skatt

51–56 §§

Vissa regler om betalningstider m.m. för vägtrafikskatten har införts i dessa paragrafer, i enlighet med förslaget i avsnitt 5. Bestämmelserna har i huvudsak utformats i enlighet med vad lagrådet förordat.

51 §

Första stycket behandlar s.k. ordinarie uppbörd av fordonsskatt, och motsvarar vad som nu sägs i 12 § tredje stycket VSL jämfört med 13, 16 och 21 § VSL. Uppbörderna avser sådana fordon som är skattepliktiga vid ingången av uppbörds månaden, dvs. månaden före skatteåret eller skatteperioden. Skatten skall då betalas senast vid uppbörds månadens utgång.

Andra och tredje styckena behandlar uppbörd i andra fall, i 14 § VSF benämnd tillfällig uppbörd. Betalningstiderna överensstämmer med dem som anges i 21 § VSF jämfört med vad som föreskrivits i 17 § VSF och i föreskrifter av RSV enligt 18 § VSF. De särskilda reglerna i 17 § VSF om skattens "förfallodag" har ingen motsvarighet i den nya lagen, se avsnitt 5.

Fjärde stycket motsvarar i huvudsak 14 § tredje stycket VSF.

Till skillnad från vad lagrådet förordat har bestämmelserna om den tillfälliga uppbörden delats upp i två stycken. Detta beror på att regeln i fjärde stycket endast bör tillämpas i de fall då skatteplikt inträder. På detta sätt tillämpas nu 14 § tredje stycket VSF.

52 §

Första stycket behandlar s.k. ordinarie uppbörd av kilometerskatt. Motsvarande bestämmelser meddelas i 18 § tredje stycket VSL jämfört med 13 § andra stycket VSF samt 16 § VSF.

Andra stycket behandlar vad som i 15 § VSF benämns tillfällig uppbörd. Betalningstiderna i VSF finns i 21 § jämfört med 17 §.

Tredje stycket motsvarar 13 § andra stycket andra meningen VSF.

Dessa bemyndiganden motsvarar 12 § tredje stycket andra meningen resp. 18 § fjärde stycket andra meningen VSL.

54 §

Tillkommande skatt enligt 18 § på grund av skattehöjningar bör i så stor utsträckning som möjligt debiteras i samband med annan uppbörd. I den mån detta inte är praktiskt möjligt med hänsyn till ikraftträdandetidpunkten m. m. får en särskild uppbörd göras och här anges att skatten i så fall skall betalas inom en månad efter skattehöjningen. I vissa fall kan enmånadsgränsen behöva frångås, exempelvis när den särskilda uppbörden avser ett mycket stort antal fordon. I så fall får särskilt föreskrivas att en annan förfallotid skall gälla.

55 §

I paragrafen, som motsvarar 21 § tredje stycket VSF, föreskrivs att beskattningsmyndigheten bestämmer när skatt som fastställts enligt 37–42 §§ eller genom rättelsebeslut enligt 45 § första stycket skall inbetalas.

57 §

Paragrafen motsvarar 29 § VSL.

58 §

Paragrafen motsvarar 29 a § VSL.

59–60 §§

I paragraferna införs bestämmelser om att anstånd med betalning skall kunna medges dels vid nedsatt skattebetalningsförmåga i kombination med synnerligen ömmande omständigheter, dels om ett beslut om skatt här överklagats. Paragraferna överensstämmer med motsvarande regler i 5 kap. 3 och 5 §§ LPP. Se vidare avsnitt 5.

61–63 §§

I dessa paragrafer införs bestämmelser om restavgift. VSL hänvisar i dessa delar, se 30 §, till reglerna i 58 § uppbördslagen (1953:272). Paragraferna har i huvudsak utformats med 5 kap. 8–11 §§ LPP som förebild.

64 §

Paragrafen, som innehåller reglerna om brukandeförbud på grund av obetald skatt, motsvarar 16 § första stycket och 21 § första stycket 2 samt fjärde stycket VSL. I första stycket 2 har dessutom stadgats att ytterligare

skatt som beslutats för förra ägaren efter ett ägarbyte inte medför brukandeförbud. Anståndsreglerna i 60–61 §§ motiverar bestämmelsen i första stycket 4 om att brukandeförbud inte gäller om anstånd föreligger. Brukandeförbud inträder om ett medgivet anstånd löper ut utan att skatten har betalats.

I andra stycket föreskrivs att beskattningsmyndigheten skall kunna medge undantag från brukandeförbudet om särskilda skäl föreligger. Enligt VSL har RSV haft denna befogenhet (16 § tredje stycket resp. 21 § sjätte stycket). Det är endast i undantagsfall som sådant medgivande lämnats. Ett exempel är fall då en fordonsägare som använder sitt fordon yrkesmässigt betalar av på skatten enligt en med kronofogdemyndigheten uppgjord avbetalningsplan. I sådana fall har undantag från brukandeförbudet kunnat medges. Hittillsvarande restriktiva tillämpning av undantagsregeln bör bestå.

65 §

Paragrafen motsvarar de i 16 § andra stycket och 21 § femte stycket VSL föreskrivna undantagen från brukandeförbud bl. a. för fordon som ägs av konkursbo.

Indrivning, avkortning och avskrivning av skatt

66 §

Paragrafen, som i sak motsvarar 30 § VSL, har uppbyggts med 5 kap. 16 § LPP som förebild. Av 2 § framgår att reglerna om skatt skall gälla även skattetillägg, förseningsavgift, ränta och restavgift. Dessa särskilda avgifter behöver därför inte räknas upp i denna paragraf.

Skattekontroll

67 §

Paragrafen motsvarar 30 a § VSL. Genom den omorganisation av RSV och dess distriktskontor som äger rum den 1 juli 1988 kommer revisorer för kontroll av bl. a. vägtrafikskatt att knytas till fyra länsskattemyndigheter, som bör ha rätt att jämte RSV och beskattningsmyndigheterna utföra revision. I lagförslag 2 föreslås att VSL ändras i detta avseende den 1 juli 1988.

Förhandsbesked

68 §

Paragrafen motsvarar 30 b § VSL.

Återbetalning och avräkning av skatt för fordon som använts utom riket

69 §

Paragrafen, som motsvarar 41 § första stycket VSL, innehåller en bestämmelse om att fordonsskatt återbetalas för vissa fordon efter ansökan, om skatt eller avgift har fått betalas utomlands.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ansökan om återbetalning av fordonsskatt och motsvarar 3 § första och andra styckena förordningen (1973:777) om återbetalning och avräkning av vägtrafikskatt m.m. för fordon som använts utom riket, ÅVF. Bestämmelserna om ansökan har tagits in i lagen eftersom en förutsättning för att få återbetalning är att de följs. Ansökningstiden har utökats från tre till fyra månader för att i de flesta fall överensstämma med skatteperiodens längd. I fortsättningen behöver vanligtvis endast en ansökan om återbetalning eller avräkning göras för varje skatteperiod. Beskattningsmyndighetens beslut om återbetalning bör meddelas i de former som anges i 37 och 38 §§.

I 3 § första stycket ÅVF föreskrivs att ansökan samtidigt skall göras för alla resor som avslutats under en månad. Denna bestämmelse avses införas i förordning.

71 §

Denna paragraf motsvarar 41 § andra stycket VSL och innehåller en bestämmelse att kilometerskatt avräknas i vissa fall för färd utomlands.

72 §

I paragrafen har samlats bestämmelser om när avräkning av kilometerskatt verkställs och vem som har rätt till avräkning. Första och andra styckena motsvarar 3 § tredje och fjärde styckena ÅVF. Tredje stycket motsvarar 7 § andra stycket ÅVF. Avräkning av kilometerskatt enligt första stycket sker automatiskt i samband med sådan påföring som avses i 36 §, se 73 §. Avräkningen kan rättas med de beslutsformer som anges i 37–39 §§. I de fall som avses i andra–tredje styckena sker avräkning först efter ansökan hos beskattningsmyndigheten i den ordning som anges i 70 §.

73 §

Paragrafen innehåller en bestämmelse om hur avräkningen av kilometerskatten skall göras.

I vissa fall skall enligt andra stycket ansökningsförfarandet i 70 § tillämpas.

74 §

I paragrafen har samlats bestämmelserna om att vissa uppgifter skall lämnas i samband med användningen utom riket för att återbetalning eller avräkning skall medges. I annat fall är rätten förfallen. Dessa huvudregler bör föreskrivas i lag. Närmare föreskrifter om vilka uppgifter som skall lämnas avses tas in i en ny vägtrafikskatteförordning.

Första stycket motsvarar 41 § tredje stycket VSL. Andra stycket motsvarar 5 § fjärde stycket ÅVF.

Därtill har beskattningsmyndigheten fått rätt att, om särskilda skäl föreligger, medge återbetalning eller avräkning även när föreskrivna uppgifter inte lämnas. Denna prövning får då ske i den form som föreskrivs för vanliga skattebeslut.

75 §

Paragrafen motsvarar i sak 7 § tredje stycket ÅVF. Bestämmelsen om att rätten till avräkning av kilometerskatt för personbil är förfallen om kilometerskattmärke har saknats vid ut- eller inresan bör föreskrivas i lag. Om det finns särskilda skäl bör beskattningsmyndigheten kunna medge avräkning även om märke saknas. Sådan prövning bör ske inom ramen för bestämmelserna om skattebeslut.

76 §

Paragrafen motsvarar 9 § ÅVF. Eftersom bestämmelsen avser ett åliggande för enskild att betala tillbaka skattebelopp som han felaktigt har fått återbetalt bör den ha lagform.

Straffbestämmelser m. m.

77–82 §§

Paragraferna motsvarar i sak 33, 33 a, 34, 35, 36 och 38 §§ VSL.

83 §

Paragrafen motsvarar 8 § ÅVF.

Överklagande

84 §

Paragrafen motsvarar i stort 31 § VSL.

Beslut enligt 37 § som kan omprövas får inte överklagas, se 37 § tredje stycket.

Länsrätt skall i fortsättningen vara första instans, se avsnitt 6.

Överklagandetiden är om inte annat sägs tre veckor. Detta framgår av förvaltningslagen (1986:223).

Enligt andra stycket skall beskattningsmyndighets beslut om dispens från brukandeförbud enligt 64 § överklagas hos riksskatteverket, jfr 31 § andra stycket VSL.

Beslut om skattetillägg, förseningsavgift, ränta och restavgift får överklagas på samma sätt som beslut om skatt. Detta följer av 2 §.

Paragrafen, bortsett från vad som föranleds av anståndsreglerna i 60 §, motsvarar i huvudsak 32 § VSL. Av 2 § följer att paragrafen även gäller beslut avseende skattetillegg, förseningsavgift, ränta och restavgift.

86–87 §

Bestämmelserna om att den skattskyldige skall kunna överklaga lagakraftvunna beslut i särskild ordning har utformats med 8 kap. 7–10 §§ LPP som förebild.

Befrielse från skatt i vissa fall

88 §

Paragrafen motsvarar i sak 39 § VSL.

89 §

Paragrafen motsvarar 40 § VSL, varvid beaktats förslagen i prop. 1987/88:99. Enligt den propositionen föreslås nuvarande regler om vägtrafikskattebefrielse för handikappade i 40 § första stycket VSL slopade den 1 oktober 1988. Det bör dock anmärkas att en övergångstid fram till utgången av september 1995 föreslagits i övergångsbestämmelserna till lagförslaget. Systemet med skattebefrielse kvarstår då övergångsvis även efter införandet av den nya vägtrafikskattelagstiftningen.

Bilagorna

Bilagorna 1–2 i den lydelse som nu gäller enligt VSL skall i princip överföras oförändrade till den nya lagen. I prop. 1987/88:50 Bilaga 2 har dock föreslagits att skattesatserna i bilagorna skall ändras från och med den 1 april 1988 i fråga om kilometerskatt för personbilar samt i fråga om fordonsskatt och kilometerskatt för vissa andra fordonsslag från och med den 1 juli 1989. Förslagen till bilagorna 1 och 2 i den nya lagen överensstämmer med vad som i propositionen föreslagits för tid från och med den 1 juli 1989. Enligt punkten 7 i övergångsbestämmelserna skall under tiden 1 januari 1989 – 30 juni 1989 de äldre bilagorna 1 och 2 tillämpas i stället för motsvarande bilagor i den nya lagen.

I bilagorna, samt i 8 §, har bränslebeteckningen brännolja utbytt mot dieselloja. Detta överensstämmer med vad som anges i lagen (1957:262) om allmän energiskatt.

Förslaget till lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1973:601)

De i 67 § andra stycket den nya lagen införda bestämmelserna bör kunna tillämpas redan från den 1 juli 1988, se specialmotiveringen till denna regel.

Inledande bestämmelse**1 §**

I paragrafen anges vilka utländska fordon som är skattepliktiga. Enligt förslaget skall endast lastbilar, bussar och andra släpvagnar än påhängsvagnar, som dras av lastbilar och bussar, och som har en totalvikt som överstiger 3 500 kg vara skattepliktiga. Personbilar, motorcyklar och fordon upp till 3 500 kg totalvikt skall inte vara skattepliktiga.

Tredje stycket har utformats i enlighet med lagrådets förslag.

Fordonsskatt**2 §**

Paragrafen motsvarar närmast 2 § LUF, men 60 kg-gränsen har kunnat tas bort till följd av begränsningsregeln i 1 § andra stycket.

3 §

Motsvarar 3 § första stycket LUF. I vilka fall temporär tullfrihet kan medges för längre tid än ett år framgår av tullagstiftningen, 17 § lagen (1987:1069) om tullfrihet samt tullfrihetsförordningen (1987:1289).

4 §

Paragrafen motsvarar 3 § andra stycket LUF. I punkten 3 anges dessutom att utländska fordon kan skattebefrias i Sverige genom avtal som slutits med annan stat. Det har visat sig att enbart en sådan regel som anges i andra stycket punkten 1 kan leda till praktiska komplikationer i samband med förhandlingar med andra stater i vägtrafikskattefrågor.

Det kan anmärkas att generaltullstyrelsen ger ut föreskrifter i vilka de länder anges vars fordon omfattas av skattefrihet enligt paragrafen.

5 §

Paragrafen motsvarar i sak 3 § tredje stycket LUF.

Kilometerskatt**6 §**

Motsvarar 4 § första stycket LUF.

7 §

Motsvarar 4 § andra stycket LUF. Till skillnad mot vad som gäller för i Sverige registrerade fordon beräknas den körsträcka som skall läggas till grund för beskattningen inte med hjälp av kilometerräknare. Körsträckan

Beskattningsförfarande

8 §

Paragrafen motsvarar i huvudsak 5 § LUF.

I ett fjärde stycke anges att 19, 26–29, 105 och 107 §§ tullagen (1987:1065) skall gälla i fråga om skatt enligt denna lag.

I 19 § tullagen finns bestämmelser om omtulltaxering. Nuvarande 8 b § LUF överensstämmer i stort sett med 19 § tullagen. Tullmyndigheten får om ett beslut om skatt blivit felaktigt meddela ett nytt beslut. Om det tidigare beslutet har överklagats eller tiden för överklagande gått ut får rättelse inte meddelas. Det är lämpligast att en särskild regel om omprövning inte ges här utan att i stället 19 § tullagen gäller också i fråga om skatt enligt denna lag.

I 26 § tullagen föreskrivs att generaltullstyrelsen får medge att tull och annan införselavgift får betalas enligt särskild tullräkning. Genom hänvisning till 26 § tullagen kan detta förfaringssätt tillämpas även för vägtrafikskatt enligt denna lag. Även 27 § tullagen, som ger regeringen möjlighet att förordna om att säkerhet skall kunna ställas, bör kunna tillämpas.

I 28 § första stycket tullagen föreskrivs att tull i vissa fall återbetalas bl. a. om ett för högt belopp inbetalats. Motsvarande bestämmelse bör tillämpas beträffande skatt enligt denna lag.

I 29 § tullagen föreskrivs att restavgift utgår om tull eller annan införselavgift inte betalas inom föreskriven tid. Eftersom det finns möjlighet att ta ut restavgift för svenska fordon bör samma möjlighet finnas för utländska fordon.

9 §

Paragrafen motsvarar 6 § LUF. Vilka uppgifter som lämnas till tullmyndigheten vid införseln framgår av 2 § förordningen (1976:769) om uppbörd m. m. av vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket.

10 §

Paragrafen motsvarar i huvudsak 6 a § första stycket LUF. Där anges dock att inte bara införselhandlingen utan även uppgifter som behövs för att fastställa skatten eller att skatt inte skall betalas skall lämnas vid utförseln.

11 §

Första stycket motsvarar 6 a § andra stycket LUF. I andra stycket anges att tullmyndigheten skall ha en möjlighet att, om det finns särskilda skäl, debitera kilometerskatt efter en kortare körsträcka än 400 km. Detta bör kunna ske t. ex. om fordonet på grund av speciella omständigheter använts

påtagligt mindre i Sverige än som svarar mot schablonkörsträckan. Detta kan vara fallet om fordonet har stått på verkstad eller om lastning eller lossning tagit mycket lång tid, allt under förutsättning att den faktiska körsträckan under hela vistelsen i Sverige därigenom blivit påtagligt kortare än schablonkörsträckan.

12 §

Motsvarar 7 § LUF.

13 §

Motsvarar 7 a § LUF.

14 §

Bestämmelsen motsvarar 8 § LUF men har förtydligats så att straff kan utdömas endast om en utfärdad införselhandling inte företes. Om fordonet passerat in till Sverige över en obehövad gränspassering och någon införselhandling därför inte har utfärdats så skall straff givetvis inte utdömas.

Från generaltullstyrelsens sida har vid remissbehandlingen framförts att en bestämmelse om att straffpåföljd endast kan påföras om utfärdad införselhandling inte företes leder till administrativa problem för tullen. Regeln skulle kräva ett särskilt registreringsförfarande. I annat fall skulle bevis saknas om huruvida införselhandling utfärdats eller inte. Enligt min mening innebär emellertid inte förtydligandet av paragrafen att några nya krav på registreringsåtgärder måste uppfyllas. I de flesta fall torde det ändå stå klart om handlingen utfärdats eller inte. I tveksamma fall bör ansvar inte utkrävas. Det måste understrykas att också schablonregeln i 11 § ofta utgör ett kraftigt incitament för fordonsägarna att bevara och vid utresan visa upp utfärdad införselhandling.

15 §

Motsvarar 8 a § LUF.

16 §

Motsvarar i sak 9 § LUF. Besvärstiden har dock satts till 1 år, vilket motsvarar tiden för överklagande av tullmyndighets beslut enligt 99 § tullagen (1987:1065).

17 §

Motsvarar 10 § LUF.

Bilagorna 1 och 2

Bilagan 1 motsvarar bilaga 1 enligt LUF, med undantag av ändringar till följd av den begränsade skatteplikten enligt 1 §.

I prop. 1987/88:50 har föreslagits ändringar i bilagan 2 från och med den 1 juli 1989. Bilaga 2 i den nya lagen överensstämmer med förslagets lydelse från den 1 juli 1989. Övergångsvis, under tiden den 1 januari – den 30 juni 1989, bör nuvarande lägre skattesatser gälla. Bestämmelser härom har intagits i övergångsbestämmelserna.

Prop. 1987/88:159

Lagen om ändring i lagen om saluvagnsskatt

7 §

Den nya ordningen för överklaganden enligt vägtrafikskattelagstiftningen bör gälla även för saluvagnsskatten.

Övergångsbestämmelsen har utformats i enlighet med lagrådets förslag.

Lagen om ändring i lagen om överlastavgift

9 §

Ändringen är en följd av att en ny vägtrafikskattelag införs.

Lagen om ändring i skattebrottslagen

1 §

Ändringen är en följd av att en ny vägtrafikskattelag och en ny lag om vägtrafikskatt på utländska fordon införs.

Lagen om ändring i lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter

2 §

Ändringen är en följd av att en ny vägtrafikskattelag införs.

Lagen om ändring i bevissäkringslagen för skatte- och avgiftsprocessen

1 §

Ändringen föranleds av att en ny vägtrafikskattelag införs.

Lagen om ändring i lagen om förmånsberättigade skattefordringar m.m.

1 §

Ändringen är en följd av att en ny vägtrafikskattelag införs. Dessutom har skatt enligt den nya lagen om skatt på utländska fordon hänförts till de förmånsberättigade skatterna.

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att anta förslagen till

1. vägtrafikskattelag,
2. lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1973:601),
3. lag om vägtrafikskatt på utländska fordon,
4. lag om ändring i lagen (1976:339) om saluvagnsskatt,
5. lag om ändring i lagen (1972:435) om överlastavgift,
6. lag om ändring i skattebrottslagen (1971:69),
7. lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och pris-regleringsavgifter,
8. lag om ändring i bevissäkringslagen (1975:1057) för skatte- och avgiftsprocessen,
9. lag om ändring i lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m.

12 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden har lagt fram.

Sammanfattning av vägtrafikskatteutredningens betänkande Ds Fi 1986:23 Översyn av vägtrafikbeskattningen, Del 8, författningsteknisk översyn m.m.

Prop. 1987/88:159
Bilaga 1

Vårt uppdrag är att göra en teknisk översyn av vägtrafikbeskattningen. I detta slutbetänkande redovisar vi våra överväganden och förslag beträffande vissa återstående sakfrågor och gör en författningsteknisk översyn.

Författningsteknisk översyn

Bestämmelserna om vägtrafikskatt är uppdelade på ett flertal olika författningar. De flesta av dessa har tillkommit innan den nya regeringsformen trädde i kraft. Det finns bl. a. därför ett behov av att se över regelkomplexet och undersöka om det stämmer överens med den nya regeringsformen. En annan målsättning för oss har varit att reglerna, så långt det är lämpligt, skall anpassas till dem som gäller för de indirekta skatterna samtidigt som författningarnas antal bör minskas och regelkomplexet göras så enkelt och enhetligt som möjligt.

Vi har diskuterat olika författningstekniska lösningar. Vi har slutligen valt att samla alla bestämmelser om fordon registrerade i Sverige i en lag och en förordning samt bestämmelserna om andra fordon i en lag och en förordning.

Vägtrafikskattens bestämmande

Vi föreslår att systemet för bestämmande av vägtrafikskatt skall ändras så att det överensstämmer med vad som tillämpas för de indirekta skatterna. Beskattningsmyndigheten skall kunna ompröva skatten och meddela beslut om fastställelse av skatten om granskning, revision eller något annat förhållande ger anledning till det eller den skattskyldige begär det. Sådant beslut får meddelas inom tre år från utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret gått till ända. Ett omprövningsbart beslut får inte överklagas. Om den skattskyldige eller det allmänna ombudet inom samma tid begär det skall slutligt beslut meddelas. Detta beslut får överklagas. I samband med ägarbyten skall i stället gälla att den som påförts vägtrafikskatt trots att fordonet före den tidpunkt som är avgörande för skattskyldigheten har övergått till ny ägare måste, på samma sätt som för närvarande, begära beslut om rättelse inom 30 dagar från den dag då skatten senast skulle ha betalats.

Eftersom skatten i fortsättningen kan omprövas skall beslut om efterbeskattning kunna meddelas först sedan slutligt beslut meddelats eller, om så inte skett, när slutligt beslut inte längre kan meddelas.

Betalning av skatt m.m.

Klagomål har riktats mot att betalningstiden för vägtrafikskatt är för kort. För att förenkla för de skattskyldiga har riksdagen beslutat att vägtrafik-

skatt fr. o. m. den 1 januari 1987 skall betalas med vanligt inbetalningskort i stället för som nu vanligen genom postförskott. Detta kommer att innebära att de skattskyldiga kommer att få inbetalningskortet något tidigare än de i dag får postförskottsavin. För att ytterligare förlänga betalningstiden föreslår vi att inbetalningskortet i fortsättningen skall skickas ut senast den 12 i stället för den 15 som i dag gäller för postförskott. Vi föreslår också att den nuvarande möjligheten att få skatten förskottsdebiterad, exempelvis före en utlandsresa, skall tas in i förslaget till ny vägtrafikskattelag.

Vi föreslår att de grundläggande bestämmelserna om uppbörden, av vilka många för närvarande finns i vägtrafikskatteförordningen, skall tas in i den nya vägtrafikskattelagen. Vi föreslår också att bestämmelser om möjlighet att i vissa fall få anstånd med betalning av vägtrafikskatt införs i lagen.

Vid skattesatsändringar av fordonsskatten bör om möjligt hänsyn tas till ändringen vid den ordinarie debiteringen. I de fall det blir nödvändigt med en särskild uppbörd föreslår vi att belopp under 100 kr. inte skall påföras och – i de fall skatten sänks – heller inte återbetalas. Framtida ändringar av kilometerskattesatserna föreslås genomföras utan att någon extra avstämpling behöver göras. Vid den debitering som görs närmast efter det att skattsatsändringen trätt i kraft fördelas den totala körsträckan för skatteperioden schablonmässigt på tiden före och efter ikraftträdandet. Den som anser att skatten skall beräknas på annat sätt har möjlighet att begära detta inom ramen för den omprövning av skattebeslut som vi föreslår skall införas.

Vi föreslår att beloppsgränsen för uppbörd av fordonsskatt för skatteperiod höjs från 1 500 kr. till 2 500 kr. Vidare föreslår vi att trafiksäkerhetsverket, TSV, som påför vägtrafikskatt genom automatisk databehandling, skall ha möjlighet att rätta en påföring som blivit uppenbart oriktig på grund av misstag vid databehandlingen.

Beslut enligt vägtrafikförfattningarna som påverkar beskattningen

Enligt vägtrafikskattelagen, VSL, har beteckning i lagen samma betydelse som i fordonskungörelsen (1972:595), FK, och i bilregisterkungörelsen (1972:599), BRK. Fordon beskattas efter hur de är klassificerade och registrerade enligt vägtrafiklagstiftningen. Detta innebär att ändringar som görs i FK eller BRK kan påverka beskattningsförhållandena för ett fordon eller en grupp av fordon, trots att ändringarna föranleds av helt andra skäl än skatteskal. Samma effekt kan uppnås genom ett beslut eller en föreskrift som grundas på någon bestämmelse i FK eller BRK. Detta har enligt riksskatteverket, RSV, lett till att fordon efter beslut av TSV i vissa fall blivit skattefria eller fått en lägre skatt än som annars skulle tagits ut.

Beskattningen av fordon måste av praktiska skäl grundas på registreringen av fordonen. Ett alternativ till att hänvisa till FK och BRK skulle vara att ta in alla nödvändiga definitioner i VSL. Detta skulle innebära att VSL fick utökas betydligt samtidigt som definitionerna ändå måste överensstämma med dem i FK och BRK eftersom beskattningen baseras på uppgifterna i bilregistret.

Alla grundläggande bestämmelser om beskattningen finns i vägtrafikskattelagstiftningen. Vi har inte funnit något lämpligt sätt att undvika kopplingen mellan FK och BRK å ena sidan och vägtrafikskattelagstiftningen å andra sidan. Det är därför nödvändigt att i VSL fortfarande hänvisa till FK och BRK. Enligt vår mening bör en förbättring kunna uppnås genom att man i FK och BRK inför en skyldighet för TSV att samråda med RSV innan beslut fattas som påverkar beskattningen. I de allra flesta fall torde verken kunna enas om en lösning. I vissa fall kan dock tänkas att de har delade meningar. För dessa fall bör föreskrivas att frågan skall hänskjutas till regeringen för avgörande.

Rätt att framföra fordon när vägtrafikskatt inte har erlagts

Vi föreslår att det i vissa fall skall vara tillåtet att köra avställda fordon, som är obeskattade. Rätten att använda sådana fordon bör omfatta endast transporter till och från riksprovplats. Någon begränsning till vissa fordonstyper, t. ex. tyngre fordon, bör inte göras. Särskilt körtillstånd skall inte behövas men fordonet bör vara försäkrat om det används på det sätt vi föreslår skall tillåtas.

Höjning av vissa viktgränser

Försäljningsskatt utgår enligt lagen (1978:69) om försäljningsskatt bl. a. för bussar med en totalvikt upp till 3 000 kg och för lastbilar med skåpkarosseri och med en totalvikt upp till 3 000 kg. Det finns inte några generella regler för omräkning av ett fordon's tjänstevikt till totalvikt. Viktgränsen 3 000 kg är inte heller någon naturlig skiljelinje mellan olika typer av fordon med avseende på deras användning. Vi föreslår att viktgränsen höjs till 3 500 kg. Samma gräns tillämpas redan på andra områden som reglerar fordon och fordonstrafik. Således går gränsen mellan lätt och tung lastbil enligt FK vid 3 500 kg. Med denna viktgräns kommer det att bli mindre frestande att undvika försäljningsskatten genom att åsätta fordonet en totalvikt just över viktgränsen. Det skulle nämligen medföra att det krävs körkort för tung lastbil för att köra fordonet.

En höjning av viktgränsen till 3 500 kg skulle emellertid för de fordon som därigenom blir skattepliktiga och som har en hög tjänstevikt innebära en kraftig skattesärskärpning. Vi föreslår därför att skattesatserna för försäljningsskatten justeras så att det tilläggsbelopp som utgår om tjänstevikten överstiger 1 600 kg tas bort. Skatten föreslås alltså i fortsättningen vara densamma per kg tjänstevikt oavsett hur hög tjänstevikten är.

Som en följd av detta förslag föreslås motsvarande höjning av viktgränsen i vissa andra lagar bl. a. i lagen (1968:430) om mervärdesskatt. Det innebär att den ingående mervärdesskatten för fordon under viktgränsen inte blir avdragsgill.

Överklagande

För närvarande får beslut i frågor om vägtrafikskatt överklagas till kamrarrätt. Vi föreslår att besluten i fortsättningen skall överklagas till läns-

rätt. Detta förslag medför att besvärssordningen bör ändras på samma sätt även beträffande länsstyrelsernas beslut enligt BRK, eftersom frågor om fordonas registrering har ett nära samband med vägtrafikskattefrågorna. Vi föreslår därför att även beslut enligt BRK skall överklagas till länsrätten. Länsrättens beslut får överklagas till kammarrätt.

Vi föreslår också att lagakraftvunna beslut om vägtrafikskatt under vissa omständigheter skall kunna överklagas i särskild ordning.

Beskattning av utländska fordon i Sverige

Enligt lagen (1976:338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket kan skatt tas ut för bilar, motorcyklar och andra släpvagnar än påhängsvagnar när fordonen har införts till landet för att tillfälligt användas här och inte är registrerade här. Skattebeloppet för varje påbörjat dygn är för personbilar 1 kr. och för släpvagnar till personbilar samt för motorcyklar 0,25 kr. Nästan alla fordon av dessa slag är dock undantagna från skatt på den grunden att de inte används här i riket för persontransport mot betalning eller för transport av varor för industri eller handel. Vi föreslår att beskattningen av utländska personbilar och släpvagnar till dem samt motorcyklar slopas.

Vi föreslår också att även andra fordon med totalvikt upp till 3 500 kg skall vara skattefria. Genom detta uppnås såväl praktiska som administrativa vinster, eftersom det nuvarande utfärdandet och kontrollerandet av införselhandlingar för denna typ av fordon är resurskrävande för tullmyndigheterna men ger små skatteintäkter.

Vi föreslår vidare att den interimsskatt som tas ut i samband med att interimslicens meddelas skall slopas. I stället föreslås att en licensavgift skall tas ut enligt expeditionskungörelsen (1964:618). Bestämmelserna om beskattning av motorfordon som är infört i svensk exportvagnsförteckning föreslås slopade eftersom de är obehövliga. Även bestämmelsen om skatt på turistvagnar föreslås slopas.

Sammanställning av remissyttranden över vägtrafikskatteutredningens betänkande Ds Fi 1986:23 Översyn av vägtrafikbeskattningen, Del 8, Författningsteknisk översyn m.m.

1 Remissinstanser

Efter remiss har yttranden över betänkandet avgetts av rikspolisstyrelsen (RPS), trafiksäkerhetsverket (TSV), transportrådet (TPR), generaltullstyrelsen (GTS), riksskatteverket (RSV), statskontoret, länsstyrelsernas organisationsnämnd (LON), hovrätten över Skåne och Blekinge, kammarrätten i Jönköping, länsstyrelserna i Stockholms, Göteborgs och Bohus, Uppsala, Hallands, Västerbottens och Kopparbergs län, justitieombudsmannen (JO), Tjänstemännens centralorganisation (TCO) genom Svenska tulltjänstemannaförbundet (STF), Motorbranschens riksförbund (MRF), Motormännens riksförbund (M), AB Svensk bilprovning, Svenska busstrafikförbundet (SBF), Svenska lokaltrafikföreningen (SLTF), Svenska Transportarbetareförbundet, Svenska Åkeriförbundet och Sveriges Speditörförbund.

Länsstyrelsen i Kopparbergs län har bifogat yttranden från länsstyrelsens mervärdesskatteenhet och från länsrätten i Kopparbergs län.

Motorhistoriska Riksförbundet (MHRF), Volvo Svenska Bil AB och Fiat Auto Sverige har inkommit med synpunkter på betänkandet.

2 Allmänt om remissutfallet

Majoriteten av remissinstanserna tillstyrker eller lämnar utan erinran den allmänna inriktningen av utredningens förslag. Flera remissinstanser har särskilt uttryckt tillfredsställelse över förslaget att samla alla vägtrafikskattebestämmelser i en lag och en förordning för fordon registrerade i Sverige och i en lag och en förordning för andra fordon. Enligt *RPS* uppfyller förslaget i denna del i allt väsentligt kraven på att lagstiftningen inom vägtrafikskatteområdet skall vara enkel och entydig. Motsvarande synpunkter anförs av *statskontoret* och *länsstyrelserna i Uppsala och Kopparbergs län*. *GTS* anför att de förslag till ändringar som utredningen lagt fram och som berör tullväsendet är välmotiverade och innebär – om de genomförs – förenklingar av handläggningsrutinerna för tullverkets del.

Kritiska synpunkter över utredningens förslag att så långt det är lämpligt anpassa reglerna till dem som gäller för de indirekta skatterna har anförts av *LON* och *länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Hallands, Göteborgs och Bohus samt Västerbottens län*. Dessa anser bl. a. att särskilt de föreslagna ändringarna i bestämmelserna om fastställande av skatt är onödigt krångliga och omständliga. De berörda remissinstanserna riktar kritik även mot förslaget att införa bestämmelser om att beslut skall kunna överklagas i särskild ordning och att anstånd skall kunna medges och ifrågasätter behovet av sådana regler i vägtrafikskattelagstiftningen.

3 Beskattning av i Sverige registrerade fordon

3.1 Skattebeslut

Utredningens förslag avseende beslut om fastställande av skatt med en uppdelning i dels ett icke överklagbart fastställelsebeslut och dels ett överklagbart slutligt beslut, 37 och 38 §§ i förslaget till ny VSL, har tillstyrkts eller lämnats utan erinran av de flesta remissinstanserna. Enligt RSV torde förslaget om omprövningsbara beslut medföra att handläggningen av ärendena blir smidigare, enklare och snabbare. Antalet överklaganden torde vidare komma att minska, eftersom de skattskyldiga kan få skatten rättad på ett enklare sätt. Motsvarande synpunkter anför av JO. Av annan uppfattning är som inledningsvis angetts LON och länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Hallands, Göteborgs och Bohus samt Västerbottens län.

LON anför:

Enligt LON:s mening bör nuvarande 23 § VSL behållas och 36–38 §§ samt 86–87 §§ i förslaget till ny VSL utgå. De föreslagna bestämmelserna är onödigt krångliga bl. a. med hänsyn till att de innehåller olika förutsättningar och tidsfrister samt att det är fråga om olika typer av beslut såsom slutliga och icke slutliga. De bestämmelser om bl. a. omprövning som införts i den nya förvaltningslagen har haft till syfte att bl. a. förenkla och förbättra handläggningen samt att stärka rättssäkerheten. Därför torde dessa bestämmelser enligt LONs mening på ett enklare sätt tillgodose de behov av justeringar m. m. som kan uppkomma och tillsammans med 23 VSL vara att föredra framför de föreslagna bestämmelserna i nya VSL.

Argumenten i betänkandet (s. 148) för ändringarna är bl. a. att länsstyrelserna har svårt att avgöra vad som är särskilda skäl vilket leder till oenhetlig bedömning. LON här erfarit att det förekommer viss oenhetlig bedömning på detta område liksom det förekommer viss oenhetlig bedömning på andra områden där flera myndigheter har att avgöra ärenden. Ett bra sätt att åstadkomma en mera enhetlig hantering av denna typ av verksamhet är att utfärda allmänna råd samt att anordna utbildning. Detta sker visserligen, men den verksamheten kan förstärkas.

Länsstyrelsen i Stockholms län anför:

Länsstyrelsen anser att uppdelningen av fastställelsebesluten i dels ett icke överklagbart fastställelsebeslut enligt 37 § och dels ett överklagbart slutligt fastställelsebeslut enligt 38 § avseende samma skatt varken gagnar fordonägaren eller beskattningsmyndigheten. Länsstyrelsen utgår ifrån att den skattskyldige endast är intresserad av att få ett slutligt besked om sin skatt redan efter sin första framställning till myndigheten och att han vill ha möjlighet att få beslutet prövat av en överinstans om han är missnöjd med det.

Enligt utredningens förslag riskerar den skattskyldige att behöva göra

två framställningar till beskattningsmyndigheten om samma skatt och att få två beslut med likartat innehåll, varav endast det senare får överklagas. Detta kan inte vara i överensstämmelse med intentionerna i förvaltningslagens 7 § om snabb, enkel och billig hantering av ärenden och mindre krångel.

Utredningen har inte angett något sakskäl till stöd för reformen annat än att det skall vara en anpassning till det förfarande, som tillämpas för de indirekta skatterna. Länsstyrelsen anser inte att detta är ett bärande skäl.

Det nya omprövningsinstitutet i förvaltningslagen anser länsstyrelsen vara ett steg i rätt riktning och torde i tillräcklig grad tillförsäkra en fordonsägare möjlighet att få ett fastställelsebeslut ändrat om förutsättningarna motiverar och tillåter det.

Länsstyrelsen i Uppsala län anför:

Länsstyrelsen är tveksam till förslaget att systemet för bestämmande av vägtrafikskatt skall ändras så att det överensstämmer med vad som tillämpas för de indirekta skatterna. Som skäl för tveksamheten vill länsstyrelsen peka på följande. Enligt förslaget skall en och samma skatt kunna påföras/prövas genom automatisk debitering (35 §), genom beslut om fastställande (37 §), genom slutligt beslut om skatt (38 §) genom omprövning (27 § förvaltningslagen), av länsrätt, av kammarrätt och av regeringsrätt. Därutöver kommer möjligheten att beträffande samma skatt besluta om efterbeskattning (41 – 43 §§) och att överklaga i särskild ordning (86 – 87 §§). Länsstyrelsen anser att rättssäkerhetsintresset tillgodoses även om antalet prövningar nedbringas. Formerna för vägtrafikskattens bestämmande bör därför kunna förenklas.

Länsstyrelsen bedömer att förslaget om att kunna begära rättelse av påförd vägtrafikskatt i samband med ägarbyte innebär enklare och klarare regler för prövningen av huvuddelen av ärenden rörande vägtrafikskatt. Länsstyrelsen anser också att det är riktigt att ta bort den svårbedömda regeln om prövning av särskilda skäl enligt nuvarande 23 § andra stycket vägtrafikskattelagen.

Länsstyrelsen i Hallands län anför:

Länsstyrelsen avstyrker utredningens förslag att systemet för bestämmande av vägtrafikskatt skall ändras så att det överensstämmer med vad som tillämpas för de indirekta skatterna. Beskattningen av fordon måste av praktiska skäl grundas på registrering av fordon. Därför finns hänvisning till bilregister- och fordonskungörelserna. Länsstyrelsen anser att vägtrafikbeskattningen, som även efter inrättandet av länsskattemyndigheterna den 1 januari 1987 handläggs av länsstyrelserna, skiljer sig påtagligt från de indirekta skatterna beträffande dels beloppens storlek och dels det samband som finns med registreringsärenden som regleras i bilregisterkungörelsen. Ofta är det svårt att avgöra om en klagande åberopar vägtrafikskattelagen eller bilregisterkungörelsen vid ett påkallande av beslut. Eftersom bestämmelserna i förvaltningslagen numera ger möjlighet till omprövning av beslut är den enskildes rätt väl tillgodosedd.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län anför:

Länsstyrelsen har förståelse för att det blir lättare för den centrala förvaltningsmyndigheten att utfärda föreskrifter m. m. och att styra verksamhe-

ten i övrigt om tillämpningen blir så likformig som möjligt. Emellertid är länsstyrelsen inte övertygad om det är möjligt att, i så stor omfattning som föreslagits, överföra tillämpningen till vägtrafikbeskattningen. Länsstyrelsen syftar då närmast på formerna för skattebeslut och reglerna för anstånd. Både länsstyrelsen och den skattskyldige har i dessa ärenden intresse av att handläggningen sker enkelt och snabbt. De föreslagna reglerna i 37 och 38 §§ vägtrafikskattelagen (VSL) är onödigt omständiga. De regler som nu finns i 23 § VSL fungerar utmärkt och den nya förvaltningslagens allmänna krav på handläggningen av ärenden och omprövning av ärenden borgar för att länsstyrelsen underlättar för den enskilde utan att specialförfattningens förslag behöver tillgripas.

Länsstyrelsen i Västerbottens län anför:

Den dominerande orsaken att påkalla beslut enligt nuvarande 23 § första st VSL är att den kilometerskatt som debiterats skönmässigt avsevärt skiljer sig från den skatt som bort utgå. Av de 311 ärenden om fastställelse av skatt enligt 23 § VSL som avgjordes vid vår länsstyrelse under 1986 var 212 ärenden av det slaget, medan 30 ärenden var av det slag utredningen på sid. 147 ansett vara helt dominerande. Att i ett enkelt beslut av det här slaget hänvisa till att slutligt beslut kan påkallas hos samma myndighet som just fastställt skatten är onödig byråkrati.

I motsats till utredningen anser vi inte att tolkningen av vad som är att anse som särskilda skäl i 23 § VSL andra st skulle vara oklar eller tillämpas särskilt oenhetligt. Tvärtom har vi en känsla av att rättsläget med åren blivit ganska klart. Den oenhetlighet som möjligen finns kvar lär ju för övrigt minska på sikt genom att antalet allmänna ombud begränsas till ett i varje kammarrättsområde. Dessutom finns det ju möjlighet att i 23 § ta in exempel på vad som är att anse som särskilda skäl. RSV har också kvar sin möjlighet att meddela klarläggande föreskrifter.

Den ojämförligt vanligaste orsaken att fastställa tillkommande vägtrafikskatt är att kilometerskatt undandragits genom att kilometerskattepliktigt fordon brukats med ej fungerande kilometräräknare. På senare år har allt fler fordonsägare själva initierat sådan fastställelse genom s. k. självrättelse. Av tillkommande vägtrafikskatt på 1 043 851 kr. som vi i Västerbotten fastställde 1986 kom 399 880 kr. från självrättelser (81 ärenden av totalt 297). Vi tror att drivfjädern bakom flertalet självrättelser varit en strävan att slippa det skattetillägg som normalt tas ut ifall skatteärendet uppkommer på annat sätt. Om förslaget genomförs lär nog antalet självrättelser minska i antal, vilket också lär minska skatteintäkterna; då våra resurser för en offensiv granskning är minst sagt dåliga.

Dessutom har vi en känsla av att efterbeskattning bör ske ifall vägtrafikskatt undandragits genom att fordonsägaren faktiskt brutit mot bestämmelse som finns inskriven i lag. Vi tror också att man i det allmänna rättsmedvetandet har samma uppfattning, att den som bryter mot spelreglerna bör erfara någon form av sanktion.

Vårt förslag är att nuvarande 23 § VSL behålls, med den ändringen att uttrycket "påkalla beslut om fastställelse" ändras till "begära fastställelse".

3.2 Uppbörd och anstånd

Enligt utredningen bör en översyn ske av regelsystemet avseende uppbörd men denna översyn bör för närvarande anstå och de nu gällande reglerna

behållas tills vidare. RSV delar utredningens uppfattning att reglerna bör ses över eftersom de nuvarande reglerna med sista betalningsdag och förfallodag tillämpas på olika sätt av länsstyrelserna. Enligt RSV är det mycket angeläget med en enhetlig tillämpning.

På utredningens förslag att bestämmelser om anstånd, som överensstämmer med motsvarande regler i LPP, förs in i 59 och 60 §§ i förslaget till ny VSL har kritiska synpunkter framförts av RSV och *länsstyrelserna i Hallands, Göteborgs och Bohus samt Västerbottens län*.

RSV anför:

Enligt RSV:s mening är det tveksamt om det är motiverat att införa institutet anstånd i fråga om betalning av vägtrafikskatt. Skattebeloppen är i regel inte så stora att det finns skäl att medge anstånd. För länsstyrelserna skulle bestämmelserna om anstånd förorsaka merarbete. RSV vill dock inte – mot bakgrund av vad som gäller på andra skatteområden – motsätta sig att anstånd införs. Möjligheten att medge anstånd bör emellertid begränsas till de fall då den skattskyldige begärt fastställande av skatten eller då ett beslut om skatten har överklagats. Dessutom bör anstånd bara komma i fråga om det är ett större belopp som skall betalas.

Länsstyrelsen i Hallands län anför:

Länsstyrelsen anser inte att skäl finns att medge anstånd med betalning av skatten. Ofta gäller det låga skattebelopp. De synnerligen ömmande omständigheter som skall föreligga är svåra att bedöma. Länsstyrelsens omprövningsskyldighet av ett beslutat anstånd vid väsentligt förändrade ekonomiska förhållanden hos den skattskyldige är svår att tillämpa enär någon uppgift om det ändrade förhållandet inte kommer in till länsstyrelsen. Vid en eventuell försäljning av ett fordon med meddelat anstånd kan problem uppstå för den nye ägaren angående skatteförhållandet.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län anför:

Beloppen på de skatter, som vid varje tillfälle påförs ett fordon, är förhållandevis låga vid en jämförelse med andra skatter där möjlighet till anstånd föreligger. Övervägande antalet fordon påförs hel årsskatt en gång per skatteår. Resten av fordonen debiteras för skatteperiod tre gånger per år. Beloppet när fordonsskatten skall utgå för skatteperiod har föreslagits bli höjt till 2 500 kronor.

De fordon som påförs hög fordonsskatt är oftast även kilometerskattepliktiga vilket innebär att vägtrafikskatt kan komma att debiteras vissa fordon sex gånger per år. Ett och samma fordon kan därför bli föremål för prövning om anstånd mer än en gång per år.

Länsstyrelsen har ingen uppfattning om hur många anståndsärenden det kan röra sig om under ett år men i vart fall tillkommer en arbetsuppgift som länsstyrelsen inte har i utsikt att få ytterligare resurser för. Därför är länsstyrelsen inte beredd att tillstyrka det förslaget om anstånd som regleras i 59 § förslaget till ny vägtrafikskattelag.

Däremot anser länsstyrelsen det vara mer befogat med den arten av anstånd som regleras i 60 § det vill säga anstånd sedan beslut har överklagats. Länsstyrelsen tillstyrker därför att beskattningsmyndigheten får medge anstånd som föreslagits i 60 § VSL.

Vi anser inte att det behövs några regler om anstånd. Det finns två orsaker till att ansöka om anstånd som vi ser det, antingen vill den skattskyldige få undantag från brukandeförbud eller också vill han ha befrielse från restavgift. Hans framställning bör då prövas enligt antingen 63 eller 64 §§ VSL.

3.3 Debitering m. m. vid skattesatsändring

På utredningens förslag att framtida skattesatsförändringar avseende kilometerskatt skall genomföras utan att extra avstämpling görs och att i stället en schablonmässig fördelning av den totala körsträckan på tiden före och efter ikraftträdandet skall göras vid den debitering som äger rum närmast efter det att skattesatsförändringen trätt i kraft har endast *KR i Jönköping* synpunkter. *KR* anser att det av rättssäkerhetsskäl borde finnas en möjlighet för den skattskyldige att göra en frivillig avstämpling, som ger honom ett säkert bevismedel. Genom en möjlighet till frivillig avstämpling kan även processer om skattens proportionering undvikas.

3.4 Beslut enligt vägtrafikförfattningarna som påverkar beskattningen

Enligt utredningen är det nödvändigt att i VSL fortfarande hänvisa till FK och BRK, eftersom något lämpligt sätt att undvika kopplingen mellan FK och BRK å ena sidan och vägtrafikskattelagstiftningen å andra sidan inte kunnat finnas. För att lösa de problem som kan uppkomma genom denna koppling föreslår utredningen därför att ett samrådsförfarande mellan TSV och RSV skall ske vid registrering av fordon innan beslut fattas som kan påverka beskattningen och att vid delade meningar frågan skall hänskjutas till regeringen för avgörande. De flesta remissinstanserna har inga invändningar mot förslaget. *RSV* anser att den föreslagna konstruktionen innebär praktiska fördelar och förbättringar gentemot vad som nu gäller och att den ger goda förutsättningar att komma till rätta med ifrågavarande problem. Enligt *RSV* kvarstår emellertid kärnfrågan i sammanhanget, nämligen att en ordning som inte är reglerad i lag blir bestämmande för beskattningen.

TSV vill inte motsätta sig ett samrådsförfarande även när det gäller beslut om klassificering av fordon men vill inte vidkännas något behov av reglerad vetorätt av det slag som utredningen föreslår och anför bl. a.:

Klassificeringsfrågor bör enligt verkets mening även fortsättningsvis bedömas med primär utgångspunkt från fordonstekniska aspekter. Med ett obligatoriskt samrådsförfarande blir det sörjt för att även beskattningsekvenser av ett avsett beslut blir beaktade. Verket ser inte några hinder mot att frågor av detta slag skall gå att lösa utan att regeringen behöver kopplas in.

Det sagda gäller även dispensmandatet i 86 § bilregisterkungörelsen.

Rörande författningsregleringen kan det konstateras att det finns flera klassificeringsmandat i vägtrafikförfattningarna. Frågan är om det är rik-

tigt att enbart ändra 4 § fordonskatalogeringen eftersom en klassificering med stöd av detta lagrum inte självklart innebär att fordonet har sådan klass enligt övrig vägtrafiklagstiftning. I vart fall bör 5 § bilregisterkatalogeringen ändras och det kan diskuteras om inte detta är tillräckligt.

Samrådsförfarandet bör också begränsas till sådana fall där klassificeringen avser fordon som är skattepliktiga eller som blir skattepliktiga genom klassificeringsbeslutet.

Hovrätten över Skåne och Blekinge anser i likhet med RSV att det kan ifrågasättas om en hänvisning i en skattelag till en författning av lägre dignitet står i överensstämmelse med regeringsformens bestämmelser om beskattning. Hovrätten anser dock att praktiska skäl talar för att den nuvarande kopplingen mellan VSL å ena sidan och FK och BRK å andra sidan bibehålls. Med hänsyn till regeringsformens föreskrifter om normgivningsmakten inom skattelagstiftningens område kan utredningens förslag enligt hovrätten inte anses tillfredsställande.

AB Svensk Bilprovning uppger att det finns andra fordonsuppgifter än klassificering och registrering som påverkar beskattningen och anför:

Karosseribeskrivningen avgör om en lastbil omfattas av kraven på försäljningsskatt eller inte. TSV har utfärdat regler om hur beskrivning ska ske. Reglerna tillkom i samband med införandet av det centrala bilregistret och har som främsta syfte att underlätta registerföringen. Från skattesynpunkt kan emellertid beskrivningarna få olika konsekvenser. En pick-up försedd med en plastkåpa över flaket kan sålunda med avseende på karosseriet beskrivas som flak med kåpa eller skåp med löstagbar överdel. Ur skattesynpunkt kan emellertid beskrivningen som skåp medföra ett uttag på 10 000 kr i försäljningsskatt.

Enligt gällande praxis förlorar ett fordon sin ursprungliga identitet om alltför lite återstår av fordonet efter en reparation eller ombyggnad. TSV har i sina föreskrifter angett en gräns mellan ombyggda och amatörbyggda fordon. I övrigt saknas regler om hur mycket som får ändras, exempelvis för krockade fordon där karosseriet eller del av det bytts ut. På det här området har berörda myndigheter dessutom ofta olika uppfattning. Så ska t. ex. försäljningsskatt utgå på s. k. Beach Buggy och på fordon som tidigare varit registrerade trots att de ur registrerings- och besiktningssynpunkt bibehåller sin ursprungliga identitet.

Totalvikten är bestämmande för skatten på lastbil, buss och annan släpvagn än påhängsvagn. Enligt TSV:s föreskrifter får t. ex. husbil åsättas en totalvikt inom ett intervall från en lägsta föreskriven upp till den största vikt för vilket fordonet är byggt. Fordonsägaren väljer ofta den lägsta möjliga vikten men kan då, om den ursprungliga totalvikten varit över 3 000 kr, bli påfordrad försäljningsskatt i efterhand. Även i andra fall finns möjligheter att enkelt påverka totalvikten, t. ex. genom att byta hjul, däck eller fjädrar.

Som framgår kan skatt komma att utgå, ibland med betydande belopp på ganska vaga grunder. Vi delar därför RSV:s oro över hänvisningen i en skattelag till en författning av lägre dignitet. Den samrådsskyldighet utredningen föreslår är inte tillräcklig för att undanröja dessa olägenheter. En ytterligare utökad samrådsskyldighet tror vi inte är praktiskt lämplig. Istället bör man så långt som möjligt komma bort från knytningen mellan register-/fordonsuppgifter och skattuttag. Främst gäller det för försäljningsskatten. En ändrad beskattningsgrund för personbilar och lätta last-

3.5 Rätt att framföra fordon när vägtrafikskatt inte erlagts

Flera remissinstanser har synpunkter på utredningens förslag om rätt att få framföra fordon till och från riksprovplats när vägtrafikskatt inte har erlagts. *RPS* har inget att erinra mot förslaget förutsatt att fordonet är trafikförsäkrat. *TSV* tillstyrker förslaget men föreslår att en skyldighet införs att vid sådan färd ha med sig en handling som utvisar var och när tid finns bokad för fordonet. *RSV* anser att det är olämpligt att utöka möjligheterna att använda avställda fordon och att det måste finnas mycket starka skäl om en sådan möjlighet skall införas och gälla alla fordon.

RSV anför bl. a.:

Eftersom något tillstånd till brukandet inte är avsett att utfärdas kan kontrollproblem uppstå. Polisen som träffar på fordon på väg skulle få ytterligare fall där giltigt kontrollmärke kan saknas men fordonet ändå får brukas. Risken finns att kontrollmärkessystemet urholkas. Om ett fordon upptäcks på väg och föraren påstår att fordonet är på kortast lämpliga väg mellan verkstad och närmaste riksprovplats, måste undersökas var verkstaden är belägen, vilken riksprovplats som avses, om den är den närmaste och om kortaste väg har använts.

RSV anser därför att det finns skäl att ytterligare begränsa den rätt att använda avställt fordon som utredningen föreslagit. Den bör bara gälla tyngre fordon, dvs. med totalvikt över 3 500 kg. Sådana fordon kan vara svåra att förflytta upplastade med fast bogsering. Det är vidare den typ av fordon som vanligen repareras under avställningstid. För att kunna kontrollera att användningen är tillåten anser *RSV* att det måste finnas ett körtillstånd för transporten. Det bör ankomma på länsstyrelsen att utfärda körtillståndet.

Länsstyrelsen i Hallands län är tveksam till förslaget eftersom det medför att kontrollsystemet urholkas genom att flera fordon kommer att vara i trafik utan gällande kontrollmärke. Om i någon mån önskemålen om lättnader att få använda avställda fordon skall tillmötesgåas kan länsstyrelsen tillstyrka sådana beträffande fordon med dygnsskatt.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län föreslår att endast fordon med en fordonskatt på minst 4 800 kr. får rätt att köras avställda och att rätten utökas till att omfatta transporter till och från reparationsverkstad. Länsstyrelsen anför:

Utredningen menar att många ägare till tunga fordon har egen verkstad och att – beträffande andra fordonsägare – fordonen kan lämnas för reparation i anslutning till avställningen.

Många fordonsägare har sannolikt egen verkstad men det är säkerligen än fler som inte har det, t. ex. cnbilsåkare. Dessutom är det inte så säkert att det går att anpassa tiderna så att de stämmer med avställningsdagen i förhållande till de beställda tiderna för reparations- respektive besiktningss-

tillfällena. I sammanhanget bör även beaktas verkstädernas möjligheter att bereda plats för parkering under väntetider.

Den främsta orsaken till att fordonen avställs är att hålla nere utgifterna för vägtrafikskatten.

— — —

I likhet med utredningen anser länsstyrelsen att särskilt körtillstånd inte behövs för nämnda transporter.

Motsvarande synpunkter anförs av *SBF* och *Svenska Åkeriförbundet*, vilka dock anser att krav på körtillstånd skall föreligga. Enligt *SBF* skulle körtillståndet kunna begränsas till tre månader. *SLTF* är också av den uppfattningen att åtminstone tunga fordon skall få föras till och från verkstad utan att vägtrafikskatt erlagts men mot särskilt körtillstånd och att trafikförsäkringsplikten är uppfylld. Även *MRF* anser att rätten att få använda avställt fordon skall omfatta resor till och från verkstad, dock att tillstånd skall kunna ges inte bara för tunga fordon utan också för övriga motorfordon.

3.6 Överklagande

Utredningen föreslår främst av processekonomiska skäl att länsstyrelsens beslut skall överklagas till länsrätt i första instans i stället för som för närvarande till kammarrätt. Förslaget har tillstyrkts eller lämnats utan erinran av samtliga remissinstanser. Enligt *hovrätten över Skåne och Blekinge* innebär förslaget att ett avgörande skall kunna överklagas i en instans utöver vad som nu är möjligt, vilket kanske kan något komma att inkräkta på den besparing som den ändrade instansordningen tänkts medföra. Eftersom möjligheten till ytterligare domstolsprövning måste anses gagna rättssäkerheten anser hovrätten dock att förslaget bör tillstyrkas. *Länsstyrelsen i Uppsala län* anser att det inte finns några bärande skäl för att ha en annan instansordning avseende ärenden rörande skattebefrielse/nedsättning av skatt för fordon, som används på öar eller varaktigt förts ut ut riket än för övriga ärendetyper, som enligt förslaget överklagas till länsrätten.

Enligt utredningen skall beslut även kunna överklagas i särskild ordning, 86 och 87 §§ i förslaget till ny VSL. De föreslagna bestämmelserna motsvarar i huvudsak bestämmelserna i LPP och lagen om mervärdesskatt. Invändningar mot förslaget har gjorts av *LON* och *länsstyrelsen i Uppsala län*. Deras skäl finns redovisade under avsnitt 3.1. *Länsstyrelsen i Stockholms län* ställer sig med hänsyn till den tidrymd inom vilket överklagande i särskild ordning kan ske tveksam till möjligheterna att i många fall utreda fakta. Ett fordon kan ha många ägare under en sjuårsperiod och enligt länsstyrelsen kan en fordonsägare sällan prestera några säkra uppgifter om ett fordon om de är några år gamla och i ännu mindre grad om han därtill sålt fordonet. *Länsstyrelsen i Hallands län* anser förslaget obehövt och anför att den möjlighet som RSV och i viss mån beskattningsmyndigheten har enligt nuvarande 39 § VSL (88 § i förslaget) är tillräcklig. Motsvarande synpunkter framförs av *länsstyrelsen i Västerbottens län*.

På utredningens förslag att straffbestämmelserna i nuvarande VSF inte skall ersättas av några straffbestämmelser i nya VSL har synpunkter framförts av RSV och hovrätten över Skåne och Blekinge.

RSV anför:

Straffbestämmelser har utmönstrats ur VSF och har inte tagits in i någon annan författning. Vissa av dessa straffbestämmelser är enligt RSV:s mening av sådan vikt att de bör behållas. Detta gäller bestämmelserna i 55 § 2 i nuvarande VSF i fråga om åtgärd enligt 41 § andra stycket. Det gäller också bestämmelser i 56 § 2–4 nuvarande VSF i fråga om föreläggande och den som underlåter att avstämpla räknaren när fel upptäcks på den och den som hindrar eller försvårar kontroll enligt 51 §.

Hovrätten över Skåne och Blekinge anför:

Liksom utredningen anser hovrätten att bestämmelserna i 33–38 §§ vägtrafikskattelagen bör föras över till den nya lagen. Vidare delar hovrätten uppfattningen att i den mån ny teknisk apparatur gör vägtrafikskatteförordningens nu gällande straffbestämmelser obehövliga bör dessa upphävas.

Av formella skäl föreslår utredningen att även övriga straffbestämmelser i vägtrafikskatteförordningen bör slopas. Hovrätten delar uppfattningen att straffbestämmelser inte får meddelas av regeringen i en förordning som gäller skatt. Utredningen nämner emellertid ingenting om varför de nu aktuella föreskrifterna i och för sig inte längre skulle behöva vara straffsanktionerade. Det är möjligt att även återstoden av straffbestämmelserna kan anses överflödiga. Betänkandet ger emellertid inte ett tillfredsställande underlag för ställningstagande i denna del. För det fall bestämmelserna även fortsättningsvis kan anses motiverade bör de kunna tas in i nya vägtrafikskattelagen, varigenom regeringsformens föreskrifter blir uppfyllda.

4 Beskattning av utländska fordon

4.1 Allmänt

Utredningens förslag att utländska fordon skall vara skattepliktiga endast om totalvikten överstiger 3 500 kg har tillstyrkts eller lämnats utan erinringar av samtliga remissinstanser. GTS anför bl. a. att debitering av kilometerskatt på dieseldrivna s. k. husbilar ofta leder till diskussioner vid gränspassagerna om berättigandet av skatten. Genom förslaget kommer endast ett fåtal av dessa fordon att i fortsättningen bli föremål för skattebegränsning. Även s. k. varubilar, som ofta används av ägarna för privat bruk, blir skattefria. Genom den föreslagna ändringen undanröjs irritationsmoment samtidigt som en viss arbetsbesparing vinnas för tullverkets del. SBF anför att det kan vara påkallat att införa regler om hur totalvikt (skattevikt) skall bestämmas för utländska fordon i Sverige. För närvarande saknas krav att handling, som dokumenterar totalvikten, skall medföras i fordo-

net. Svenska Åkerförbundet accepterar förslaget under förutsättning att motsvarande skattefrihet för svenska fordon kan utverkas i Norge och Finland.

Prop. 1987/88:159
Bilaga 2

Enligt utredningens förslag skall bötesstraff utdömas enl. 8 § första stycket endast då utfärdad införselhandling inte kan företes vid kontroll under färd genom Sverige. I övrigt föreslås inte någon ändring i nämnda lagrum. *GTS*, som har synpunkter på såväl 8 § första som andra stycket, anför:

8 § första stycket

Utredningen har i straffbestämmelserna i 8 § första stycket föreslagit en ändring med innebörd att bötesstraff skall utdömas endast då *utfärdad* införselhandling inte kan företes vid kontroll under färd genom Sverige eller i utförselorten. I särskilt yttrande har experten Göran Guste anmält avvikande mening härifrån. Enligt hans uppfattning skulle i så fall en kopia av införselhandlingen behöva behållas i införselorten som bevis på att sådan handling utfärdats. Detta skulle medföra kostnader och administrativa besvär.

Styrelsen biträder Gustes synpunkter. Det kan inte vara riktigt att nödgas införa ett extra dokument för arkivering hos tullmyndigheterna enbart för användning vid ifrågasatt brott mot skattebestämmelserna.

Det borde – om straffpåföljden skall vara böter – räcka med att 8 § första stycket kompletteras med en bestämmelse som gör det möjligt att i vissa fall göra undantag från straffpåföljden.

Styrelsen ifrågasätter dock lämpligheten av bötesstraff för förseelser enligt 8 § första stycket. Det rör sig här mest om yrkestrafik med förare som har erfarenhet av de svenska kilometerskattebestämmelserna och som känner till skyldigheten att avlämna införselhandling och medföra den vid resan genom Sverige. Bötesförfarande kräver åklagarens prövning av omständigheterna före rättegång. Möjligheten att efter rättegången driva in ådömda böter varierar med hänsyn till vilket land den dömde hör hemma, dvs. tillämpningen av straffbestämmelsen blir orättvis.

Enligt styrelsens mening bör i stället den som inte kan uppvisa införselhandling åläggas en administrativ avgift om förslagsvis 300 kr. för varje gång. Tullmyndighet bör därvid ges rätt att omhänderta fordonet i utförselorten tills avgiften betalas. Jfr 7 a §.

Oavsett om bötesstraff bibehålls eller om en administrativ avgift i stället införs bör sanktionen tillämpas bara en gång för varje resa. Att en införselhandling inte kan företes aktualiseras alltid när ett skattepliktigt fordon förs ut från landet och eventuell skatt skall debiteras. Det kan därför vara motiverat att straffsanktionen bara gäller då införselhandling saknas vid utförsel av fordonet. I 8 § första stycket bör i sådant fall hänvisning inte göras till 6 § andra stycket utan bara till 6 a § första stycket.

8 § andra stycket

Guste har i sitt särskilda yttrande föreslagit att inte bara lämnande av felaktiga uppgifter av betydelse för fastställande av skatt skall medföra straffansvar utan även att underlåtenhet att lämna uppgift till ledning för skattedebiteringen skall bestraffas.

Styrelsen biträder Gustes förslag men föreslår att underlåtenheten skall gälla utförseln (underlåtenhet att lämna uppgift vid införseln täcks av styrelsens förslag till ändring av första stycket). Bestämmelsen skulle bli

tillämplig i de fall då fordon passerar ut ur landet utan att anmälan görs hos tullmyndigheten.

I detta sammanhang vill styrelsen crinra om vissa tullbestämmelser som har anknytning till bestämmelserna om vägtrafikskatt på utländska fordon.

Befälhavare eller förare på transportmedel skall enligt 53 § tullstadgan (1973:671) i samband med ankomst till eller avgång från tullområdet anmäla och lämna uppgifter om transportmedlet och på detta medförda varor utom resandes handresgods. Förare på motorfordon, som kommit till tullområdet över landgränsen, behöver enligt 76 § tullordningen (TFS 1973:159) inte göra anmälan till tullmyndighet, om föraren och medföljande passagerare inte medför varor utöver vad resande fritt får införa och om fordonet får införas utan angivning till förtullning eller ansökan om temporär tullfrihet. Lättnaden gäller bl. a. inte om deklaration för vägtrafikskatt skall lämnas eller fråga om befrielse från kilometerskatt skall prövas i gränsort. Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att göra anmälan kan dömas till böter enligt 73 § p 2 tullstadgan.

Trots att böter sålunda kan utdömas enligt tullstadgan bör enligt styrelsens mening underlåtenheten att lämna uppgifter för vägtrafikbeskattningen även medföra straffansvar enligt vägtrafikskattebestämmelserna.

Orden "grov vårdlöshet" bör ändras till "grov oaktsamhet" för att få bättre överensstämmelse med ordvalet i exempelvis 83 § i den föreslagna vägtrafikskattelagen, 10 § skattebrottslagen (1971:69) och 5 § varusmuggningslagen (1960:418).

4.2. Interimsskatt, skatt på exportvagnar och på turistvagnar.

Utredningen förslår en radikal förenkling av systemet med interimsskatt genom att en licensavgift om 100 kr. införs i stället för nuvarande system med interimsskatt som tas ut med 20 kr. per fordon vartill kommer skyltavgift med 10 kr. per skylt. Vidare föreslår utredningen att kungörelsen om beskattning av motorfordon, som är infört i svensk exportförteckning, upphävs i sin helhet och att bestämmelsen om skatt på turistvagnar i 1 § första stycket förordningen om uppbörd m. m. av vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket, upphävs. På de föreslagna åtgärderna har endast *GTS* synpunkter och anför:

Styrelsen är positiv till den föreslagna förenklingen av avgiftsbeläggningen för interimregistreringar genom sammanslagning av avgifterna till en enda. En motsvarande sammanslagning bör även kunna göras i fråga om exportvagns- och turistvagnsregistreringar. Avgifterna bör dock inte tas in som en expeditionsavgift enligt expeditionskungörelsen (1964:618). Från lokala och regionala tullmyndigheter har påpekats att denna avgiftsform i detta sammanhang är opraktisk och tidskrävande. Den för med sig behov av stora växelkassor hos de tullavdelningar där tullklareringarna av fordonen utförs. Växelkassorna skulle på vissa tullavdelningar komma att uppgå till 15–20 000 kronor. Framförallt skulle i fråga om interimregistreringar som utgör det övervägande antalet registreringar detta bli betungande och medföra en onödig resursförbrukning. Avgiften bör i stället debiteras på tullsedel i fråga om interimregistrering och på en särskild debiteringsavi beträffande de båda övriga registreringsformerna. Med hänsyn till tidsåtgången vid exportvagns- och turistvagnsregistreringar – bl. a. måste ofta omfattande utredningar göras beträffande frågan om utländsk bosättning – bör avgiften fastställas till 300 kronor.

5 Höjning av vissa viktgränser

Prop. 1987/88:159
Bilaga 2

Enligt utredningens förslag skall viktgränsen för bussar och lastbilar med skåpkarosseri i 4 § lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon höjas från 3 000 kg till 3 500 kg. Eftersom en sådan höjning innebär en skärpning av försäljningsskatten för de fordon som därigenom blir skattepliktiga och har hög tjänstevikt förslår utredningen att skattesatserna i 8 § i nämnda lag justeras så att det tilläggsbelopp som utgår om tjänstevikten överstiger 1 600 kg tas bort. Skatten skall vara densamma per kg tjänstevikt oavsett hur hög tjänstevikten är. Som en följd av förslaget föreslår utredningen bl.a. en motsvarande höjning av viktgränsen i lagen (1968:430) om mervärdeskatt, som innebär att ingående mervärdeskatt avseende förvärv av fordon under viktgränsen inte blir avdragsgill. Flertalet remissinstanser har tillstyrkt eller lämnat förslaget utan erinran. *RSV* och *Volvo Svenska Bil AB* anser inte att någon begränsning av försäljningsskatten till enbart lätta lastbilar med buss och skåpkarosseri skall ske utan att försäljningsskatt skall tas ut för samtliga lätta lastbilar, dvs. även flaklastbilar, med en totalvikt av högst 3 500 kg. *MRF* avstyrker förslaget och anför bl.a. att den skattesärskärpning, som en höjning av viktgränsen skulle innebära samtidigt som den ingående mervärdeskatten för fordon under viktgränsen inte blir avdragsgill, inte på långt när kompenseras av den föreslagna justeringen av skattesatserna i 8 § lagen om försäljningsskatt på motorfordon. En eventuell ändring av viktgränsen måste därför enligt *MRF* föregås av en utredning som närmare redovisar för- och nackdelar av en ändring samt konsekvenserna härav. *M* ifrågasätter nödvändigheten av de föreslagna följdändringarna i bl.a. mervärdeskattelagen. *Volvo Svenska Bil AB* anför att mervärdeskatt måste vara avlyftbar på alla lätta lastbilar för redovisningsskyldiga för mervärdeskatt. Alternativt föreslår *Volvo* en lägre mervärdeskatt, t.ex. 12,7% på samtliga lätta lastbilar. *MRHF* anför att slopandet av tilläggsbeloppet för fordon med en tjänstevikt över 1 600 kg, visserligen kommer att underlätta importen av tyngre fordon, men enligt förbundet bör importen av samlarfordon av årsmodell 1950 eller tidigare ytterligare underlättas. *SBF* och *SLTF* anser att en reduktion av vägtrafikskatterna för fordon med över 3 000 kg men högst 3 500 kg skattevikt bör övervägas med hänsyn till att en hel del skolskjutsfordon och specialfordon för transport av handikappade finns i berörda viktclass.

Förslag till Vägförskattlag

Inledande bestämmelser

1 § Vägförskatt skall betalas till staten enligt denna lag i form av fordonsskatt och kilometerskatt.

Med bensin avses i denna lag de produkter som är skattepliktiga enligt lagen (1961:372) om bensinskatt.

2 § Bestämmelserna om skatt i denna lag, med undantag av bestämmelserna i 65 och 89 §§, gäller också för skattetillägg, förseningsavgift, ränta och restavgift.

Beskattningsmyndighet m. m.

3 § Beskattningsmyndighet är länsstyrelsen i det län där fordonets ägare har sin adress enligt bilregistret eller, om fordonet inte är registrerat, i det län där fordonets ägare har sitt hemvist. Saknar ägaren hemvist inom landet, är länsstyrelsen i Stockholms län beskattningsmyndighet.

Beskattningsmyndigheten får anlita sakkunniga i enlighet med reglerna i 1 kap. 6 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Det allmänna talan hos förvaltningsdomstol i mål och ärenden enligt denna lag förs av ett allmänt ombud. Ombudet skall också yttra sig i ärenden hos riksskatteverket om förhandsbesked.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer förordnar allmänna ombud och ersättare för dessa.

4 § Riksskatteverket är central förvaltningsmyndighet i fråga om vägförskatt.

Skattevikt

5 § Med skattevikt avses den vikt efter vilken vägförskatt beräknas. Skattevikten utgörs för

personbil, motorcykel, traktor eller motorredskap	tjänstevikten
buss, lastbil eller annan släpvagn än påhängsvagn	totalvikten, dock högst den bruttovikt med vilken fordonet får fö-

Av de till lagrådet remitterade lagförslagen har här ej medtagits:

a) bilagorna 1–3 till vägförskattelagen eller bilagorna 1–2 till lagen om vägförskatt på utländska fordon, samt de till lagrådet remitterade förslagen till lagar om ändring i dessa lagar (bilagorna) från den 1 juli 1989.

b) de lagförslag som anges i punkterna 6–9 i avsnitt 9 i propositionen. Lagförslagen överensstämmer med de till lagrådet remitterade.

ras på väg som är upplåten för
högst 10 tons axeltryck eller 16 tons
boggtryck

påhängsvagn

den del av fordonets total vikt
som vilar på dess fasta axel eller
fasta axlar, dock högst den brut-
tovikt med vilken fordonet får föras
på väg som är upplåten för högst 10
tons axeltryck eller 16 tons boggi-
tryck.

Kan en buss, lastbil eller släpvagn förses med två eller flera olika karosserier, beräknas skattevikten efter det karosseri som ger högst totalvikt för fordonet. I fråga om lastbil som kan förses med anordning för påhängsvagn beräknas dock skattevikten efter fordonets totalvikt med sådan anordning.

Skattepliktiga fordon

6 § Motorcyklar, personbilar, lastbilar, bussar, traktorer, motorredskap och släpvagnar är skattepliktiga, om de är eller bör vara upptagna i bilregistret och inte är avställda. Påhängsvagnar med en skattevikt över 3 000 kilogram är dock inte skattepliktiga om de dras uteslutande av personbilar, lastbilar eller bussar som inte är bensin- eller gasoldrivna.

7 § Fordonsskatt skall betalas för alla skattepliktiga fordon.

8 § Utöver fordonsskatt skall kilometerskatt betalas för skattepliktiga personbilar, lastbilar eller bussar som drivs med motorbränsle samt för skattepliktiga släpvagnar med en skattevikt över 3 000 kilogram, som dras av sådana personbilar, lastbilar eller bussar (kilometerskattepliktiga fordon).

9 § Motorcyklar, personbilar, lastbilar eller bussar som enligt bilregistret har årsmodellsbeteckning 1950 eller äldre är inte skattepliktiga.

Vem är skattskyldig

10 § Skattskyldig för ett visst fordon är ägaren av fordonet.

Har ett fordon flera ägare är de solidariskt ansvariga för den skatt som skall betalas för fordonet.

Som ägare av ett fordon anses den som är eller bör vara upptagen i bilregistret som ägare. I fråga om ett fordon som innehas på grund av kreditköp med förbehåll om återtaganderätt eller som innehas med nyttjanderätt för bestämd tid om minst ett år anses innehavaren som ägare.

Beskattningsperiod

11 § Skatt beräknas för varje fordon för skatteår eller skatteperiod.

Ett skatteår består av tolv på varandra följande kalendermånader. En

skatteperiod består av fyra på varandra följande kalendermånader, om regeringen inte genom föreskrifter förordnar något annat.

Prop. 1987/88:159
Bilaga 3

Är ett fordon skattepliktigt under endast en del av ett skatteår eller en skatteperiod beräknas skatten för den tid fordonet är skattepliktigt, om inte annat följer av 13 § andra stycket.

12 § Skatteår och skatteperiod bestäms genom föreskrifter av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Fordonsskatt

Skattens storlek

13 § Fordonsskatten betalas för skatteår enligt bilaga 1 till denna lag, om inte annat följer av 14 §. För skatteperiod betalas skatten med en tredjedel, för kalendermånad med en tolfedel och för dag med 1/360 av skatten för helt år. Överstiger fordonsskatten för ett fordon 3 600 kronor för helt år, skall fordonsskatten betalas för skatteperiod.

Föreligger skatteplikt för fordonet under en del av en kalendermånad, utgår fordonsskatt för hela månaden. Detta gäller dock inte för den kalendermånad under vilken skatteplikt första gången inträder för fordonet eller skatteplikten upphör av annan anledning än avställning, om fordonsskatten uppgår till minst 4 800 kronor för helt skatteår. Om ett sådant fordon varit avställt, avräknas eller återbetalas fordonsskatt för avställningstiden, om denna omfattat minst 15 dagar eller om fordonet övergått till ny ägare under avställningstiden.

Fordonsskatten för ett skatteår eller en skatteperiod skall betalas under månaden före ingången av skatteåret eller skatteperioden (uppbörds månaden). Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får med dela föreskrifter om undantag från detta för vissa grupper av fordon.

14 § För en personbil som hör hemma i en kommun som anges i bilaga 3 till denna lag utgår fordonsskatt enligt bilaga 1 endast till den del fordonsskatten för år räknat överstiger 384 kronor.

En personbil anses höra hemma i den kommun där den skattskyldige har sin adress enligt bilregistret vid den tidpunkt som anges i 16 § första eller andra stycket eller vid ingången av den tid som anges i 16 § tredje stycket. Saknas sådan adress gäller i stället den adress som borde vara antecknad i bilregistret.

Den lägre fordonsskatten tillämpas när fordonsskatt påförs för helt skatteår eller hel skatteperiod, när skatt påförs därför att skatteplikt inträder för ett fordon, vid efterbeskattning eller vid uppbörd med anledning av att ett fordons beskaffenhet ändras.

15 § Om ett fordons beskaffenhet ändras så att fordonsskatten skall utgå med ett högre belopp än tidigare, utgår den högre skatten från och med den kalendermånad under vilken registreringsbesiktning i anledning av ändringen skedde eller senast skulle ha skett. Medför ändringen att fordons-

skatten skall utgå med ett lägre belopp än tidigare, utgår den lägre skatten från och med kalendermånaden närmast efter den under vilken registreringsbesiktning i anledning av ändringen skedde.

Om ett fordon's användning ändras så att fordonsskatten skall utgå med ett högre belopp än tidigare, utgår den högre skatten från och med den dag då ändringen skedde. Medför ändringen att fordonsskatten skall utgå med ett lägre belopp än tidigare, utgår den lägre skatten från och med dagen efter den dag då ändringen skedde.

Vem som skall betala eller få tillbaka fordonsskatt

16 § Om inte annat följer av andra eller tredje stycket, skall fordonsskatten betalas av den som är skattskyldig för fordonet vid ingången av den kalendermånad under vilken skatten skall betalas eller skulle ha betalats.

Fordonsskatt som påförs på grund av att skatteplikt inträder skall betalas av den som var skattskyldig när skatteplikten inträdde. Fordonsskatt som påförs på grund av ändring som avses i 15 § skall betalas av den som var skattskyldig när registreringsbesiktning i anledning av ändringen skedde eller senast skulle ha skett eller, i fråga om ändrad användning av fordon, när användningen ändrades.

Fordonsskatt som fastställs genom beslut om efterbeskattning skall betalas av den som var skattskyldig under den tid skatten avser.

17 § Upphör skatteplikten för ett fordon under tid för vilken fordonsskatt har betalats, återbetalas den överskjutande skatten till den som var upptagen i bilregistret som ägare av fordonet när skatteplikten upphörde.

Sänks skatten i fall som avses i 15 §, återbetalas den överskjutande skatten till den som var upptagen i bilregistret som ägare av fordonet när registreringsbesiktning i anledning av ändringen skedde eller, om sänkningen beror av ändrad användning, när användningen ändrades.

18 § Innebär en ändring av denna lag att fordonsskatten för ett fordon skall utgå med ett annat belopp än tidigare och har fordonsskatt påförts för tiden efter ikraftträdandet enligt äldre bestämmelser, skall tillkommande skattebelopp betalas för tiden från och med ändringen till utgången av skatteåret eller, om fordonsskatt har påförts för skatteperiod, till utgången av skatteperioden. För samma tid skall, om fordonsskatten har betalats, överskjutande skattebelopp återbetalas.

19 § Den som vid ikraftträdandet av en lagändring som avses i 18 § är skattskyldig för ett visst fordon är skyldig att betala tillkommande skatt enligt 18 § och är berättigad till återbetalning av skatt enligt samma paragraf.

Skattebelopp enligt första stycket som understiger 100 kronor behöver inte betalas in till staten och återbetalas inte heller.

Traktorer m. m.

20 § Traktorer indelas i skattehänseende i klass I (trafiktraktorer) och klass II (jordbrukstraktorer).

- 21 §** En traktor hänförs om annat inte sägs i 22 § till klass I om den
1. har en tjänstevikt över 2000 kilogram och används för transport på väg som inte är enskild, eller
 2. är en till traktor ombyggd bil.

22 § Traktorer som inte skall hänföras till klass I skall hänföras till klass II.

Till klass II hänförs också en traktor enligt 21 § 1 om den

1. uteslutande eller så gott som uteslutande används för transport av produkter från eller förnödenheter för lantbruk, skogsbruk, yrkesmässig växtodling eller yrkesmässigt fiske, under förutsättning, såvitt gäller skogsbruk, att lasten sammanlagt inte överstiger 15 ton, eller

2. används endast för transporter som är begränsade till

a. transport av endast traktorn med förare,

b. godsbefordran vid passage över väg,

c. befordran av gods som är lastat på traktorn,

d. befordran vid färd till eller från arbetsplats, försäljningsställe eller dylikt av redskap som skall drivas med traktorn eller av sådant gods som behövs för driften av traktorn eller redskapet, eller för dess förare.

23 § Om en jordbrukstraktor tillfälligt skall användas på sådant sätt att den blir att anse som en trafiktraktor, skall tilläggsskatt betalas beräknad efter skillnaden i skattesats enligt bilaga 1 för trafiktraktorer och jordbrukstraktorer. Tilläggsskatten skall vid varje tillfälle betalas för en tidsperiod omfattande en halv kalendermånad. För den tid tilläggsskatt betalats får traktorn användas som en trafiktraktor.

24 § Används en trafiktraktor för att dra påhängsvagnar som inte är registrerade här i riket, utgår fordonsskatt för traktorn med två gånger det belopp som anges i bilaga 1 till denna lag.

25 § Ett skattepliktigt motorredskap beskattas som en jordbrukstraktor om det har en tjänstevikt som inte överstiger 2000 kilogram och inte är en till motorredskap ombyggd bil, och i annat fall som en trafiktraktor.

Kilometerskatt

Kilometerräknare och märke

26 § Ett kilometerskattepliktigt fordon skall vara försett med en särskild, godkänd räknare för registrering av fordonets körsträcka och tillhörande anordningar för dess funktion (kilometerräknarapparat). Apparaturen skall vara plomberad samt godkänd vid besiktning och fungera tillfredsställande.

Om ett kilometerskattepliktigt fordon inte är försett med sådan apparatur får det inte användas. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får dock meddela föreskrifter om att fordon ändå får användas i avvaktan på reparation eller besiktning av kilometerräknarapparaturen.

27 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får efter ansökan medge att ett kilometerskattepliktigt fordon inte behöver vara försedd med kilometerräknarapparat. Har sådant medgivande lämnats gäller inte 26 § andra stycket.

28 § En kilometerskattepliktig personbil skall vara försedd med ett särskilt märke, som visar att fordonet är kilometerskattepliktigt. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från skyldigheten att förse personbil med ett sådant märke.

29 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om godkännande, montering, plombering, renovering, reparation, besiktning och kontroll av kilometerräknarapparat, om beräkning av körsträcka på grundval av registreringar i kilometerräknare samt om märke som avses i 28 §.

Skattens storlek

30 § Kilometerskatt utgår för den körsträcka som ett fordon tillryggalagt under den tid då det varit kilometerskattepliktigt.

Skatten beräknas för helt total kilometer efter de skattesatser som anges i bilaga 2 till denna lag.

31 § Den skattskyldige skall för varje skatteperiod lämna uppgift till ledning för beräkning av skatten. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från detta. Uppgift till ledning för beräkning av skatt skall lämnas även i andra fall, om regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om detta.

Uppgift till ledning för beräkning av skatten lämnas genom avstämpling i kilometerräknaren. Sista månaden i varje skatteperiod betecknas avstämlingsmånad.

Kilometerskatten skall betalas för skatteperioder. Skatten för en skatteperiod skall betalas under månaden närmast efter utgången av skatteperioden. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från detta för vissa grupper av fordon. I sådana fall som avses i 34 § andra-tredje styckena eller 35 § betalas dock kilometerskatt även för en del av en skatteperiod.

32 § Innebär en ändring av denna lag att kilometerskatten för ett fordon skall utgå med ett annat belopp än tidigare och träder ändringen i kraft under en pågående skatteperiod, skall skatten för den perioden beräknas med hänsyn till den tid som skatten belöper på eller de andra omständigheter som utgör skälighetsgrund för fördelning av skatten.

33 § Om ett fordons beskaffenhet ändras så att kilometerskatten skall beräknas efter en annan skattesats än tidigare, utgår den högre skatten från och med den dag då registreringsbesiktning i anledning av ändringen sked-

de eller senast skulle ha skett och den lägre skatten från och med den dag då besiktningen skedde.

Prop. 1987/88: 159
Bilaga 3

Vem som skall betala kilometerskatt

34 § Kilometerskatt skall, om inte annat följer av andra- tredje styckena, betalas av den som är skattskyldig för fordonet vid ingången av den kalendermånad under vilken skatten skall betalas eller skulle ha betalats.

Har ett fordon övergått till ny ägare, skall den förre ägaren betala den kilometerskatt som utgår för den körsträcka under skatteperioden som fordonet tillryggalagt under den tid han varit ägare till det. Den nye ägaren skall betala den kilometerskatt som utgår för körsträckan därefter.

Har den skattskyldige försatts i konkurs, skall konkursgåldenären betala den kilometerskatt som utgår för den körsträcka under skatteperioden som fordonet tillryggalagt före beslutet om konkurs. Konkursboet skall betala den kilometerskatt som utgår för körsträckan därefter.

35 § Kilometerskatt som fastställs genom ett beslut enligt 41 § eller ett beslut om efterbeskattning skall betalas av den som är skattskyldig för fordonet under den tid skatten avser. Kilometerskatt för skatteperiod under vilken ett fordon avregistrerats skall betalas av den som då var skattskyldig för fordonet. Detsamma gäller då fordonet under en skatteperiod har upphört att vara skattepliktigt av annan anledning än avställning.

Skattebeslut m.m.

Hur vägtrafikskatten påförs

36 § Vägtrafikskatt påförs, om inte annat följer av 37–41 §§, genom automatisk databehandling på grundval av uppgifter i bilregistret utan att beslut meddelas av beskattningsmyndigheten. Om det i bilregistret saknas uppgifter som behövs för påförande av skatten, påförs den enligt föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Regeringen föreskriver vilken myndighet som skall påföra skatt enligt första stycket.

Begäran om rättelse

37 § Den som har påförts vägtrafikskatt enligt 36 § trots att fordonet före den tidpunkt som är avgörande för skattskyldigheten har övergått till ny ägare, får begära beslut om rättelse.

Begäran skall ha kommit in till beskattningsmyndigheten senast 30 dagar efter den dag då skatten senast skulle ha betalats. Har krav på skatten tagits emot först sedan denna skulle ha betalats, räknas dock tiden från mottagningsdagen.

Beslut om fastställande av skatt

38 § I andra fall än som avses i 37 § första stycket skall beskattningsmyndigheten meddela beslut om fastställande av skatten, om granskning,

revision eller något annat förhållande ger anledning till det eller om den skattskyldige begär det.

Sådana beslut får inte meddelas senare än tre år från utgången av det kalenderår under vilket skatteåret har gått till ända. Om den skattskyldiges begäran om ett sådant beslut kommer in senare än två månader före utgången av den angivna tiden, skall framställningen anses som en begäran om slutligt beslut enligt 39 §.

Av ett beslut om fastställande av skatt skall det framgå att den skattskyldige kan få ett slutligt beslut enligt 39 §.

Slutligt beslut om skatt

39 § I andra fall än som avses i 37 § första stycket skall slutligt beslut om skatt meddelas om den skattskyldige eller det allmänna ombudet begär det inom tre år från utgången av det kalenderår under vilket skatteåret har gått till ända. Slutligt beslut skall meddelas även om begäran härom kommer in senare men inom två månader från den dag då den skattskyldige har fått del av ett beslut enligt 38 § eller, om det allmänna ombudet begär slutligt beslut, inom två månader från den dag då beslut enligt 38 § meddelades. Om det finns särskilda skäl får slutligt beslut meddelas inom tre år från utgången av det kalenderår under vilket skatteåret har gått till ända även om den skattskyldige eller det allmänna ombudet inte har begärt det.

Sedan slutligt beslut har meddelats för en viss skatteperiod eller ett visst skatteår, får beslut enligt första stycket eller enligt 38 § inte meddelas för samma period eller år.

Beräkning av skatt efter skälig grund m. m.

40 § Kan skatten inte bestämmas tillförlitligt med ledning av uppgifter i bilregistret eller på grundval av verkställd utredning skall den beräknas efter skälig grund.

41 § Har ett kilometerskattepliktigt fordon brukats i strid mot 26 § andra stycket, får beskattningsmyndigheten även för pågående skatteperiod fastställa kilometerskatten för den vägsträcka som fordonet brukats på sådant sätt. Därvid tillämpas 38–40 §§.

Beslut om efterbeskattning

42 § Beskattningsmyndigheten skall genom beslut om efterbeskattning fastställa den ytterligare vägtrafikskatt som skall betalas i de fall skatt har undandragits genom att

1. ett fordon har brukats i strid mot vad som är föreskrivet om registrering och avställning av fordon.

2. föreskriven anmälan till registreringsmyndigheten inte har gjorts,

3. oriktig uppgift har lämnats i anmälan eller ansökan till registrerings- eller beskattningsmyndigheten eller annars till ledning för beskattningen,

4. fordonet inte har undergått föreskriven registreringsbesiktning efter ändring som avses i 15 § eller 33 §,

5. uppgift om körsträcka för kilometerskattepliktigt fordon inte har lämnats i vederbörlig ordning eller oriktig uppgift har lämnats om körsträckan,

6. ett kilometerskattepliktigt fordon har brukats i strid mot 26 § andra stycket, eller

7. när vägtrafikskatt har undandragits genom att oriktig uppgift har lämnats i mål om skatt.

Vid efterbeskattning enligt första stycket får 40 § tillämpas.

43 § Beskattningsmyndigheten får besluta om efterbeskattning sedan slutligt beslut om skatt har meddelats eller, om så inte skett, när slutligt beslut inte längre kan meddelas. Efterbeskattning får endast ske om beskattningsmyndigheten meddelar beslut om detta senast under sjätte året efter utgången av det kalenderår under vilket skatteåret har gått till ända. Efterbeskattning på grund av oriktig uppgift i mål om skatt får dock ske inom ett år efter utgången av den månad då avgörande i målet har vunnit laga kraft. Vid efterbeskattning enligt denna lag gäller i övrigt 4 kap. 11 och 12 §§ lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter.

44 § Efterbeskattning får inte ske om det skattebelopp som efterbeskattningen avser är att anse som ringa eller om det med hänsyn till omständigheterna framstår som uppenbart oskäligt att efterbeskattning sker. Avser prövningen flera skatteperioder för samma skatteår skall frågan om skattebeloppet är att anse som ringa bedömas med hänsyn till det sammanlagda beloppet för perioderna.

Rättelse på grund av skrivfel m. m.

45 § Finner beskattningsmyndigheten att ett skattebeslut eller ett beslut om efterbeskattning har blivit uppenbart oriktigt på grund av skrivfel, räknefel eller annat förbiseende, skall myndigheten meddela beslut om rättelse, om inte beslut om fastställande av skatt kan meddelas enligt 38 §.

Har den skatt som påförts genom automatisk databehandling enligt 36 § blivit uppenbart oriktig på grund av misstag vid databehandlingen, får den myndighet hos vilken databehandlingen utförts besluta om rättelse.

Skattetillägg

46 § Har den som är skattskyldig undandragit skatt på sätt som anges i 42 § första stycket 1–7, skall han i samband med beslut enligt 38, 39 eller 41 § eller vid beslut om efterbeskattning påföras en särskild avgift (skattetillägg). Skattetillägget är tjugo procent av det skattebelopp som undandragits.

Om den skattskyldige i mål om skatt skriftligen lämnat uppgift som befinns oriktig, skall han påföras skattetillägg med tjugo procent av den skatt som inte skulle ha påförts, om den oriktiga uppgiften godtagits.

47 § I fråga om skattetillägg skall 7 kap. 4 §, 6 §, 7 § andra stycket och 8 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter tillämpas. Om skattetillägget eller det sammanlagda beloppet av flera skattetillägg som fastställts samtidigt inte uppgår till 50 kronor, påförs inte tillägg.

Frågor om skattetillägg prövas av beskattningsmyndigheten. Frågor om skattetillägg på grund av oriktig uppgift i mål om skatt prövas dock av länsrätten på talan av allmänt ombud. Sådan talan får föras, om den oriktiga uppgiften inte har godtagits efter prövning i sak eller inte har prövats i målet, och skall väckas inom ett år från utgången av den månad då dom eller slutligt beslut i målet vunnit laga kraft.

Förseningsavgift

48 § Om uppgift för en skatteperiod om körsträckan för ett kilometer-skattepliktigt fordon inte kommit in inom föreskriven tid, skall en påmin-nelse om uppgiftsskyldigheten och om förseningsavgift sändas till den som ägde fordonet vid utgången av skatteperioden, om inte annat följer av andra stycket.

Om ägaren har underlåtit att inom föreskriven tid lämna uppgift om fordonets körsträcka för två på varandra följande skatteperioder, skall beskattningsmyndigheten påföra ägaren förseningsavgift. Detsamma gäller om ägaren har anmanats att lämna uppgift om körsträckan men inte följt anmaningen inom den tid som har föreskrivits i denna.

49 § Förseningsavgiften är 100 kronor. Avgiften bestäms dock till 200 kronor om förseningsavgift har påförts även för den närmast föregående skatteperioden eller om förseningen avser en uppgift som ägaren har anmanats att lämna.

50 § Frågor om förseningsavgift prövas av beskattningsmyndigheten. För förseningsavgift skall 7 kap. 6 § första och tredje styckena samt 7 kap. 8 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter tillämpas. Därutöver gäller att förseningsavgifter som avser samma fordonsägare för en och samma skatteperiod får nedsättas till 500 kronor eller, i fall som avses i 49 § andra meningen, 1 000 kronor.

Uppbörd m. m.

Olika typer av uppbörd

51 § Ordinarie uppbörd av fordonsskatt äger rum i fråga om fordon som vid ingången av uppbörds månaden är skattepliktiga.

Ordinarie uppbörd av kilometerskatt äger rum i fråga om fordon som varit kilometerskattepliktiga under någon del av tiden mellan föregående avstämpling enligt 31 § och ingången av avstämplingsmånaden. Den ordinarie uppbörden skall omfatta även närmast föregående avstämplingsmånad i fråga om fordon som blivit kilometerskattepliktiga under den månaden.

52 § Tillfällig uppbörd av fordonsskatt äger rum i fråga om fordon som

blir skattepliktiga efter ingången av den uppbörds månad som gäller för fordonet eller för vilka skatten skall utgå med ett högre belopp än tidigare enligt 15 §.

Tillfällig uppbörd avser tiden till närmast följande skatteår eller, om skatten för helt år överstiger 3 600 kronor, till närmast följande skatteperiod.

Avser den tillfälliga uppbörden högst en kalendermånad, skall uppbörden för närmast följande skatteår eller skatteperiod ske samtidigt.

Tillfällig uppbörd av kilometerskatt äger rum beträffande skatt som påförts i samband med ägarbyte eller konkurs samt i fråga om fordon som upphört att vara kilometerskattepliktiga av annan anledning än avställning.

53 § Tillkommande skatt enligt 18 § skall tas ut i samband med ordinarie eller tillfällig uppbörd av fordonsskatt eller genom en särskild uppbörd.

54 § Vid ordinarie uppbörd förfaller fordonsskatt och kilometerskatt till betalning vid utgången av uppbörds månaden.

Vid tillfällig uppbörd förfaller fordonsskatt och kilometerskatt till betalning vid den tidpunkt som regeringen föreskriver.

Vid särskild uppbörd enligt 53 § förfaller tillkommande skatt till betalning en månad efter det att skatteändringen har trätt i kraft.

55 § Vad som sägs i 2 § lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid skall tillämpas på frågor om när fordonsskatt eller kilometerskatt förfaller till betalning enligt 54 §.

56 § Vid ordinarie uppbörd skall skatten vara inbetald före uppbörds månadens utgång.

Vid tillfällig och särskild uppbörd skall skatten vara inbetald inom tid som regeringen föreskriver.

Skatt som fastställts enligt 37–42 §§ eller genom beslut om rättelse enligt 45 § första stycket skall inbetalas inom den tid som beskattningsmyndigheten bestämmer.

Förskottsdebitering

57 § På begäran av den skattskyldige kan fordonsskatt förskottsdebiteras. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om detta.

Avrundning av belopp

58 § Vid beräkning av skatt eller skattetillägg som skall påföras eller återbetalas skall beloppet avrundas till närmast lägre hela krontal.

Skattebelopp under 25 kronor behöver inte betalas in till staten och återbetalas inte heller.

59 § Skatten betalas genom insättning på särskilt postgirokonto utan kostnad för den skattskyldige.

Inbetalning anses ha skett den dag inbetalningskortet eller försändelsen som innehåller gireringshandling kommit in till postkontor.

Anstånd med betalningen

60 § Är den skattskyldiges skattebetalningsförmåga nedsatt på grund av sjukdom eller någon annan omständighet som han inte kunnat råda över och föreligger det synnerligen ömmande omständigheter, kan beskattningsmyndigheten efter ansökan från den skattskyldige medge anstånd med betalningen av den skatt som förfaller till betalning närmast efter det att ansökan om anstånd har gjorts. Anståndet får avse hela skatten eller en del av den. Anståndstiden får bestämmas till längst ett år efter utgången av den månad då skatten förfaller till betalning.

Har den skattskyldiges ekonomiska förhållanden förändrats väsentligt sedan anståndet beviljades, skall anståndet omprövas.

61 § Om ett beslut om skatt har överklagats, kan den skattskyldige av beskattningsmyndigheten få anstånd med betalning av skatten. Bestämmelserna i 49 § 1, 2 och 3 mom. uppbördslagen (1953:272) om anstånd vid besvär över beslut rörande taxering skall då tillämpas. Det som sägs om taxeringsintendent i uppbördslagen gäller då det allmänna ombudet.

Ränta skall utgå på skatt som den skattskyldige fått anstånd med att betala enligt första stycket till den del skattebeloppet fastställs av den domstol som prövar överklagandet. För sådan ränta tillämpas bestämmelserna om ränta i 49 § 4 mom. uppbördslagen och i 5 kap. 14–15 §§ lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter. Räntan skall dock beräknas från den dag då skattebeloppet skulle ha betalats om anstånd inte medgetts, till och med den dag då anståndstiden går ut.

Restavgift

62 § Restavgift skall tas ut om skatten inte betalas inom den tid som har bestämts enligt denna lag eller inom tid som föreskrivits med stöd av 54 § andra stycket.

Har anstånd med betalning av skatten medgetts enligt 60 eller 61 §, tas restavgift ut endast på det skattebelopp som inte har betalats senast vid anståndstidens utgång.

63 § Restavgiften är sex öre för varje hel krona av den skatt som inte har betalats, dock minst femtio kronor. Vid beräkning av restavgiften skall avrundning ske till närmast högre hela krontal.

64 § Om särskilda omständigheter föreligger, får beskattningsmyndigheten medge befrielse från skyldigheten att betala restavgift. Bestämmelser-

Brukandeförbud på grund av obetald skatt

65 § Ett skattepliktigt fordon får inte användas, om vägtrafikskatt som har förfallit till betalning inte har betalats. Detta gäller inte i fråga om

1. skatt som avser tid före det närmast föregående skatteåret,
2. skatt som en tidigare ägare av fordonet är skyldig att betala och som har fastställts genom beslut om efterbeskattning enligt 42 § eller som avser tillkommande skatt som fastställts enligt 38–39 §§ efter ägarbytet,
3. kilometerskatt som en tidigare ägare av fordonet är skyldig att betala och som inte har förfallit till betalning vid ägarbytet,
4. skatt för vilken anstånd med betalningen föreligger.

Om det finns särskilda skäl får beskattningsmyndigheten medge att ett visst fordon får brukas utan hinder av första stycket.

66 § Har ett fordon sålts vid exekutiv försäljning eller av ett konkursbo, får det brukas av den nye ägaren även om fordonsskatt eller kilometerskatt, som tidigare ägare är skattskyldig för, inte har betalats. Detsamma gäller för fordon som tillhör ett konkursbo i fråga om skatt som konkursgäldenären eller en tidigare ägare är skattskyldig för.

Indrivning, avkortning och avskrivning av skatt

67 § Betalas inte skatten i rätt tid och ordning skall den drivas in.

Bestämmelserna i uppbördslagen (1953:272) om indrivning, avkortning och avskrivning gäller i tillämpliga delar för skatt enligt denna lag. Fordonsskatt som förfallit till betalning men inte har erlagts får dock avkortas genom automatisk databehandling på grundval av uppgifter i bilregistret, utan att beslut meddelas av beskattningsmyndigheten. Vid återbetalning av skatt skall avräknas endast sådan till betalning förfallen fordonsskatt eller kilometerskatt som inte erlagts, restavgift och skattetillägg som belöper på sådan skatt, förseningsavgift enligt 48 § samt sådana avgifter enligt bilregisterkungörelsen (1972:599) som uppbärs i samband med uppbörd av vägtrafikskatt. I fråga om avräkningen skall 38, 45 och 85 §§ tillämpas.

Införsel enligt 15 kap. utskönningsbalken får äga rum vid indrivning av skatten.

Skattekontroll

68 § Bestämmelserna i 2 kap. 11 §, 3 kap. 2–5 §§, 6 § första stycket och 7–15 §§ samt 9 kap. 2 och 3 §§ lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter gäller vid kontroll av vägtrafikskatt. Vad som sägs om deklaration gäller i stället uppgifter som skall lämnas enligt särskilda föreskrifter och ligga till grund för påföring eller fastställande av skatt.

Skatterevision får företas, förutom av beskattningsmyndigheten, av riksskatteverket och av länsskattemyndighet. Vad som sägs i 3 kap. 9, 11,

13 och 15 §§ lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter om beskattningsmyndighet skall därvid gälla riksskatteverket och länsskattemyndighet. Beslut om sådan revision som skall utföras av en annan myndighet än beskattningsmyndigheten fattas av den myndigheten efter samråd med beskattningsmyndigheten.

Förhandsbesked

69 § Bestämmelserna om förhandsbesked i 6 kap. lagen (1984: 151) om punktskatter och prisregleringsavgifter gäller även för vägtrafikskatt. Vad där sägs om beskattningsmyndighet gäller riksskatteverket, och vad som sägs om allmänt ombud gäller allmänt ombud enligt 3 §.

Återbetalning och avräkning av skatt för fordon som använts utom riket

Återbetalning av fordonsskatt

70 § Om det för kilometerskattepliktig buss, lastbil eller släpvagn som använts utom riket har utgått skatt eller avgift där för trafik med eller innehav av fordonet, får beskattningsmyndigheten, efter ansökan, medge återbetalning av fordonsskatt för varje dygn för vilket skatt eller avgift har erlagts i utlandet. Skatten betalas tillbaka med ett belopp per dygn som motsvarar 3 procent av skatten för den månad under vilken användningen skett. Motsvarande gäller när ett sådant fordon använts i Norge och det har utgått kilometerskatt där för fordonet.

71 § Ansökan om återbetalning av fordonsskatt enligt 70 § ges in till beskattningsmyndigheten. En sådan ansökan tas upp till prövning endast om den har kommit in inom fyra månader från utgången av den månad under vilken utlandsvistelsen avslutades. Berättigad till återbetalning är den som är skattskyldig för fordonet när utlandsvistelsen upphör. Har flera utlandsresor med ett fordon avslutats under en kalendermånad, och är samma fordonsägare berättigad till återbetalning för resorna, skall ansökan om återbetalning göras samtidigt för dessa resor.

Om det finns särskilda skäl får beskattningsmyndigheten på ansökan medge återbetalning av fordonsskatt trots att utlandsvistelsen inte har upphört. Berättigad till återbetalning är den som är skattskyldig när ansökan görs eller, om skatteplikt för fordonet upphört dessförinnan, den som då ägde fordonet.

För beskattningsmyndighetens beslut enligt denna paragraf tillämpas 38–39 §§.

Avräkning av kilometerskatt

72 § Har en kilometerskattepliktig buss, lastbil eller släpvagn använts utom riket, avräknas den kilometerskatt som belöper på körsträckan i utlandet. Motsvarande gäller kilometerskattepliktiga personbilar som har använts utom riket i annat land än Norge eller Finland. Avräkning av

kilometerskatt för en lastbil eller släpvagn som har använts i Norge eller för en lastbil, buss eller släpvagn som har använts i Finland sker endast om skatt har betalats för användningen av fordonet där.

73 § Om inte annat följer av andra eller tredje stycket verkställs avräkningen av kilometerskatt i samband med närmast följande uppbörd av kilometerskatt. Den som därvid är skattskyldig är berättigad till sådan avräkning.

Har en kilometerskattepliktig buss, lastbil eller släpvagn använts i Norge eller Finland, får beskattningsmyndigheten, efter ansökan, medge avräkning av kilometerskatt för körsträckan där.

Har ett kilometerskattepliktigt fordon använts utom riket i ett annat land än Norge eller Finland och har utresa eller inresa skett över Norge eller Finland, får beskattningsmyndigheten, efter ansökan, medge avräkning av kilometerskatt för körsträckan i annat land än Norge eller Finland. Detsamma gäller i det fall medgivande har lämnats enligt 75 § andra stycket.

I fråga om avräkning enligt första stycket skall 38 och 39 §§ tillämpas och i fråga om ansökan enligt andra eller tredje stycket skall 71 § tillämpas.

74 § Avräkning av kilometerskatt enligt 73 § första stycket sker, om inte annat följer av 75 eller 76 §, genom automatisk databehandling på grundval av uppgifter i bilregistret utan att beslut meddelas av beskattningsmyndigheten.

Förutsättningar för återbetalning och avräkning m. m.

75 § Som förutsättning för återbetalning eller avräkning enligt 70 eller 72 § gäller att uppgifter lämnas i samband med användningen utom riket i enlighet med de föreskrifter som regeringen meddelar.

I fråga om fordon som regelmässigt förs ut ur eller in i riket flera gånger per dygn får beskattningsmyndigheten, om körsträckan kan beräknas på annat sätt, på begäran av den skattskyldige medge att uppgifter enligt första stycket inte behöver lämnas.

Om sådana uppgifter som avses i första stycket inte lämnas med anledning av ut- eller inresa, är rätten till återbetalning eller avräkning av skatt förfallen för den resan.

76 § Rätten till avräkning av kilometerskatt för personbil är förfallen för en viss resa om kilometerskattemärke har saknats vid ut- eller inresan. Har avräkning därför inte gjorts får beskattningsmyndigheten på ansökan av fordonsägaren ändå medge avräkning, om det finns särskilda skäl.

77 § Har återbetalning av skatt skett med för högt belopp till följd av oriktig uppgift som lämnats av den skattskyldige eller för hans räkning, åligger det den skattskyldige att betala tillbaka vad han fått för mycket. Detsamma gäller när den skattskyldige inte lämnat någon uppgift.

I fråga om åtgärd för uttagande av undandragen skatt enligt första stycket gäller bestämmelserna om efterbeskattning i tillämpliga delar.

Åtgärd på kilometerräknarapparaturen

78 § Den som uppsåtligen vidtar en åtgärd med kilometerräknarapparaturen på ett fordon så att körsträckan som skall ligga till grund för beräkningen av kilometerskatt för fordonet inte registreras eller registreras för lågt döms till böter eller fängelse i högst sex månader. Ansvar inträder inte om gärningen är belagd med straff i skattebrottslagen (1971:69). Till samma straff döms den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet brukar ett fordon, på vars kilometerräknarapparat en sådan åtgärd vidtagits.

Brukande trots obetald skatt m. m.

79 § Brukas ett fordon i strid mot 65 § och har två månader förflutit från den dag då den skatt som har föranlett brukandeförbudet förföll till betalning, skall polisman ta hand om fordonets registreringsskyltar.

Polisman skall ta hand om registreringsskyltarna även på ett avställt fordon, om förutsättningarna för en sådan åtgärd skulle ha förelegat enligt första stycket om fordonet hade varit skattepliktigt.

Den polisman som har tagit hand om fordonets registreringsskyltar får medge att fordonet förs till närmaste lämpliga avlastningsplats eller uppställningsplats.

80 § Brukas ett fordon i strid mot 65 § sedan fordonets registreringsskyltar har tagits om hand enligt 79 §, döms ägaren till böter eller fängelse i högst sex månader.

Till samma straff döms ägaren till ett avställt fordon som brukas, om fordonets registreringsskyltar har tagits om hand enligt 79 § och brukandeförbud skulle ha gällt för fordonet enligt 65 § om fordonet hade varit skattepliktigt.

Brukas ett fordon på annat sätt i strid mot 26 § andra stycket eller 65 §, döms ägaren till böter.

Om ägaren visar att han iakttagit vad som ankommit på honom för att hindra att fordonet brukades är han fri från ansvar.

81 § Den som brukar någon annans fordon utan lov döms i ägarens ställe enligt 80 §. Detsamma gäller den som innehar fordonet med nyttjanderätt och har befogenhet att bestämma om förare av fordonet eller anlitar någon annan förare än den ägaren har utsett.

82 § Bestämmelserna i 80 § första-tredje styckena gäller även föraren, om han kände till att fordonet inte fick brukas. Detta gäller dock inte när fordonet brukas vid besiktning eller inspektion enligt 35 § fordonskungörelsen (1972:595).

83 § Ansvarsbestämmelserna för ägare eller brukare av fordon skall i fråga om fordon som tillhör eller brukas av staten eller kommun, tillämpas på förarens närmaste förman. Om denne har gjort vad som ankommer på

honom för att hindra att ett brott mot lagen begås men sker detta ändå på grund av en överordnads åtgärd eller vållande, tillämpas ansvarsbestämmelserna i stället på den överordnade.

I fråga om fordon som tillhör eller brukas av dödsbo, aktiebolag, ekonomisk förening eller annan juridisk person, skall ansvarsbestämmelserna tillämpas på den eller dem som har rätt att företräda den juridiska personen. Om länsstyrelsen på begäran av en juridisk person godtagit en viss fysisk person som bärare av ägares ansvar, skall dock bestämmelserna i stället gälla denne.

Oriktiga uppgifter som leder till återbetalning med för högt belopp m. m.

84 § Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet lämnar oriktiga uppgifter som är ägnade att leda till att skatten enligt 70 eller 72 § betalas tillbaka eller avräknas med för högt belopp döms till böter eller fängelse i högst sex månader. Ansvar inträder inte om gärningen är belagd med straff enligt skattebrottslagen (1971:69).

Detsamma gäller den som med avsikt att skatt skall återbetalas eller avräknas med för högt belopp underlåter att lämna uppgift enligt 75 §.

Överklagande

Överklagande i vanlig ordning

85 § Beslut om skatt som avses i 37, 39 eller 42 § eller beslut som avses i 90 § eller som avser rättelse enligt 45 § första stycket eller anstånd att betala skatt får överklagas av den skattskyldige och av det allmänna ombudet. Överklagandet prövas av länsrätten. Allmänna ombudets överklagandetid räknas från beslutets dag.

Beslut enligt 38 § får inte överklagas.

Beslut av länsstyrelse enligt 65 § andra stycket eller enligt 75 § andra stycket får överklagas hos riksskatteverket. Riksskatteverkets beslut får inte överklagas.

Bestämmelserna i 8 kap. 2, 3, 4, 6, 11 och 13 §§ lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter gäller även för vägtrafikskatt. Vad där sägs om allmänt ombud gäller då allmänt ombud enligt 3 §. Vid tillämpningen av 8 kap. 6 § är motpartens överklagandetid dock två veckor.

86 § Om beslut enligt 37 § begärs eller beslut som avses i 39, 41 och 42 §§ samt 45 § första stycket överklagas befriar detta inte den skattskyldige från att i behörig ordning betala skatt som påförts honom eller fastställts genom beslutet.

Överklagande i särskild ordning

87 § Den skattskyldige får överklaga ett beslut i särskild ordning om

1. skatten har fastställts i strid med bestämmelserna om vem som är skattskyldig eller om vad som är skattepliktigt.

2. skatten har fastställts mer än en gång för samma skattepliktiga förhållande,

3. skatten har fastställts till ett belopp som väsentligt överstiger vad som rätteligen bort utgå och detta beror på att den skattskyldige underlåtit att lämna uppgifter som begärts av honom, eller på felaktighet i en uppgift som han har lämnat eller i en uppgift eller handling som har legat till grund för en sådan uppgift, eller

4. skatten borde ha fastställts till ett väsentligt lägre belopp på grund av någon annan omständighet eller något annat bevis som den skattskyldige åberopar.

Ett överklagande enligt 3 eller 4 får tas upp till prövning endast om det kan grundas på en omständighet eller ett bevis som det saknades kännedom om när skatten fastställdes och det framstår som ursäktligt att den som söker rättelse inte i annan ordning har åberopat omständigheten eller beviset för att få rättelse.

88 § Överklagande i särskild ordning får göras senast under sjätte året efter utgången av det kalenderår under vilket skatteåret har gått till ända.

Överklagande som gjorts i särskild ordning tas upp av länsrätten. Har länsrätten beslutat om skatten, skall överklagandet tas upp av kammarrätten. Har kammarrätten eller regeringsrätten beslutat om skatten, skall överklagandet tas upp av regeringsrätten.

Regeringsrätten, kammarrätten och länsrätten får, om överklagande som gjorts i särskild ordning skall tas upp till prövning, förordna att målet skall vidare handläggas av beskattningsmyndigheten.

Vid fullföljd av talan mot beslut som har överklagats i särskild ordning gäller vad som i denna lag i övrigt stadgas om överklagande av beslut om fastställande av skatt.

Befrielse från skatt i vissa fall

89 § Om det finns synnerliga skäl, kan regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer medge nedsättning av eller befrielse från skatt enligt denna lag eller medge att traktor som enligt denna lag skall höra till klass I, hänförs till klass II. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan också, om sådana skäl föreligger, besluta om befrielse från kilometerskatteplikt och om att förhöjd fordonsskatt i stället skall påföras. Medges nedsättning av eller befrielse från skatt, får medgivandet avse även på skatten belöpande skattetillägg, förseningsavgift, ränta och restavgift.

90 § Beskattningsmyndigheten medger efter ansökan av fordonets ägare befrielse från skatteplikt för

1. personbil med tjänstevikt av högst 1 800 kilogram,
2. buss med totalvikt av högst 3 000 kilogram,
3. lastbil med skäpkarosseri och med en totalvikt av högst 3 000 kilogram,
4. motorcykel,

om fordonet ägs av en höggradigt invalidiserad som innehar körkort för att föra fordonet och som för sin huvudsakliga förvärvsverksamhet eller för sin utbildning är varaktigt beroende av fordonet såsom fortskaffningsmedel. Kan fordonets ägare till följd av sin invaliditet inte få körkort för att föra fordonet, får beskattningsmyndigheten ändå medge befrielse, om ägaren på grund av sin invaliditet är beroende av fordonet för transport till och från arbetsplatsen eller utbildningsstället.

Beskattningsmyndigheten medger efter ansökan av fordonets ägare befrielse från skatteplikt för fordon som används uteslutande eller så gott som uteslutande vid räddningstjänst. Befrielse medges dock inte för personbil och inte heller för sådan buss eller för sådan lastbil med skåpkaroseri som har en skattevikt om högst 3 000 kilogram. Som räddningstjänst anses därvid även verksamhet som bedrivs av annan än staten eller kommun.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989 då vägtrafikskattelagen (1973:601) skall upphöra att gälla.

2. Om inte annat följer av 3–4 gäller den gamla lagen fortfarande i fråga om skatt som avser skatteår eller skatteperiod som har påbörjats före den nya lagens ikraftträdande.

3. Bestämmelserna i 38, 39 och 85 §§ tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Beslut om fastställande av skatt enligt 38 eller 39 § får dock inte meddelas om tiden för meddelande av motsvarande beslut enligt den gamla lagen gått ut vid den nya lagens ikraftträdande.

4. För utlandskörningar som har påbörjats före den nya lagens ikraftträdande skall bestämmelserna i förordningen (1973:777) om återbetalning och avräkning av vägtrafikskatt m. m. för fordon som använts utom riket tillämpas.

5. Beslut om befrielse från skatteplikt enligt 40 § andra stycket den gamla lagen gäller som beslut enligt 90 § den nya lagen.

Förslag till

Lag om vägtrafikskatt på utländska fordon

Prop. 1987/88:159
Bilaga 3

Inledande bestämmelse

1 § För lastbilar, bussar och andra släpvagnar än påhängs- vagnar, som dras av lastbilar eller bussar, skall betalas fordonsskatt och kilometerskatt enligt denna lag om fordonen har införts till landet för tillfälligt brukande här och inte är registrerade här.

Skatt utgår endast för fordon med en totalvikt över 3 500 kilogram.

Fordonsskatt

2 § Fordonsskatt enligt denna lag skall betalas för fordon, som avses i 1 § med belopp som anges i bilaga 1.

3 § Ett fordon som är registrerat i en annan stat undantas från fordonsskatt under ett år från införseln eller under den längre tid temporär tullfrihet medges för fordonet under förutsättning att fordonet inte används här i riket för persontransport mot betalning eller för transport av varor för industri eller handel. Som sådan transport av varor anses inte befordran av passagerares resgods eller, i fråga om handelsresande, befordran av prover. Bestämmelserna i detta stycke gäller också i fråga om fordon som förhyrts utan förare.

4 § Ett fordon som är registrerat i annan stat och som avses att användas här i riket för persontransport mot betalning eller för transport av varor för industri eller handel, undantas från fordonsskatt

1) under lika lång tid som motsvarande förmån i den andra staten tillkommer i Sverige registrerat sådant fordon.

2) under den tid temporär tullfrihet medges för fordonet, om den andra staten är ansluten till konventionen den 14 december 1956 rörande beskattning av motorfordon vid internationell befordran av resande eller konventionen samma dag rörande beskattning av motorfordon vid internationell godsbefordran.

3) under den tid som överenskommits i avtal som slutits mellan Sverige och annan stat.

5 § Släpvagn, som vid framförande på allmän väg i den stat där den hör hemma, inte är underkastad registreringsplikt där anses vid tillämpning av 3–4 §§ som registrerad i den staten.

Kilometerskatt

6 § Kilometerskatt skall betalas för motorbrännoljedrivna lastbilar, motorbrännoljedrivna bussar och för andra släpvagnar än påhängsvagnar om de dras eller avses att dras av motorbrännoljedriven lastbil eller motorbrännoljedriven buss. Utgör släpvagnen inte styraxel för påhängsvagn skall dock kilometerskatt betalas endast om dess totalvikt överstiger 10 000 kilogram.

7 § Kilometerskatt skall enligt bilaga 2 betalas för varje helt tiotal kilometer av den körsträcka fordonet tillryggalägger här i riket. Körsträckan fastställs schablonmässigt. Skatt skall dock inte betalas om den sammanlagda körsträckan är högst femtio kilometer.

8 § Vägtrafikskatt enligt denna lag fastställs av och betalas till tullmyndighet i samband med att fordonet förs ut ur landet.

Förtullas ett fordon för vilket skattskyldighet föreligger enligt denna lag, betalas skatten in i den ordning som föreskrivs av den tullmyndighet hos vilken fordonet förtullas.

Föreligger särskilda skäl får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om att skatt skall betalas i annan ordning än som anges i första stycket.

I fråga om skatt enligt denna lag gäller 19, 26–29, 105 och 107 §§ tullagen (1987:1065).

9 § När ett fordon för vilket skatt skall betalas förs in i landet, skall tullmyndigheten utfärda en införselhandling, där införseldagen och övriga uppgifter som erfordras för debitering och kontroll av skatten anges.

Införselhandlingen skall medfölja fordonet så länge det befinner sig i Sverige. Den skall uppvisas om polisman eller tulltjänsteman begär det.

10 § Vid utförsel av ett skattepliktigt fordon skall, om inte annat föreskrivits med stöd av 8 § tredje stycket, den som svarar för fordonet till tullmyndigheten i utförselorten lämna införselhandling enligt 9 § och uppgifter som behövs för att fastställa skatten eller att skatt inte skall betalas. Detsamma gäller när skatt skall betalas enligt 8 § andra stycket.

11 § Saknas införselhandling i fall som avses i 10 §, skall kilometerskatt debiteras efter en körsträcka om 400 kilometer för varje påbörjat dygn fordonet befunnit sig här i riket. Är det uppenbart att körsträckan varit längre skall dock den verkliga körsträckan läggas till grund för debiteringen. Kan antalet dygn fordonet befunnit sig här inte utredas, skall vid debitering av fordonsskatt och kilometerskatt vistelsens längd uppskattas efter vad som är skäligt.

Tullmyndighet får, om särskilda skäl föreligger, debitera kilometerskatt efter en kortare körsträcka än som anges i första stycket första meningen.

12 § Skattskyldig för ett visst fordon är den som svarar för det när fordonet förs ut ur landet eller när det förtullas eller skatten annars skall betalas. Den som inför eller här i landet förvärvar, lånar, hyr, förflyttar eller förvarar ett skattepliktigt fordon svarar tillsammans med den som är skattskyldig för betalningen av skatten.

13 § Betalas inte skatt när ett skattepliktigt fordon skall föras ut ur riket, får tullmyndigheten i utförselorten omhänderta fordonet. I fall som avses i 8 § andra stycket får tullmyndighet omhänderta ett fordon för vilket skatt inte betalas i föreskriven ordning.

Har ett fordon omhändertagits enligt första stycket tas skatten ut i den ordning som föreskrivs i tullagen (1987:1065) och tullförordningen (1987:1114) för fall när tull, annan skatt och avgift skall tas ut av en vara.

14 § Kan utfärdad införselhandling inte företes i fall som avses i 9 § andra stycket eller i 10 §, skall den som svarar för fordonet dömas till böter, högst ettusen kronor.

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet till tullmyndighet lämnar en felaktig uppgift om ett fordon's väglängdmä tarställning eller om annat förhållande som är av betydelse för fastställande av skatt enligt denna lag,

skall dömas till böter eller fängelse i högst sex månader, om gärningen inte är belagd med straff i skattebrottslagen (1971:69).

Prop. 1987/88:159
Bilaga 3

15 § Vid förundersökning rörande brott enligt denna lag får åklagaren eller, om polismyndighet bedriver undersökningen, denna anlita biträde av tullmyndighet. Detsamma gäller vid förundersökning rörande sådant brott enligt skattebrottslagen (1971:69) som gäller skatt enligt denna lag.

Innan förundersökningen hunnit inledas får tulltjänsteman hålla förhör och vidta annan åtgärd i syfte att utreda brottet, om åtgärden inte kan uppskjutas utan olägenhet.

16 § Beslut enligt denna lag av annan tullmyndighet än generaltullstyrelsen får överklagas av den skattskyldige hos generaltullstyrelsen. Överklagandet skall ha kommit in inom ett år från den dag då beslutet meddelades.

Beslut av generaltullstyrelsen får överklagas hos kammarrätt.

17 § Föreligger synnerliga skäl får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer medge nedsättning av eller befrielse från skatt enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989, då lagen (1976:338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket skall upphöra att gälla.

Lag om ändring i lagen (1976:339) om saluvagnsskatt

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (1976:339) om saluvagnsskatt skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

7 §

Talan mot länsstyrelsens beslut i fråga om saluvagnsskatt föres genom besvär hos kammarrätt. Beslut om saluvagnsskatt gäller utan hinder av förd talan, om ej annat förordnats.

Beslut av länsstyrelsen om saluvagnsskatt får överklagas hos länsrätten. Om länsstyrelsens beslut om saluvagnsskatt överklagas inverkar detta inte på skyldigheten att erlagga saluvagnsskatt, om inte annat förordnats.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989.

Härigenom föreskrivs att 9 § lagen (1972:435) om överlastavgift skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*9 §¹

Bestämmelserna i 3 § andra stycket och tredje stycket första meningen, 6, 8, 26 a 30, 32 och 43 §§ vägtrafikskattelagen (1973:601) äger motsvarande tillämpning på överlastavgift. Vad där sägs om beskattningsmyndighet gäller då länsstyrelsen. Allmänt ombud för överlastavgift är den som förordnats som ombud med stöd av 3 § fjärde stycket vägtrafikskattelagen.

Bestämmelserna i 3 § andra stycket och tredje stycket första meningen, 9 §, 10 § andra stycket, 45 § första stycket, 67 och 86 §§ vägtrafikskattelagen (1988:000) äger motsvarande tillämpning på överlastavgift. Vad där sägs om beskattningsmyndighet gäller då länsstyrelsen. Allmänt ombud för överlastavgift är den som förordnats som ombud med stöd av 3 § fjärde stycket vägtrafikskattelagen.

Denna lag gäller ej i fråga om fordon som är registrerat i militära fordonsregistret, brukas av försvarsmakten enligt skriftligt avtal med militär myndighet, är taget i anspråk med nyttjanderätt enligt förfogandelagen (1978:262) eller civilförsvarslagen (1960:74).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989.

¹ Senaste lydelse 1984:173

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 1988-03-11

Närvarande: f. d. regeringsrådet Wieslander, regeringsrådet Wadell, justitierådet Magnusson.

Enligt protokoll vid regeringssammanträde den 11 februari 1988 har regeringen på hemställan av statsrådet Feldt beslutat inhämta lagrådets yttrande över förslag till vägtrafikskattelag, m. m.

Förslagen har inför lagrådet föredragits av kammarrättsassessorn Lenart Hamberg.

Förslagen föranleder följande yttrande av *lagrådet*:

Förslaget till vägtrafikskattelag

1 §

Paragrafen innehåller vissa inledande bestämmelser, som motsvarar 1 § första och tredje styckena i den gamla lagen. Varken denna paragraf eller den nya lagen i övrigt innehåller någon motsvarighet till 1 § andra stycket i den gamla lagen, där det står att beteckningar i lagen har samma betydelse som i fordonskungörelsen och i bilregisterkungörelsen, om ej annat sägs. Enligt remissens specialmotivering är emellertid avsikten att de olika beteckningar som används i den nya lagen alltså skall ha samma innebörd som motsvarande beteckningar i de angivna vägtrafikförfattningarna.

Det är en självklarhet att den som skall tillämpa den nya vägtrafikskattelagen måste veta vad de olika beteckningarna i lagen har för innebörd. Det kan inte utan vidare förutsättas att de beteckningar på fordonsslag m. m. som förekommer i fordonskungörelsen och bilregisterkungörelsen överensstämmer med vanligt språkbruk. Det finns därför risk för att det i vissa fall uppstår tveksamhet om innebörden av den nya lagens beteckningar, om man inte har en hänvisning till de angivna kungörelserna.

Vad som nu har sagts talar starkt för att man för in en sådan hänvisning i den nya lagen. Mot en hänvisning av detta slag kan visserligen invändas att man därigenom gör lagens tillämpningsområde beroende av en administrativ reglering, något som skulle kunna anses mindre väl förenligt med regeringsformen (jfr lagrådets yttrande i prop. 1975/76:15 s. 251 ff). Det torde emellertid i många fall vara oundvikligt att lagbestämmelser fylls ut genom regeringsförfattningar. I och för sig får det anses önskvärt att, om de begrepp som används i en lag behöver definieras, detta sker i själva lagtexten eller i en annan lag. Ett sådant system kan emellertid bli tungrott. Vad särskilt gäller den aktuella vägtrafikskattelagen skulle den tyngas väsentligt, om man där upprepade alla definitioner av fordonsbegrepp m. m. som finns i fordonskungörelsen och bilregisterkungörelsen.

En hänvisning till de angivna kungörelserna skulle vara diskutabel, om det fanns risk för genomgripande ändringar i dem. Lagens principer i fråga om skatteuttag m. m. skulle då kunna rubbas på ett oacceptabelt sätt. En sådan utveckling behöver emellertid knappast befaras. Det får också förutsättas att, om det blir aktuellt att göra ändringar i kungörelsernas definitio-

ner, det noga övervägs vilka konsekvenser detta skulle få på olika områden.

Prop. 1987/88:159
Bilaga 4

På grund av det sagda och med hänsyn till intresset av att innebörden av den nya lagens begrepp blir fullt klar anser lagrådet att lagen bör innehålla en hänvisning motsvarande 1 § andra stycket i den gamla lagen. Det kan erinras om att en motsvarande hänvisning nyligen har tagits in i förslaget till ny yrkestrafiklag (prop. 1987/88:78):

Lagrådet föreslår således att 1 § förses med ett andra stycke av följande lydelse: "Beteckningar i denna lag har samma betydelse som i fordonskungörelsen (1972:595) och i bilregisterkungörelsen (1972:599), om ej annat sägs."

11 och 12 §§

Paragraferna innehåller allmänna bestämmelser om skatteår och skatteperiod. Därutöver finns i 11 § tredje stycket en speciell regel om att skatt i vissa fall skall beräknas för del av skatteår eller skatteperiod. Denna regel, som närmast tar sikte på fordonsskatten, passar enligt lagrådets mening mindre väl i detta sammanhang. I stället bör den flyttas till avsnittet om fordonsskatt.

I tredje stycket av 11 § bör i stället införas en regel motsvarande remissförslagets 12 § om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om skatteår och skatteperioder.

Lagrådet föreslår således att 11 § får följande lydelse:

"Skatt betalas för varje fordon för skatteår eller skatteperiod.

Ett skatteår består av tolv på varandra följande kalendermånader. En skatteperiod består av fyra på varandra följande kalendermånader, om regeringen inte genom föreskrifter förordnar något annat.

Närmare föreskrifter om skatteår och skatteperioder meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer."

13 §

I remissförslaget innehåller paragrafen vissa bestämmelser om fordonsskattens storlek. Bestämmelserna skulle enligt lagrådets mening vinna i tydlighet om de delades upp på två paragrafer. I den första paragrafen, som till följd av lagrådets förslag i det föregående bör betecknas 12 §, bör tas in dels den centrala regeln om när fordonsskatt skall betalas för skatteår resp. för skatteperiod, dels en hänvisning till uppställningen i bilaga 1 m. m. I 13 § bör tas in dels en motsvarighet till den tidigare berörda regeln i 11 § tredje stycket i remissförslaget, dels bestämmelser om när fordonsskatt utgår för kalendermånad resp. för dag under en månad, motsvarande remissförslagets andra stycke i 13 §. Paragrafen bör lämpligen avslutas med en regel om fordonsskattens storlek i de fall då den skall beräknas för kalendermånad resp. för dag.

I 13 § tredje stycket i remissförslaget har tagits in vissa bestämmelser om när fordonsskatt skall betalas. Dessa bestämmelser bör enligt lagrådets uppfattning flyttas till ett senare avsnitt i lagen (51 och 53 §§).

I enlighet med det anförda föreslår lagrådet att 12 och 13 §§ placeras

efter rubrikerna "Fordonsskatt" och "Skattens storlek" och att paragraferna ges följande innehåll:

Prop. 1987/88: 159
Bilaga 4

12 § Fordonsskatten betalas för skatteår eller, om skatten för ett fordon överstiger 3 600 kr. för ett helt år, för skatteperiod.

Fordonsskattens storlek för skatteår framgår av bilaga 1 till denna lag. För skatteperiod uppgår skatten till en tredjedel av skatten för helt år.

13 § Är ett fordon skattepliktigt under endast en del av ett skatteår eller en skatteperiod, utgår fordonsskatt för den tid då fordonet är skattepliktigt. Föreligger skatteplikt under en del av en kalendermånad, utgår dock skatt för hela månaden, om inte annat följer av andra stycket.

I fråga om fordon för vilket fordonsskatten uppgår till minst 4 800 kr. för helt skatteår utgår skatt för dag beträffande den månad under vilken skatteplikten första gången inträder för fordonet eller skatteplikten upphör av annan anledning än avställning. Om ett sådant fordon har varit avställt och avställningstiden har omfattat minst 15 dagar eller fordonet har övergått till ny ägare under avställningstiden, utgår skatt för dag under månad då avställningen började eller upphörde.

För kalendermånad utgör fordonsskatten en tolfedel och för dag 1/360 av skatten för helt år."

30 och 31 §§

Paragraferna, som i remissförslaget innehåller vissa bestämmelser om kilometerskattens storlek, bör anpassas till motsvarande regler beträffande fordonsskatten (12 och 13 §§ enligt lagrådets förslag). I 30 § bör tas in de centrala reglerna om att kilometerskatt betalas för skatteperiod och att skatt utgår för varje helt tiotal kilometer som fordonet, då det varit skattepliktigt, tillryggalagt under skatteperioden. Paragrafen bör vidare innehålla en hänvisning till uppställningen i bilaga 2 och en regel om att kilometerskatt i vissa fall utgår för en del av en skatteperiod.

I 31 § bör enligt lagrådets åsikt tas in regler om avstämpling och uppgiftslämnande, motsvarande 31 § första stycket och andra stycket första meningen i remissförslaget. Reglerna i remissförslagets tredje stycke om när kilometerskatt skall betalas bör, på samma sätt som har föreslagits i fråga om fordonsskatten, flyttas till ett senare avsnitt (52 och 53 §§).

I 31 § andra stycket andra meningen i remissförslaget finns en definition av begreppet avstämplingsmånad. Detta begrepp har närmast betydelse för uppbördsförfarandet. Med hänsyn till vad lagrådet föreslår under 51–56 §§ behöver begreppet inte användas i lagen.

Lagrådet föreslår således att 30 och 31 §§ får följande lydelse:

"30 § Kilometerskatt betalas för skatteperiod. Skatt utgår för varje helt tiotal kilometer som fordonet, då det varit skattepliktigt, tillryggalagt under skatteperioden. Skattens storlek framgår av bilaga 2 till denna lag.

I fall som avses i 34 § andra eller tredje stycket eller 35 § utgår kilometerskatt även för en del av en skatteperiod.

31 § Den skattskyldige skall för varje skatteperiod, efter avstämpling i kilometerräknaren, lämna uppgift till ledning för beräkning av skatten. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från detta. Uppgift som nu har nämnts skall lämnas även i andra fall, om regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om detta.”

32 och 33 §§

Den föreslagna 32 §, som motsvarar 18 § i fråga om fordonsskatten, innehåller vissa bestämmelser om beräkningen av kilometerskatt i fall då vägtrafikskattelagen ändras. Enligt lagrådets mening bör lagtexten förtydligas på ett par punkter. Bestämmelserna bör vidare byta plats med de regler som i remissförslaget har tagits in i 33 §, så att man får en bättre anpassning till ordningsföljden mellan paragraferna när det gäller fordonsskatt.

Innehållet i remissförslaget 33 §, som alltså bör bilda en ny 32 §, bör justeras så att man uppnår en bättre överensstämmelse med motsvarande regler beträffande fordonsskatt i 15 § första stycket.

I enlighet med det anförda förordar lagrådet att 32 och 33 §§ formuleras på följande sätt:

”**32 §** Om ett fordons beskaffenhet ändras så att kilometerskatt skall utgå efter en högre skattesats än tidigare, utgår den högre skatten från och med den dag då registreringsbesiktning i anledning av ändringen skedde eller senast skulle ha skett. Medför ändringen att kilometerskatt skall utgå efter en lägre skattesats än tidigare, utgår den lägre skatten från och med den dag då besiktning i anledning av ändringen skedde.

33 § Skall kilometerskatten för ett fordon på grund av ändring i denna lag utgå med ett annat belopp än tidigare, skall skatten beräknas med hänsyn till den tid som förflutit före och efter ändringen. Beräkningen får dock ske efter annan grund, om omständigheterna föranleder det.”

36–41 §§

I den föreslagna 36 § sägs att vägtrafikskatt påförs, om inte annat följer av 37–41 §§, genom automatisk databehandling på grundval av uppgifter i bilregistret utan att beslut meddelas av beskattningsmyndigheten. De följande paragraferna innehåller bl. a. bestämmelser om möjlighet för den som har påförts vägtrafikskatt enligt 36 § att hos beskattningsmyndigheten begära beslut om rättelse o. d. De beslut som fattas av beskattningsmyndigheten skall i sin tur kunna omprövas av myndigheten själv, såvida det inte är fråga om ett slutligt beslut enligt 39 §. I så fall kan ändring ske endast efter överklagande.

Det föreslagna systemet för fastställelse av vägtrafikskatt överensstämmer delvis med vad som f. n. gäller. Sålunda är huvudregeln även enligt den nuvarande vägtrafikskattelagen (22 §) att vägtrafikskatt påförs genom automatisk databehandling på grundval av uppgifter i bilregistret.

Innebörden av en åtgärd enligt 22 § i den gällande vägtrafikskattelagen har behandlats i rättsfallet NJA 1986 s. 105. Frågan var där om åtgärden kunde anses som ett av myndighet meddelat beslut i den mening som avses i 2 § första stycket skattebrottslagen. Högsta domstolen konstaterade att ett påförande av skatt i den angivna ordningen innebar att skatten räknades ut och bestämdes till sin storlek och att indrivning av skatten fick ske. Med hänsyn härtill och på grund av vissa andra angivna omständigheter fann högsta domstolen att påförandet måste anses som ett av myndighet meddelat beslut i den mening som målet gällde.

Enligt lagrådets uppfattning är det angeläget att den mening som högsta domstolen har gett uttryck åt när det gäller innebörden av skattepåförande genom automatisk databehandling klart framgår av lagtexten. I 36 § i den föreslagna lagen bör därför sägas att vägtrafikskatt beslutas genom automatisk databehandling. Väljs ett sådant uttryckssätt, får det konsekvenser såväl för paragrafens utformning i övrigt som för de följande paragraferna.

När det sedan gäller det tänkta systemet med omprövning hos beskattningsmyndigheten av beslut som har kommit till genom automatisk databehandling anser lagrådet att systemet bör beskrivas på ett klarare sätt än som har skett i den remitterade lagtexten. De allmänna bestämmelserna om omprövning bör lämpligen tas in i 37 §, där det bör anges att beskattningsmyndigheten kan ompröva såväl ett beslut enligt 36 § som ett beslut som myndigheten själv har fattat. I klarhetens intresse bör också anges att omprövningsbara beslut inte får överklagas.

Lagrådet anser vidare att remissens bestämmelser om slutliga beslut bör flyttas från 39 till 38 §, medan de speciella regler som i remissen har tagits in i 37 § och som handlar om omprövning av beslut enligt 36 § på den grunden att fordonet har övergått till ny ägare bör bilda 39 §.

Sist i det nu behandlade avsnittet bör lämpligen placeras den övergripande bestämmelsen om att skatten skall beräknas efter skälig grund, om den inte kan bestämmas tillförlitligt med ledning av uppgifter i bilregistret eller på grundval av verkställd utredning. Remissförslagets 40 och 41 §§ bör således byta plats.

I enlighet med det anförda föreslår lagrådet att 36–41 §§ med tillhörande rubriker får följande lydelse:

''Skattebeslut m. m.

Beslut genom automatisk databehandling

36 § Vägtrafikskatt beslutas, om inte annat följer av 37–41 §§, genom automatisk databehandling på grundval av uppgifter i bilregistret. Om det i bilregistret saknas uppgifter som behövs för bestämmandet av skatten, bestäms den enligt föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Den som är missnöjd med ett beslut enligt första stycket kan begära omprövning enligt 37–39 §§.

Regeringen föreskriver vilken myndighet som svarar för beslut om skatt enligt första stycket.

37 § Om granskning, revision eller något annat förhållande föranleder det eller den skattskyldige begär det, får beskattningsmyndigheten ompröva beslut om skatt enligt 36 § och även i övrigt besluta om fastställande av skatt. Beskattningsmyndigheten skall ompröva sitt beslut, om den skattskyldige begär det eller skäl annars föreligger. Omprövning får dock inte ske, om slutligt beslut beträffande skatten har meddelats enligt 38 §.

Ett omprövningsbart beslut får inte meddelas senare än tre år från utgången av det kalenderår under vilket skatteåret eller skatteperioden har gått till ända. Om den skattskyldige begär ett beslut senare än två månader före utgången av den angivna tiden, skall framställningen anses som en begäran om slutligt beslut.

Ett omprövningsbart beslut får inte överklagas. Av beslutet skall framgå att den skattskyldige kan få ett slutligt beslut enligt 38 §.

38 § Beskattningsmyndigheten skall meddela slutligt beslut om skatt, om den skattskyldige eller det allmänna ombudet begär det inom tre år från utgången av det kalenderår under vilket skatteåret eller skatteperioden har gått till ända. Slutligt beslut skall meddelas även om begäran härom kommer in senare men inom två månader från den dag då den skattskyldige har fått del av ett beslut enligt 37 § eller, om det allmänna ombudet begär slutligt beslut, inom två månader från den dag då beslut enligt 37 § meddelades. Om det finns särskilda skäl, får slutligt beslut meddelas inom tre år från utgången av det kalenderår under vilket skatteåret eller skatteperioden har gått till ända även om den skattskyldige eller det allmänna ombudet inte har begärt det.

Sedan slutligt beslut har meddelats för en viss skatteperiod eller ett visst skatteår får beslut enligt första stycket inte meddelas för samma period eller år.

39 § Vill den skattskyldige begära omprövning av ett beslut enligt 36 § på den grunden att fordonet före den tidpunkt som är avgörande för skattskyldigheten har övergått till ny ägare, skall framställningen göras hos beskattningsmyndigheten senast 30 dagar efter den dag då skatten senast skulle ha betalats. Har den skattskyldige erhållit krav på skatten först sedan den skulle ha betalats, räknas dock tiden från mottagningsdagen.

Beslut som beskattningsmyndigheten meddelar med anledning av en begäran enligt första stycket skall anses som ett slutligt beslut.

40 § Har ett kilometerskattepliktigt fordon brukats i strid mot 26 § andra stycket, får beskattningsmyndigheten även för pågående skatteperiod fastställa kilometerskatten för den vägsträcka som fordonet brukats på sådant sätt under perioden.

Beräkning av skatt efter skälig grund

41 § Kan skatten inte bestämmas tillförlitligt med ledning av uppgifter i bilregistret eller på grundval av verkställd utredning, skall den beräknas efter skälig grund."

Paragraferna, som i remissförslaget har fått rubriken "Olika typer av uppbörd", motsvarar i allt väsentligt regler som f. n. finns i vägtrafikskatteförordningen. Lagrådet delar den uppfattning som har förts fram i motiven att de viktigare reglerna om uppbörden bör tas in i den nya lagen. Ätminstone gäller detta sådana regler som direkt riktar sig till enskilda och anger när skatt skall betalas. De nu diskuterade paragraferna innehåller emellertid också bestämmelser som framför allt har intresse för de tillämpande myndigheterna. Hit hör bestämmelserna om vad som menas med ordinarie resp. tillfällig uppbörd.

Enligt lagrådets uppfattning bör en renodling ske så att lagen i detta avsnitt bara tar upp regler om när betalning av skatt skall ske, medan regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bemyndigas att meddela närmare föreskrifter om hur uppbörden skall gå till. Reglerna om när betalning skall ske bör i sin tur delas upp så, att 51 § får innehålla de allmänna bestämmelserna om betalning av fordonsskatt och 52 § motsvarande bestämmelser om kilometerskatt. Härvid bör reglerna göras fullständigare än enligt remissförslaget, som delvis hänvisar läsaren till föreskrifter av regeringen. Enligt lagrådets mening är det också önskvärt att reglerna förenklas i förhållande till vad som gäller i dag. Bl. a. bör principen genomgående vara att en skatts förfallodag är densamma som den dag då en skatt senast skall betalas.

I 53 § bör tas in en bestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från 51 och 52 §§ för vissa grupper av fordon (jfr 13 § tredje stycket och 31 § tredje stycket i remissens lagförslag). De båda följande paragraferna bör enligt lagrådets uppfattning innehålla regler om betalning av tillkommande skatt och betalning av skatt som har fastställts av beskattningsmyndigheten. Motsvarande bestämmelser finns i remissförslaget i 53 § och 55 § tredje stycket.

I 56 § slutligen bör tas in det tidigare berörda bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela närmare föreskrifter om uppbörd av vägtrafikskatt.

I remissförslagets 55 § finns en regel om att 2 § lagen om beräkning av lagstadgad tid skall tillämpas på frågor om när fordonsskatt eller kilometerskatt förfaller till betalning. Med lagrådets uppläggning av de nu behandlade bestämmelserna blir denna hänvisning obehövlig.

På grund av det anförda föreslår lagrådet att 51–56 §§ och rubrikerna före dessa paragrafer får följande lydelse:

"Betalning av skatt

Betalningstider m. m.

51 § Fordonsskatten för ett skatteår eller en skatteperiod skall betalas under månaden före ingången av skatteåret eller skatteperioden (uppbörds månaden).

Om fordonet har blivit skattepliktigt efter ingången av uppbörds måna-

den, skall fordonsskatten betalas senast tre veckor efter skattepliktens inträde. Om skatten enligt 15 § skall utgå med ett högre belopp än tidigare, skall skatten betalas

1. när det gäller ändring av fordonets beskaffenhet, senast tre veckor efter utgången av den kalendermånad under vilken registreringsbesiktningen skedde eller senast skulle ha skett,

2. när det gäller ändring av fordonets användning, senast tre veckor efter den dag då ändringen skedde.

Om fordonsskatt i de fall som avses i andra stycket skall betalas för högst en kalendermånad under skatteåret eller skatteperioden, skall fordonsskatt för närmast följande skatteår eller skatteperiod betalas samtidigt.

52 § Kilometerskatten för en skatteperiod skall betalas under månaden närmast efter utgången av skatteperioden (uppbörds månaden).

Om fordonet har övergått till ny ägare eller den skattskyldige har försatts i konkurs eller om fordonet har upphört att vara kilometerskattepliktigt av annan anledning än avställning, skall kilometerskatten betalas

1. vid ägarbyte senast fyra veckor efter det att uppgift om ägarbytet har förts in i bilregistret,

2. vid konkurs senast fyra veckor efter det att uppgift om konkursen har förts in i bilregistret,

3. beträffande fordon som upphör att vara kilometerskattepliktigt, senast tre veckor efter det att detta inträffar.

Om kilometerskatteplikt för ett fordon inträder först under den sista månaden i en skatteperiod, skall kilometerskatten för den skatteperioden betalas först i samband med att kilometerskatten för närmast följande skatteperiod skall betalas.

53 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från 51 och 52 §§ för vissa grupper av fordon.

54 § Tillkommande skatt enligt 13 § skall betalas senast en månad efter det att skatteändringen har trätt i kraft.

55 § Skatt som har fastställts enligt 37–42 §§ eller genom beslut om rättelse enligt 45 § första stycket skall betalas inom den tid som beskattningsmyndigheten bestämmer.

56 § Närmare föreskrifter om uppbörd av vägtrafikskatt meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer."

57 §

I remissförslaget innehåller denna paragraf bestämmelser om förskottsdebitering. Enligt lagrådets mening är det bättre att ta in sådana bestämmelser i förordning, tillsammans med de andra reglerna om uppbörd. Lagrådet föreslår alltså att bestämmelserna får utgå ur lagen.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna

I punkt 2 av övergångsbestämmelserna har tagits in en regel om att den gamla lagen i princip skall fortsätta att gälla i fråga om skatt som avser skatteår eller skatteperiod som har påbörjats före den nya lagens ikraftträdande. Undantag från denna regel har tagits in i punkterna 3 och 4. Enligt lagrådets mening bör bestämmelserna i punkt 3 förtydligas och dessutom delas upp på två punkter. I den första punkten bör, efter förebild av punkt 6 i övergångsbestämmelserna till lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter, föreskrivas att de nya bestämmelserna om skattebeslut i 36–45 §§ skall tillämpas efter ikraftträdandet även på äldre förhållanden, om inte tiden för meddelande av motsvarande beslut enligt den gamla lagen har gått ut vid ikraftträdandet. I en därpå följande punkt 4 bör sägas att äldre bestämmelser om överklagande tillämpas i fråga om beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

Till följd av vad lagrådet nu har föreslagit får punkterna 4 och 5 i remissförslaget numreras om.

Som lagrådet skall återkomma till bör övergångsbestämmelserna dessutom förses med en punkt 7, där det sägs att bilagorna 1 och 2 till den äldre lagen gäller för tiden den 1 januari–30 juni 1989 i stället för bilagorna 1 och 2 till den nya lagen.

Förslaget till lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1988:000)

Lagförslaget innehåller bilagorna 1 och 2 till den nya vägtrafikskattelagen i den lydelse bilagorna avses ha fr. o. m. den 1 juli 1989. Enligt lagrådets åsikt är det en bättre ordning att, i stället för att låta bilagorna ingå i en ändringsförfattning, föga dem direkt till den nya lagen. Vad som skall gälla under tiden fram till den 1 juli 1989 får då regleras i en övergångsbestämmelse till den nya lagen. Bestämmelsen bör, som redan har angetts, ha det innehållet att bilagorna 1 och 2 till den äldre lagen gäller i stället för bilagorna 1 och 2 till den nya lagen för tiden den 1 januari–30 juni 1989.

Vad lagrådet sålunda förordat får till följd att det nu diskuterade lagförslaget utgår.

Förslaget till lag om vägtrafikskatt på utländska fordon

1 § I konsekvens med vad lagrådet har förordat under 1 § i förslaget till ny vägtrafikskattelag bör denna paragraf förses med en bestämmelse som handlar om innebörden av de beteckningar som används i lagen om vägtrafikskatt på utländska fordon. Bestämmelsen bör lämpligen få bilda ett tredje stycke och formuleras: "Beteckningar i denna lag har samma betydelse som i vägtrafikskattelagen (1988:000)."

Förslaget till lag om ändring i lagen om vägtrafikskatt på utländska fordon

Lagförslaget innehåller bilagorna 1 och 2 till den nya lagen om vägtrafikskatt på utländska fordon i den lydelse bilagorna avses ha fr. o. m. den 1 juli 1989. Enligt lagrådets mening bör man här välja samma ordning som lagrådet har föreslagit beträffande motsvarande bilagor till den nya vägtra-

fikskattelagen. Det nu behandlade lagförslaget bör sålunda utgå och bilagorna fogas direkt till lagen om vägtrafikskatt på utländska fordon. Den lagen bör i sin tur föras med övergångsbestämmelser som reglerar vad som skall gälla före den 1 juli 1989. Bestämmelserna bör lämpligen inledas med följande mening: ``I fråga om fordon som har förts in i landet före den 1 juli 1989 gäller följande kilometerskattesatser i stället för bilaga 2 till den nya lagen.`` Därefter bör följa den uppställning som i remissen bildar bilaga 2 till förslaget till lag om vägtrafikskatt på utländska fordon.

Förslaget till lag om ändring i lagen om saluvagnsskatt

Till lagförslaget bör, på samma sätt som lagrådet har förordat när det gäller förslaget till ny vägtrafikskattelag, fogas en övergångsbestämmelse om att äldre bestämmelser om överklagande tillämpas i fråga om beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Propositionens lagförslag	2
Utdrag av protokoll vid regeringssammanträde den 17 mars 1988	37
1 Inledning	37
2 Allmänt om vägtrafikbeskattningen	38
3 Ny vägtrafikskattelagstiftning	39
4 Beslut om vägtrafikskatt	40
5 Skatteuppbörden	41
6 Överklagande	43
7 Beskattningen av utländska fordon	43
8 Ikraftträdande	44
9 Upprättade lagförslag	45
10 Specialmotivering till lagförslagen	45
11 Hemställan	65
12 Beslut	65
Bilaga 1 Sammanfattning av vägtrafikskatteutredningens betän- kande	66
Bilaga 2 Sammanställning av remissyttranden	70
Bilaga 3 Till lagrådet remitterade lagförslag	83
Bilaga 4 Lagrådets yttrande	107

